

Helsinški odbor
za ljudska prava u Srbiji

Novembar, 1998.

Međunarodna zajednica
i Kosovo

ZBIRKA RELEVANTNIH DOKUMENATA

International Community
and Kosovo

COLLECTION OF RELEVANT DOCUMENTS

HELSINKI
COMMITTEE
FOR HUMAN
RIGHTS IN SERBIA

**Međunarodna zajednica
i Kosovo**
*Zbirka relevantnih
dokumenata*

**International Community
and Kosovo**
*Collection of Relevant
Documents*

IZDAVAČ:
**Helsinški odbor
za ljudska prava u Srbiji**

PUBLISHED BY:
**Helsinki Committee for
Human Rights in Serbia**

ZA IZDAVAČA: / FOR PUBLISHER:
Sonja Biserko

UREDNIK: / EDITOR:
Seška Stanojlović

PREVOD: / TRANSLATION:
Ivana Damjanović

PRELOM: / LAYOUT:
Nebojša Tasić
Igor Mesner

ŠTAMPA: / PRINTED BY:
"Zagorac"
Beograd, 1998. / Belgrade, 1998

TIRAŽ: / NUMBER OF COPIES:
100

ISBN 86-7208-017-3

Zahvaljujemo se Savetu Evrope
na pomoći za objavljivanje
ove knjige

We thank the Council of Europe
for the support in publishing
this book

Međunarodna zajednica
i Kosovo

ZBIRKA RELEVANTNIH DOKUMENATA

International Community
and Kosovo

COLLECTION OF RELEVANT DOCUMENTS

SADRŽAJ:

Uvod	6
Rezolucija Saveta bezbednosti 1160 (1998)	8
Rezolucija Saveta bezbednosti 1199 (1998)	14
Rezolucija Saveta bezbednosti 1203 (1998)	22
Sporazum Ričard Holbruk–Slobodan Milošević, oktobar 1998.	28
Jedanaest tačaka Vlade Republike Srbije, oktobar 1998.	32
Poseta Generalnog sekretara NATO-a Beogradu: glavne tačke njegovog izlaganja na konferenciji za štampu, oktobar 1998.	36
Ključne tačke sporazuma između NATO-a i Jugoslavije, oktobar 1998.	38
Sporazum o misiji OEBS za verifikaciju na Kosovu vlade SRJ i OEBS, oktobar 1998.	42
Odluka OEBS br. 263, oktobar 1998.	50
Sporazum o Kosovu – radni papir	52

CONTENTS:

Introduction	7
Security Council Resolution 1160 (1998)	9
Security Council Resolution 1199 (1998)	15
Security Council Resolution 1203 (1998)	23
RichardHolbrooke–Milosevic Agreement, October 1998	29
Eleven Points of the Serbian Government, October 1998	33
NATO Secretary General Visit to Belgrade:	
Highlights of his Press Conference, October 1998	37
Key Points of NATO–Yugoslavia Agreement, October 1998	39
Agreement on the OSCE Kosovo Verification Mission between the Government of FRY and OSCE, October 1998	43
The OSCE Decision No. 263, October 1998	51
Agreement on Kosovo – Working Paper	53

*Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji je pripremio
i stavio na raspolaganje ovu zbirku dokumenata
učesnicima konferencije*

*"Pravo na samoopredelenje u međunarodnom pravu:
primene na slučaj Kosova" (novembar 1998. godine).
Ovo je zbirka dokumenata koji se odnose na sadašnju
fazu kosovske krize i tekuće napore za razrešenje
problema statusa Kosva, koji predstavljaju referentni
materijal za rad ovog skupa.*

*Svakako, ova zbirka ima i svoju dugoročniju
upotrebnu vrednost.*

*Helsinki Committee for Human Rights in Serbia
has prepared this collection of documents referring to the
current phase of the Kosovo crisis and ongoing efforts
for resolving the status of Kosovo, in order
to offer it to participants of the Conference
"Self-determination in International Law:
Applications to the Kosovo Case"
(held on November 1998).*

*It will serve as referential material for this Conference,
but at the same time it also have
a longer-lasting value.*

REZOLUCIJA SAVETA BEZBEDNOSTI 1160 (1998)

USVOJENA OD STRANE SAVETA BEZBEDNOSTI
NA 3868. SASTANKU, 31. MARTA 1998. GODINE

Savet bezbednosti,

Primećuje sa zahvalnošću izjave Ministara spoljnih poslova Francuske, Nemačke, Italije, Ruske Federacije, Ujedinjenog kraljevstva Velike Britanije i Severne Irske, i SAD (Kontakt grupa) od 9 i 25 marta 1998 (S/1998/223 i S/1998/272) uključujući predlog o sveobuhvatnom embargu na naoružanje Savezne Republike Jugoslavije, uključujući, Kosovo,

Pozdravlja odluku Specijalne sednice Stalnog saveta Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju (OEBS-a) od 11 Marta 1998 (S/1998/246),

Osuđuje upotrebu preterane sile od strane srpskih policijskih snaga protiv civila i mimih demonstranata na Kosovu, kao i teroristička dela Oslobođilačke armije Kosova ili bilo koje druge grupe ili pojedinca i svu spoljnu podršku terorističkim aktivnostima na Kosovu, uključujući finansiranje istih, isporučivanje oružja i obuku.

Uzimajući u obzir deklaraciju od 18 marta 1998 Predsednika Republike Srbije o političkom procesu na Kosovu i Metohiji (S/1998/250),

Uzimajući u obzir jasnu privrženost viših predstavnika zajednice Kosovarskih Albanaca nenasilju,

Primećujući da je izvestan napredak postignut u primeni akcija iznetih u izjavi Kontakt grupe od 9 marta 1998, ali i naglašavajući da je potrebno postići još veći napredak,

Potvrđujući privrženost država članica suverenitetu i teritorijalnom integritetu Savezne Republike Jugoslavije,

Delujući u skladu sa Glavom VII Povelje Ujedinjenih nacija:

1. Poziva Saveznu Republiku Jugoslaviju da odmah preduzme dalje nužne korake u cilju postizanja političkog rešenja pitanja Kosova kroz dijalog i da primeni radnje navedene u izjavama Kontakt grupe od 9 i 25 marta 1998;

2. Poziva rukovodstvo Kosovarskih Albanaca da osude terorističke akcije i naglašava da svi činioци zajednice Kosovarskih Albanaca mogu da se zalažu za postizanje svojih ciljeve isključivo miroljubivim sredstvima;

3. Podvlači da je način na koji se nasilje i terorizam mogu poraziti na Kosovu taj da vlasti u Beogradu ponude zajednici Kosovarskih Albanaca pravi politički proces;

4. Poziva vlasti u Beogradu i rukovodstvo zajednice Kosovarskih Albanaca da odmah i bezuslovno započnu svrsishodan dijalog o pitanjima političkog statusa, i primećuje spremnost Kontakt grupe da olakša takav dijalog;

5. Slaže se, ne prejudicirajući ishod tog dijaloga, sa predlogom iznetim u izjava-ma Kontakt grupe od 9 i 25 marta 1998 da bi principi za razrešenje Kosovskog problema trebalo da se zasnivaju na teritorijalnom integritetu Savezne Republike Jugoslavije i da budu u skladu sa standardima OEBS-a, uključujući one sadržane u Završnom dokumentu Helsinške Konferencije o bezbednosti i saradnji u Evropi,

SECURITY COUNCIL RESOLUTION 1160 (1998)

ADOPTED BY THE SECURITY COUNCIL
AT ITS 3868TH MEETING, ON 31 MARCH 1998

The Security Council,

Noting with appreciation the statements of the Foreign Ministers of France, Germany, Italy, the Russian Federation, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the United States of America (the Contact Group) of 9 and 25 March 1998 (S/1998/223 and S/1998/272), including the proposal on a comprehensive arms embargo on the Federal Republic of Yugoslavia, including Kosovo,

Welcoming the decision of the Special Session of the Permanent Council of the Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE) of 11 March 1998 (S/1998/246),

Condemning the use of excessive force by Serbian police forces against civilians and peaceful demonstrators in Kosovo, as well as all acts of terrorism by the Kosovo Liberation Army or any other group or individual and all external support for terrorist activity in Kosovo, including finance, arms and training,

Noting the declaration of 18 March 1998 by the President of the Republic of Serbia on the political process in Kosovo and Metohija (S/1998/250),

Noting also the clear commitment of senior representatives of the Kosovar Albanian community to non-violence,

Noting that there has been some progress in implementing the actions indicated in the Contact Group statement of 9 March 1998, but stressing that further progress is required,

Affirming the commitment of all Member States to the sovereignty and territorial integrity of the Federal Republic of Yugoslavia,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Calls upon the Federal Republic of Yugoslavia immediately to take the further necessary steps to achieve a political solution to the issue of Kosovo through dialogue and to implement the actions indicated in the Contact Group statements of 9 and 25 March 1998;

2. Calls also upon the Kosovar Albanian leadership to condemn all terrorist action, and emphasizes that all elements in the Kosovar Albanian community should pursue their goals by peaceful means only;

3. Underlines that the way to defeat violence and terrorism in Kosovo is for the authorities in Belgrade to offer the Kosovar Albanian community a genuine political process;

4. Calls upon the authorities in Belgrade and the leadership of the Kosovar Albanian community urgently to enter without preconditions into a meaningful dialogue on political status issues, and notes the readiness of the Contact Group to facilitate such a dialogue;

5. Agrees, without prejudging the outcome of that dialogue, with the proposal in the Contact Group statements of 9 and 25 March 1998 that the principles for a solution of the Kosovo problem should be based on the territorial integrity of the Federal Republic of Yugoslavia and should be in accordance with OSCE standards, including those set out in the Helsinki Final Act of the Conference on Security and Cooperation

1975, i u povelji Ujedinjenih nacija, i da takvo rešenje mora da uzme u obzir prava Kosovarskih Albanaca i svih ljudi koji žive na Kosovu, i izražava svoju podršku poboljšanom statusu Kosova, koji bi uključivao znatno veći stepen autonomije i značajnije samoadministracije.

6. Pozdravlja potpisivanje sporazuma od 23 marta 1998 o merama za primenu Sporazuma o Obrazovanju iz 1996, poziva sve strane da osiguraju da se proces primene odvija glatko i bez zastoja u skladu sa usaglašenim redosledom i izražava svoju spremnost da razmotri mere ako bilo koja strana blokira njegovo sprovođenje;

7. Izražava svoju podršku naporima koje ulaže OEBS da se postigne mirno razrešenje krize na Kosovu, uključujući one koje ulaže Lični predstavnik predsedavajućeg OEBS-a za Saveznu Republiku Jugoslaviju, koji je ujedno i Specijalni predstavnik Evropske Unije, i da se omogući povratak dugoročne misije OEBS-a.

8. Donosi odluku da će sve države, u cilju unapređenja mira i stabilnosti na Kosovu, sprečiti prodaje ili isporuke oružja ili sličnog materijala, municije, vojnih vozila i opreme i rezervnih delova za iste, Saveznoj Republici Jugoslaviji, uključujući Kosovo, od strane njihovih državljanja ili sa njihovih teritorija ili sa brodova i aviona s njihovim zastavama, kao i da će sprečiti naoružavanje i obuku tamošnjih terorista;

9. Donosi odluku da vaspostavi, u skladu sa pravilom 28 njegovih privremenih pravila procedure, odbor Saveta bezbednosti, u kojem će biti svi članovi Saveta, a koji će se baviti sledećim zadacima i podnositi izveštaje o svom radu Savetu uz primedbe i preporuke:

(a) potraživati od svih država informacije u vezi akcija koje su one preduzele u cilju delotvorne primene zabrana predviđenih ovom rezolucijom;

(b) razmatrati bilo koju informaciju na koju je ukazala bilo koja država u vezi kršenja zabrana predviđenih ovom rezolucijom i preporučiti odgovarajuće kontramere;

(c) podnositi Savetu bezbednosti periodične izveštaje u vezi informacija o navodnom kršenju zabrana predviđenih ovom rezolucijom;

(d) donositi takve smernice koje će možda biti potrebne radi lakšeg sprovođenja zabrana nametnutih ovom rezolucijom;

(e) proučavati izveštaje podnete u skladu sa dole navedenim paragrafom 12.

10. Poziva sve države i međunarodne i regionalne organizacije da delaju strogo u skladu sa ovom rezolucijom, bez obzira na postojanje bilo kojih datih prava i nametnutih obaveza od strane bilo kojeg međunarodnog sporazuma ili ugovora sklopljenog ili dozvole date pre stupanja na snagu zabrana nametnutih ovom rezolucijom, i naglašava u ovom kontekstu značaj dalje implementacije Sporazuma o podregionalnoj kontroli naoružanja koji je potpisan u Firenci, 14 juna 1996;

11. Zahteva od Generalnog sekretara da pruži svu moguću pomoć odboru osnovanom na osnovu paragrafa 9 i da obavi sve nužne aranžmane u tom cilju u Sekretarijatu;

12. Zahteva od država da odboru, osnovanom na osnovu gornjeg paragrafa 9, u roku od 90 dana od usvajanja ove rezolucije podnese izveštaje o koracima koje su preduzele da se sprovedu zabrane nametnute ovom rezolucijom;

in Europe of 1975, and the Charter of the United Nations, and that such a solution must also take into account the rights of the Kosovar Albanians and all who live in Kosovo, and expresses its support for an enhanced status for Kosovo which would include a substantially greater degree of autonomy and meaningful self-administration;

6. Welcomes the signature on 23 March 1998 of an agreement on measures to implement the 1996 Education Agreement, calls upon all parties to ensure that its implementation proceeds smoothly and without delay according to the agreed timetable and expresses its readiness to consider measures if either party blocks implementation;

7. Expresses its support for the efforts of the OSCE for a peaceful resolution of the crisis in Kosovo, including through the Personal Representative of the Chairman-in-Office for the Federal Republic of Yugoslavia, who is also the Special Representative of the European Union, and the return of the OSCE long-term missions;

8. Decides that all States shall, for the purposes of fostering peace and stability in Kosovo, prevent the sale or supply to the Federal Republic of Yugoslavia, including Kosovo, by their nationals or from their territories or using their flag vessels and aircraft, of arms and related matériel of all types, such as weapons and ammunition, military vehicles and equipment and spare parts for the aforementioned, and shall prevent arming and training for terrorist activities there;

9. Decides to establish, in accordance with rule 28 of its provisional rules of procedure, a committee of the Security Council, consisting of all the members of the Council, to undertake the following tasks and to report on its work to the Council with its observations and recommendations:

(a) to seek from all States information regarding the action taken by them concerning the effective implementation of the prohibitions imposed by this resolution;

(b) to consider any information brought to its attention by any State concerning violations of the prohibitions imposed by this resolution and to recommend appropriate measures in response thereto;

(c) to make periodic reports to the Security Council on information submitted to it regarding alleged violations of the prohibitions imposed by this resolution;

(d) to promulgate such guidelines as may be necessary to facilitate the implementation of the prohibitions imposed by this resolution;

(e) to examine the reports submitted pursuant to paragraph 12 below;

10. Calls upon all States and all international and regional organizations to act strictly in conformity with this resolution, notwithstanding the existence of any rights granted or obligations conferred or imposed by any international agreement or of any contract entered into or any license or permit granted prior to the entry into force of the prohibitions imposed by this resolution, and stresses in this context the importance of continuing implementation of the Agreement on Subregional Arms Control signed in Florence on 14 June 1996;

11. Requests the Secretary-General to provide all necessary assistance to the committee established by paragraph 9 above and to make the necessary arrangements in the Secretariat for this purpose;

12. Requests States to report to the committee established by paragraph 9 above

13. Poziva OEBS da redovno izveštava Generalnog sekretara o situaciji na Kosovu i o merama koje je u tom pogledu preduzela ova organizacija;
14. Zahteva da Generalni sekretar redovno obaveštava Savet i podnosi mu izveštaje o situaciji na Kosovu, i sprovođenju ove rezolucije, ne kasnije od 30 dana po usvajanju ove rezolucije i svakih 30 dana nadalje;
15. Dalje zahteva da Generalni sekretar u konsultacijama sa odgovarajućim regionalnim organizacijama u svoj prvi izveštaj uključi preporuke u vezi osnivanja sveobuhvatnog režima preko kojeg će se nadgledati sprovođenja zabrana predviđenih ovom rezolucijom, i poziva sve države, a posebno susedne države, da pruže svoju punu saradnju u ovom pogledu;
16. Donosi odluku da preispita situaciju na osnovu izveštaja Generalnog sekretara, koji će uzimati u obzir procene, između ostalog, Kontakt grupe, OEBS-a, i Evropske Unije, i donosi odluku da preispita zabrane nametnute ovom rezolucijom, uključujući preduzimanje akcije kojom bi se one obesnažile, kada primi izveštaj Generalnog sekretara u kojem on procenjuje da je vlada Savezne Republike Jugoslavije, saradjući na konstruktivan način sa Kontakt grupom:
- (a) započela sadržajan dijalog u skladu sa gornjim paragrafom 4, uključujući učešće spoljnog predstavnika ili više njih; osim ako do toga nije došlo i to ne zbog stava Savezne Republike Jugoslavije ili srpskih vlasti;
 - (b) povukla specijalne policijske jedinice i obustavila akcije snaga bezbednosti koje su pogadale civilno stanovništvo;
 - (c) dozvolila humanitarnim organizacijama kao i predstavnicima Kontakt grupe i drugih ambasada pristup Kosovu;
 - (d) prihvatila misiju Ličnog predstavnika Predsedavajućeg OEBS-a za Saveznu Republiku Jugoslaviju koja bi uključivala novi i specifičan mandat za razrešavanje problema Kosova, kao i povratak dugoročne misije OEBS-a.
 - (e) olakša misiju Visokog komesara za ljudska prava ujedinjenih nacija na Kosovu;
17. Zalaže se da Kancelarija Tužioca Međunarodnog suda vaspostavljenog u skladu sa rezolucijom 827 (1993) od 25 maja 1993 počne da prikuplja informacije u vezi nasilja na Kosovu koja možda spadaju pod jurisdikciju suda i daje k znanju da vlasti Savezne Republike Jugoslavije imaju obavezu da omoguće Sudu pristup svim potkrepljenim i relevantnim činjenicama koje poseduju;
18. Potvrđuje da će stvaran napredak u razrešenju ozbiljnih pitanja političkih i ljudskih prava na Kosovu poboljšati međunarodni položaj Savezne Republike Jugoslavije i izglede za normalizaciju njenih međunarodnih odnosa i njeno puno učešće u međunarodnim institucijama;
19. Naglašava da će dodatne mere biti razmotrene u slučaju da ne dođe do konstruktivnog napretka ka mirnom razrešenju situacije na Kosovu;
20. Odlučuje da se i nadalje bavi ovim pitanjem.

within 30 days of adoption of this resolution on the steps they have taken to give effect to the prohibitions imposed by this resolution;

13. Invites the OSCE to keep the Secretary-General informed on the situation in Kosovo and on measures taken by that organization in this regard;

14. Requests the Secretary-General to keep the Council regularly informed and to report on the situation in Kosovo and the implementation of this resolution no later than 30 days following the adoption of this resolution and every 30 days thereafter;

15. Further requests that the Secretary-General, in consultation with appropriate regional organizations, include in his first report recommendations for the establishment of a comprehensive regime to monitor the implementation of the prohibitions imposed by this resolution, and calls upon all States, in particular neighbouring States, to extend full cooperation in this regard;

16. Decides to review the situation on the basis of the reports of the Secretary-General, which will take into account the assessments of, inter alia, the Contact Group, the OSCE and the European Union, and decides also to reconsider the prohibitions imposed by this resolution, including action to terminate them, following receipt of the assessment of the Secretary-General that the Government of the Federal Republic of Yugoslavia, cooperating in a constructive manner with the Contact Group, have:

(a) begun a substantive dialogue in accordance with paragraph 4 above, including the participation of an outside representative or representatives, unless any failure to do so is not because of the position of the Federal Republic of Yugoslavia or Serbian authorities;

(b) withdrawn the special police units and ceased action by the security forces affecting the civilian population;

(c) allowed access to Kosovo by humanitarian organizations as well as representatives of Contact Group and other embassies;

(d) accepted a mission by the Personal Representative of the OSCE Chairman-in-Office for the Federal Republic of Yugoslavia that would include a new and specific mandate for addressing the problems in Kosovo, as well as the return of the OSCE long-term missions;

(e) facilitated a mission to Kosovo by the United Nations High Commissioner for Human Rights;

17. Urges the Office of the Prosecutor of the International Tribunal established pursuant to resolution 827 (1993) of 25 May 1993 to begin gathering information related to the violence in Kosovo that may fall within its jurisdiction, and notes that the authorities of the Federal Republic of Yugoslavia have an obligation to cooperate with the Tribunal and that the Contact Group countries will make available to the Tribunal substantiated relevant information in their possession;

18. Affirms that concrete progress to resolve the serious political and human rights issues in Kosovo will improve the international position of the Federal Republic of Yugoslavia and prospects for normalization of its international relationships and full participation in international institutions;

19. Emphasizes that failure to make constructive progress towards the peaceful resolution of the situation in Kosovo will lead to the consideration of additional measures;

20. Decides to remain seized of the matter.

REZOLUCIJA SAVETA BEZBEDNOSTI 1199 (1998)

USVOJENA OD STRANE SAVETA BEZBEDNOSTI
NA 3930. SASTANKU 23. SEPTEMBRA 1998. GODINE

Savet bezbednosti,

Pozivajući se na svoju rezoluciju 1160 od 31. marta 1998,

Razmotrivši izveštaje Generalnog sekretara u skladu sa ovom rezolucijom, posebno njegov izveštaj od 4. septembra 1998. godine (i dodatak 1),

Sa zadovoljstvom uzimajući k znanju izjavu ministara spoljnih poslova Francuske, Nemačke, Italije, Ruske Federacije, Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Severne Irske i Sjedinjenih Američkih Država (Kontakt grupa) od 12. juna 1998, koja je nastala kao zaključak sastanka Kontakt grupe sa ministrima spoljnih poslova Kanade i Japana (S/1998/567, annex), kao i sledeću izjavu Kontakt grupe izdatu u Bonu 8. jula 1998 (S/1998/657),

Takođe sa zadovoljstvom primajući k znanju zajedničku izjavu predsednika Ruske Federacije i Savezne Republike Jugoslavije od 16. juna 1998 (S/1998/526),

Konstatujući dalje izjavu Tužioca Međunarodnog suda za bivšu Jugoslaviju dostavljenu Kontakt grupi 7. jula 1998, u kojoj se izražava stav da situacija na Kosovu predstavlja oružani konflikt koji spada u naležnost Suda,

Duboko zabrinut nedavnim intenzivnim borbama na Kosovu i posebno preteranom i neselektivnom upotrebom sile od strane srpskih snaga bezbednosti i Vojske Jugoslavije, što je rezultiralo brojnim civilnim žrtvama i, prema proceni Generalnog sekretara, i uzrokovalo da više od 230.000 osoba napusti svoje domove,

Duboko zabrinut zbog talasa izbeglica prema severnoj Albaniji, Bosni i Hercegovini i drugim evropskim zemljama, što je rezultat upotrebe sile na Kosovu, kao i zbog rastućeg broja raseljenih lica u samom Kosovu i drugim delovima Savezne Republike Jugoslavije, od kojih se oko 50.000, prema proceni Visokog komesara Ujedinjenih nacija za izbeglice, nalazi bez skloništa i osnovnih potreština,

Potvrđujući pravo svih izbeglica i raseljenih lica da se bezbedno vrate svojim domovima, i podvlačeći odgovornost Savezne Republike Jugoslavije za obezbeđivanje uslova koji će im dozvoliti povratak,

Osuđujući sve činove nasilja od bilo koje strane, kao i upotrebu terorizma za ostvarenje političkih ciljeva od strane bilo koje grupe ili pojedinca, te svaku spoljnu podršku takvim aktivnostima na Kosovu, uključujući slanje oružja i obučavanje za terorističke aktivnosti na Kosovu, i izražavajući zabrinutost zbog izveštaja o nastavku kršenja zabrana nametnutih rezolucijom 1160 (1998),

Duboko zabrinut zbog ubrzanog pogoršavanja humanitarne situacije širom Kosova, zabrinut zbog preteće humanitarne katastrofe, opisane u izveštaju Generalnog sekretara, i naglašavajući potrebu da se to spreči,

Takođe duboko zabrinut zbog izveštaja o o rastućim kršenjima ljudskih prava i

SECURITY COUNCIL RESOLUTION 1199 (1998)

ADOPTED BY THE SECURITY COUNCIL
AT ITS 3930TH MEETING ON 23 SEPTEMBER 1998

The Security Council,

Recalling its resolution 1160 (1998) of 31 March 1998,

Having considered the reports of the Secretary-General pursuant to that resolution, and in particular his report of 4 September 1998 (*and Add.1*),

Noting with appreciation the statement of the Foreign Ministers of France, Germany, Italy, the Russian Federation, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the United States of America (the Contact Group) of 12 June 1998 at the conclusion of the Contact Group's meeting with the Foreign Ministers of Canada and Japan (*S/1998/567, annex*), and the further statement of the Contact Group made in Bonn on 8 July 1998 (*S/1998/657*),

Noting also with appreciation the joint statement by the Presidents of the Russian Federation and the Federal Republic of Yugoslavia of 16 June 1998 (*S/1998/526*),

Noting further the communication by the Prosecutor of the International Tribunal for the Former Yugoslavia to the Contact Group on 7 July 1998, expressing the view that the situation in Kosovo represents an armed conflict within the terms of the mandate of the Tribunal,

Gravely concerned at the recent intense fighting in Kosovo and in particular the excessive and indiscriminate use of force by Serbian security forces and the Yugoslav Army which have resulted in numerous civilian casualties and, according to the estimate of the Secretary-General, the displacement of over 230,000 persons from their homes,

Deeply concerned by the flow of refugees into northern Albania, Bosnia and Herzegovina and other European countries as a result of the use of force in Kosovo, as well as by the increasing numbers of displaced persons within Kosovo, and other parts of the Federal Republic of Yugoslavia, up to 50,000 of whom the United Nations High Commissioner for Refugees has estimated are without shelter and other basic necessities,

Reaffirming the right of all refugees and displaced persons to return to their homes in safety, and underlining the responsibility of the Federal Republic of Yugoslavia for creating the conditions which allow them to do so,

Condemning all acts of violence by any party, as well as terrorism in pursuit of political goals by any group or individual, and all external support for such activities in Kosovo, including the supply of arms and training for terrorist activities in Kosovo and expressing concern at the reports of continuing violations of the prohibitions imposed by resolution 1160 (1998),

Deeply concerned by the rapid deterioration in the humanitarian situation throughout Kosovo, alarmed at the impending humanitarian catastrophe as described in the report of the Secretary-General, and emphasizing the need to prevent this from happening,

Deeply concerned also by reports of increasing violations of human rights and of

međunarodnog humanitarnog prava, i naglašavajući potrebu da se obezbedi poštovanje prava svih stanovnika Kosova,

Potvrđujući ciljeve rezolucije 1160 (1998), u kojoj je Savet izrazio podršku mirnom rešenju kosovskog problema koje bi uključilo poboljšan status za Kosovo, značajno veći stepen autonomije, i stvarnu samo-upravu,

Takođe potvrđujući da sve zemlje članice poštuju suverenitet i teritorijalni integritet Savezne Republike Jugoslavije,

Potvrđujući da pogoršavanje situacije na Kosovu (Savezna Republika Jugoslavija), predstavlja pretnju miru i bezbednosti u regiji,

Delujući u skladu sa Glavom VII Povelje Ujedinjenih nacija,

1. Zahteva da sve strane, grupe i pojedinci smesta okončaju neprijateljstva i održe prekid vatre na Kosovu, u SR Jugoslaviji, što bi uvećalo izgleda za smisljeni dijalog između vlasti SR Jugoslavije i vodstva kosovskih Albanaca i smanjilo mogućnost da se dogodi humanitarna katastrofa,

2. Takođe zahteva da vlasti SR Jugoslavije i rukovodstvo kosovskih Albanaca preduzmu hitne korake u cilju poboljšanja humanitarne situacije i sprečavanja preteće humanitarne katastrofe,

3. Poziva vlasti SR Jugoslavije i rukovodstvo kosovskih Albanaca da smesta stupe u smisljeni dijalog bez preduslova, sa međunarodnim učešćem i sa jasnim rasporedom, koji će dovesti do okončanja krize i do njenog političkog rešenja putem pregovora, pozdravlja sadašnje napore usmerene ka olakšavanju takvog dijaloga,

4. Dalje zahteva da SR Jugoslavija, osim mera koje se traže Rezolucijom 1160 smesta primeni sledeće konkretne mere u pravcu postizanja političkog rešenja situacije na Kosovu, a koje su sadržane u saopštenju Kontakt grupe od 12. juna 1998. godine:

a) obustavi sve akcije snaga bezbednosti koje pogadaju civile i narediti povlačenje onih jedinica snaga bezbednosti koje se koriste za represiju protiv civila,

b) obezbedi da posmatračka misija Evropske zajednice i diplomatska predstavništva akreditovana u SR Jugoslaviji imaju mogućnost da neometano od vlasti SR Jugoslavije, stalno i efikasno nadgledaju situaciju na Kosovu, uključujući i njihov pristup (svim delovima Kosova) i potpunu slobodu kretanja na Kosovu, kao i slobodan ulazak i izlazak sa Kosova i ekspeditivno izdavanje odgovarajućih putnih isprava međunarodnom osoblju koje učestvuje u radu posmatračkih misija,

c) omogući, u saglasnosti sa visokim komesarom za izbeglice UN i Međunarodnim komitetom Crvenog krsta bezbedan povratak izbeglica i raseljenih lica njihovim domovima i obezbedi slobodan i neometan pristup humanitarnim organizacijama i humanitarnoj pomoći na Kosovu,

d) učini brz napredak u pravcu jasnog rasporeda i redosleda za dijalog koji se pominje u paragrafu 3 Rezolucije sa kosovskim Albancima koju zahteva Rezolucija 1160 u cilju dogovaranja mera za izgrađivanje poverenja; i iznalaženje političkog rešenja problema na Kosovu,

5. U vezi sa tim ističu se obaveze koje je predsednik SR Jugoslavije preuzeo na sebe u zajedničkoj izjavi sa predsednikom Ruske Federacije od 16. Juna 1998. godine:

international humanitarian law, and emphasizing the need to ensure that the rights of all inhabitants of Kosovo are respected,

Reaffirming the objectives of resolution 1160 (1998), in which the Council expressed support for a peaceful resolution of the Kosovo problem which would include an enhanced status for Kosovo, a substantially greater degree of autonomy, and meaningful self-administration,

Reaffirming also the commitment of all Member States to the sovereignty and territorial integrity of the Federal Republic of Yugoslavia,

Affirming that the deterioration of the situation in Kosovo, Federal Republic of Yugoslavia, constitutes a threat to peace and security in the region,

Acting under *Chapter VII of the Charter of the United Nations*,

1. Demands that all parties, groups and individuals immediately cease hostilities and maintain a ceasefire in Kosovo, Federal Republic of Yugoslavia, which would enhance the prospects for a meaningful dialogue between the authorities of the Federal Republic of Yugoslavia and the Kosovo Albanian leadership and reduce the risks of a humanitarian catastrophe;

2. Demands also that the authorities of the Federal Republic of Yugoslavia and the Kosovo Albanian leadership take immediate steps to improve the humanitarian situation and to avert the impending humanitarian catastrophe;

3. Calls upon the authorities in the Federal Republic of Yugoslavia and the Kosovo Albanian leadership to enter immediately into a meaningful dialogue without preconditions and with international involvement, and to a clear timetable, leading to an end of the crisis and to a negotiated political solution to the issue of Kosovo, and welcomes the current efforts aimed at facilitating such a dialogue;

4. Demands further that the Federal Republic of Yugoslavia, in addition to the measures called for under *resolution 1160 (1998)*, implement immediately the following concrete measures towards achieving a political solution to the situation in Kosovo as contained in the Contact Group statement of 12 June 1998:

a. cease all action by the security forces affecting the civilian population and order the withdrawal of security units used for civilian repression;

b. enable effective and continuous international monitoring in Kosovo by the European Community Monitoring Mission and diplomatic missions accredited to the Federal Republic of Yugoslavia, including access and complete freedom of movement of such monitors to, from and within Kosovo unimpeded by government authorities, and expeditious issuance of appropriate travel documents to international personnel contributing to the monitoring;

c. facilitate, in agreement with the UNHCR and the International Committee of the Red Cross (ICRC), the safe return of refugees and displaced persons to their homes and allow free and unimpeded access for humanitarian organizations and supplies to Kosovo;

d. make rapid progress to a clear timetable, in the dialogue referred to in paragraph 3 with the Kosovo Albanian community called for in *resolution 1160 (1998)*, with the aim of agreeing confidence-building measures and finding a politi-

a) da će rešiti probleme političkim sredstvima na osnovu jednakosti za sve građane i etničke zajednice na Kosovu,

b) da neće preduzimati represivne akcije protiv mirnog stanovništva,

c) da će obezbediti potpunu slobodu kretanja i da neće biti nikakvih ograničenja za predstavnike stranih država i međunarodnih institucija akreditovanih u SR Jugoslaviji koji nadgledaju situaciju na Kosovu,

d) da će obezbediti potpun i neometan pristup humanitarnim organizacijama, Međunarodnom komitetu Crvenog krsta i UNHCR, i doturanje humanitarne pomoći,

e) Da će omogućiti neometan povratak izbeglica i raseljenih lica u okviru programa dogovorenih sa UNHCR i Međunarodnim komitetom crvenog krsta i da će obezbediti državnu pomoć za obnovu uništenih kuća. Zahteva se da te obaveze u potpunosti primeni.

6. Insistira se da rukovodstvo kosovskih Albanaca osudi sve terorističke akcije i ističe da svi elementi među kosovskim Albancima treba da ostvaruju svoje ciljeve jedino mirnim sredstvima,

7. Podseća se na obavezu svih država da u potpunosti primenjuju zabrane koje su uvedene Rezolucijom 1160,

8. Podržavaju se koraci preduzeti za uspostavljanje efikasnog međunarodnog nadgledanja situacije na Kosovu i, u vezi sa tim, pozdravlja se uspostavljanje diplomatske posmatračke misije na Kosovu,

9. Pozivaju se zemlje i međunarodne organizacije koje imaju svoje predstavnike u SR Jugoslaviji da stave na raspolaganje svoje osoblje koje treba na sebe da preuzme odgovornost za efikasno i stalno međunarodno nadgledanje na Kosovu, sve dok se ciljevi ove rezolucije i Rezolucije 1160 ne ostvare,

10. Podseća SR Jugoslaviju da snosi najveću odgovornost za bezbednost celokupnog diplomatskog osoblja akreditovanog u SR Jugoslaviji, kao i za bezbednost i sigurnost međunarodnog i nevladinog humanitarnog osoblja u SR Jugoslaviji, poziva vlasti SR Jugoslavije i sve druge u SR Jugoslaviji na koje se to može odnositi da preduzmu odgovarajuće korake kako članovi posmatračkih misija koji obavljaju funkcije propisane ovom rezolucijom ne bi bili izloženi pretnjama, primeni sile ili ometanju bilo koje vrste,

11. Zahteva od zemalja da primene sva sredstva usklađena sa njihovim pojedinačnim zakonima i međunarodnim pravom, kako bi sprečila, na svojoj teritoriji, prikupljanje sredstava koja bi služila ciljevima u suprotnosti sa Rezolucijom 1160,

12. Poziva države članice i sve druge da obezbede odgovarajuće izvore za humanitarnu pomoć u regionu i da se smesta i velikodušno odazovu apelu za humanitarnu pomoć za Kosovo Agencije UN,

13. Poziva vlasti SR Jugoslavije, vođe kosovskih Albanaca i sve druge na koje se to odnosi da u potpunosti sarađuju sa tužiocem Međunarodnog suda za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji u istrazi svih događaja koji su u nadležnosti tog suda,

14. Takođe ističe potrebu da vlasti SR Jugoslavije izvedu pred sud one pripadnike službe bezbednosti koji su bili umešani u zlostavljanje civila i namerno uništavanje imovine,

cal solution to the problems of Kosovo;

5. Notes, in this connection, the commitments of the President of the Federal Republic of Yugoslavia, in his joint statement with the President of the Russian Federation of 16 June 1998:

a. to resolve existing problems by political means on the basis of equality for all citizens and ethnic communities in Kosovo;

b. not to carry out any repressive actions against the peaceful population;

c. to provide full freedom of movement for and ensure that there will be no restrictions on representatives of foreign States and international institutions accredited to the Federal Republic of Yugoslavia monitoring the situation in Kosovo;

d. to ensure full and unimpeded access for humanitarian organizations, the ICRC and the UNHCR, and delivery of humanitarian supplies;

e. to facilitate the unimpeded return of refugees and displaced persons under programmes agreed with the UNHCR and the ICRC, providing State aid for the reconstruction of destroyed homes, and calls for the full implementation of these commitments;

6. Insists that the Kosovo Albanian leadership condemn all terrorist action, and emphasizes that all elements in the Kosovo Albanian community should pursue their goals by peaceful means only;

7. Recalls the obligations of all States to implement fully the prohibitions imposed by resolution 1160 (1998);

8. Endorses the steps taken to establish effective international monitoring of the situation in Kosovo, and in this connection welcomes the establishment of the Kosovo Diplomatic Observer Mission;

9. Urges States and international organizations represented in the Federal Republic of Yugoslavia to make available personnel to fulfill the responsibility of carrying out effective and continuous international monitoring in Kosovo until the objectives of this resolution and those of *resolution 1160 (1998)* are achieved;

10. Reminds the Federal Republic of Yugoslavia that it has the primary responsibility for the security of all diplomatic personnel accredited to the Federal Republic of Yugoslavia as well as the safety and security of all international and non-governmental humanitarian personnel in the Federal Republic of Yugoslavia and calls upon the authorities of the Federal Republic of Yugoslavia and all others concerned in the Federal Republic of Yugoslavia to take all appropriate steps to ensure that monitoring personnel performing functions under this resolution are not subject to the threat or use of force or interference of any kind;

11. Requests States to pursue all means consistent with their domestic legislation and relevant international law to prevent funds collected on their territory being used to contravene resolution 1160 (1998);

12. Calls upon Member States and others concerned to provide adequate resources for humanitarian assistance in the region and to respond promptly and generously to the United Nations Consolidated Inter-Agency Appeal for Humanitarian Assistance Related to the Kosovo Crisis;

13. Calls upon the authorities of the Federal Republic of Yugoslavia, the leaders of the Kosovo Albanian community and all others concerned to cooperate fully with

15. Zahteva od generalnog sekretara da podnosi redovne izveštaje Savetu bezbednosti o njegovoj proceni do koje mere vlasti SR Jugoslavije i svi elementi među kosovskim Albancima postupaju u skladu sa ovom rezolucijom, uključujući i redovne izveštaje o postupanju u skladu sa Rezolucijom 1160,

16. Odlučuje da, ukoliko konkretne mere koje se zahtevaju ovom rezolucijom i Rezolucijom 1160 ne budu preduzete, preduzme dalju akciju i dodatne mere da održi ili ponovo uspostavi mir i stabilnost u regionu,

17. Odlučuje da ne odustane od svojih zahteva.

the Prosecutor of the International Tribunal for the Former Yugoslavia in the investigation of possible violations within the jurisdiction of the Tribunal;

14. Underlines also the need for the authorities of the Federal Republic of Yugoslavia to bring to justice those members of the security forces who have been involved in the mistreatment of civilians and the deliberate destruction of property;

15. Requests the Secretary-General to provide regular reports to the Council as necessary on his assessment of compliance with this resolution by the authorities of the Federal Republic of Yugoslavia and all elements in the Kosovo Albanian community, including through his regular reports on compliance with resolution 1160 (1998);

16. Decides, should the concrete measures demanded in this resolution and resolution 1160 (1998) not be taken, to consider further action and additional measures to maintain or restore peace and stability in the region;

17. Decides to remain seized of the matter.

REZOLUCIJA SAVETA BEZBEDNOSTI 1203 (1998)

USVOJENA OD STRANE SAVETA BEZBEDNOSTI
NA 3937. SASTANKU, 24. OKTOBRA 1998. GODINE

Savet bezbednosti,

Pozivajući se na svoje rezolucije 1160 (1998) od 31 marta 1998 i 1199 (1998) od 23 septembra 1998, i na značaj miroljubivog rešenja problema Kosova, Savezna Republika Jugoslavija,

A razmotrivši izveštaje Generalnog sekretara u skladu sa ovim rezolucijama, posebno njegov izveštaj od 5 oktobra 1998 (S/1998/912),

Pozdravljajući sporazum potpisan u Beogradu 16 oktobra 1998 od strane Ministra spoljnih poslova Savezne Republike Jugoslavije i Predsedavajućeg Organizacije za bezbednost i saradnju u Evropi (OEBS) kojim se OEBS-u obezbeđuje da uspostavi verifikacionu misiju na Kosovu (S/1998/978,) uključujući obavezu Savezne Republike Jugoslavije da ispunjava odredbe rezolucija 1160 (1998) i 1199 (1998),

Pozdravljajući sporazum potpisan u Beogradu 15 oktobra 1998 od strane Načelnika Generalštaba Savezne Republike Jugoslavije i Glavnokomandujućeg snaga NATO-a u Evropi, kojim se obezbeđuje uspostavljanje vazduhoplovne verifikacione misije nad Kosovom (S/1998/991, aneks) kojom se dopunjuje verifikaciona misija OEBS-a,

Pozdravljajući odluku Stalnog saveta OEBS-a od 15 oktobra 1998 (S/1998/959, aneks),

Pozdravljajući odluku Generalnog sekretara da pošalje misiju u Saveznu Republiku Jugoslaviju koja bi izvršila neposrednu procenu razvoja događaja na terenu na Kosovu,

Ponovno potvrđujući da na osnovu Povelje Ujedinjenih nacija glavnu odgovornost za održavanje međunarodnog mira i bezbednosti snosi Savet bezbednosti,

Pozivajući se na ciljeve rezolucije 1160 (1998) kroz koju je Savet izrazio svoju podršku mirnom razrešenju Kosovskog problema, uključujući i poboljšani status Kosova, znatno veći stepen autonomije i značajnu samo-administraciju,

Osuđujući sve činove nasilja od strane bilo koje stranke, kao i terorizam u cilju postizanja političkih ciljeva od strane bilo koje grupe ili pojedinca, i svu spoljnu podršku takvim aktivnostima na Kosovu, uključujući isporuku oružja i obuku za terorističke aktivnosti na Kosovu, i izražavajući zabrinutost zbog daljeg kršenja zabrana nametnutih rezolucijom 1160 (1998),

Izražavajući svoju duboku zabrinutost zbog toga što su vlasti Savezne Republike Jugoslavije zabranile rad nezavisnim medijima u Saveznoj Republici Jugoslaviji i naglašavajući potrebu da se njima dozvoli da slobodno nastave svoj rad,

Izražavajući svoju uznemirenost i zabrinutost zbog ozbiljne humanitarne situacije širom Kosova i predstojeće humanitarne katastrofe, i ponovo naglašavajući potre-

SECURITY COUNCIL RESOLUTION 1203 (1998)

ADOPTED BY THE SECURITY COUNCIL
AT ITS 3937TH MEETING, ON 24 OCTOBER 1998

The Security Council,

Recalling its resolutions 1160 (1998) of 31 March 1998 and 1199 (1998) of 23 September 1998, and the importance of the peaceful resolution of the problem of Kosovo, Federal Republic of Yugoslavia,

Having considered the reports of the Secretary-General pursuant to those resolutions, in particular his report of 5 October 1998 (S/1998/912),

Welcoming the agreement signed in Belgrade on 16 October 1998 by the Minister of Foreign Affairs of the Federal Republic of Yugoslavia and the Chairman-in-Office of the Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE) providing for the OSCE to establish a verification mission in Kosovo (S/1998/978), including the undertaking of the Federal Republic of Yugoslavia to comply with resolutions 1160 (1998) and 1199 (1998),

Welcoming also the agreement signed in Belgrade on 15 October 1998 by the Chief of General Staff of the Federal Republic of Yugoslavia and the Supreme Allied Commander, Europe, of the North Atlantic Treaty Organization (NATO) providing for the establishment of an air verification mission over Kosovo (S/1998/991, annex), complementing the OSCE Verification Mission,

Welcoming also the decision of the Permanent Council of the OSCE of 15 October 1998 (S/1998/959, annex),

Welcoming the decision of the Secretary-General to send a mission to the Federal Republic of Yugoslavia to establish a first-hand capacity to assess developments on the ground in Kosovo,

Reaffirming that, under the Charter of the United Nations, primary responsibility for the maintenance of international peace and security is conferred on the Security Council,

Recalling the objectives of resolution 1160 (1998), in which the Council expressed support for a peaceful resolution of the Kosovo problem which would include an enhanced status for Kosovo, a substantially greater degree of autonomy, and meaningful self-administration,

Condemning all acts of violence by any party, as well as terrorism in pursuit of political goals by any group or individual, and all external support for such activities in Kosovo, including the supply of arms and training for terrorist activities in Kosovo, and expressing concern at the reports of continuing violations of the prohibitions imposed by resolution 1160 (1998),

Deeply concerned at the recent closure by the authorities of the Federal Republic of Yugoslavia of independent media outlets in the Federal Republic of Yugoslavia, and emphasizing the need for these to be allowed freely to resume their operations,

bu da se potonja spreči,

Naglašavajući značaj valjane saradnje humanitarnih inicijativa preduzetih od strane država, Visokog komesara za izbeglice Ujedinjenih nacija i međunarodnih organizacija na Kosovu,

Naglašavajući potrebu da se garantuje bezbednost i sigurnost članovima Verifikacione misije na Kosovu i Vazduhoplovne verifikacione misije nad Kosovom,

Ponovno potvrđujući privrženost svih zemalja članica suverenitetu i teritorijalnom integritetu Savezne Republike Jugoslavije,

Potvrđujući da nerešena situacija na Kosovu, Savezna Republika Jugoslavija, predstavlja stalnu pretnju miru i sigurnosti u regionu,

Delujući u skladu sa Glavom VII Povelje Ujedinjenih nacija,

1. Potvrđuje i podržava sporazume potpisane u Beogradu 16 oktobra 1998 između Savezne Republike Jugoslavije i OEBS-a, i 15 Oktobra 1998, između Savezne Republike Jugoslavije i NATO-a, u vezi verifikacije ispunjavanja odredbi rezolucije 1199 (1998) od strane Savezne Republike Jugoslavije i svih drugih relevantnih činilaca na Kosovu, i zahteva punu i momentalnu implementaciju ovih sporazuma od strane Savezne Republike Jugoslavije;

2. Primećuje da je Vlada Srbije potvrdila sporazum koji su potpisali Predsednik Savezne Republike Jugoslavije i Specijalan izaslanik Sjedinjenih Država (S/1998/953, aneks) i javnu obavezu Savezne Republike Jugoslavije da obavi pregovore u vezi okvira političkog rešenja do 2 novembra 1998 i zahteva potpuno ispunjavanje ovih obaveza;

3. Zahteva da se Savezna Republika Jugoslavija u potpunosti i brzo usaglasila sa rezolucijama 1160 (1998) i 1199 (1998) i u potpunosti saraduje sa verifikacionom misijom OEBS-a na Kosovu, u skladu sa uslovima sporazuma navedenim u paragrafu 1 gore;

4. Isto tako zahteva da se rukovodstvo Kosovskih Albanaca i svi drugi činioци zajednice Kosovskih Albanaca u potpunosti i brzo usaglase sa rezolucijama 1160 (1998) i 1199 (1998) i u potpunosti saraduju sa Verifikacionom misijom OEBS-a na Kosovu;

5. Naglašava hitnu potrebu da vlasti Savezne Republike Jugoslavije i rukovodstva Kosovskih Albanaca odmah i bezuslovno započnu svrshodan dijalog uz međunarodno angažovanje, i to po jasnom rasporedu, koji će dovesti do kraja krize i političkog rešenja pitanja Kosova postignutog putem pregovora;

6. Zahteva da vlasti Savezne Republike Jugoslavije, rukovodstvo Kosovskih Albanaca i svi drugi relevantni faktori poštuju slobodu kretanja OEBS-ove verifikacione misije i drugog međunarodnog osoblja;

7. Zalaže se da države i međunarodne organizacije obezbede osoblje za OEBS-ovu Verifikacionu misiju na Kosovu.

8. Podseća Saveznu Republiku Jugoslaviju da ona snosi glavnu odgovornost za bezbednost i sigurnost svog diplomatskog osoblja akreditovanog u Saveznoj Republici Jugoslaviji, uključujući članove OEBS-ove Verifikacione misije, kao i za bezbednost i sigurnost osoblja međunarodnih i nevladinih humanitarnih organizacija

Deeply alarmed and concerned at the continuing grave humanitarian situation throughout Kosovo and the impending humanitarian catastrophe, and re-emphasizing the need to prevent this from happening,

Stressing the importance of proper coordination of humanitarian initiatives undertaken by States, the United Nations High Commissioner for Refugees and international organizations in Kosovo,

Emphasizing the need to ensure the safety and security of members of the Verification Mission in Kosovo and the Air Verification Mission over Kosovo,

Reaffirming the commitment of all Member States to the sovereignty and territorial integrity of the Federal Republic of Yugoslavia,

Affirming that the unresolved situation in Kosovo, Federal Republic of Yugoslavia, constitutes a continuing threat to peace and security in the region,

Acting under Chapter VII of the Charter of the United Nations,

1. Endorses and supports the agreements signed in Belgrade on 16 October 1998 between the Federal Republic of Yugoslavia and the OSCE, and on 15 October 1998 between the Federal Republic of Yugoslavia and NATO, concerning the verification of compliance by the Federal Republic of Yugoslavia and all others concerned in Kosovo with the requirements of its resolution 1199 (1998), and demands the full and prompt implementation of these agreements by the Federal Republic of Yugoslavia;

2. Notes the endorsement by the Government of Serbia of the accord reached by the President of the Federal Republic of Yugoslavia and the United States Special Envoy (S/1998/953, annex), and the public commitment of the Federal Republic of Yugoslavia to complete negotiations on a framework for a political settlement by 2 November 1998, and calls for the full implementation of these commitments;

3. Demands that the Federal Republic of Yugoslavia comply fully and swiftly with resolutions 1160 (1998) and 1199 (1998) and cooperate fully with the OSCE Verification Mission in Kosovo and the NATO Air Verification Mission over Kosovo according to the terms of the agreements referred to in paragraph 1 above;

4. Demands also that the Kosovo Albanian leadership and all other elements of the Kosovo Albanian community comply fully and swiftly with resolutions 1160 (1998) and 1199 (1998) and cooperate fully with the OSCE Verification Mission in Kosovo;

5. Stresses the urgent need for the authorities in the Federal Republic of Yugoslavia and the Kosovo Albanian leadership to enter immediately into a meaningful dialogue without preconditions and with international involvement, and to a clear timetable, leading to an end of the crisis and to a negotiated political solution to the issue of Kosovo;

6. Demands that the authorities of the Federal Republic of Yugoslavia, the Kosovo Albanian leadership and all others concerned respect the freedom of movement of the OSCE Verification Mission and other international personnel;

7. Urges States and international organizations to make available personnel to the OSCE Verification Mission in Kosovo;

8. Reminds the Federal Republic of Yugoslavia that it has the primary responsi-

u Saveznoj Republici Jugoslaviji, i zahteva od vlasti Savezne Republike Jugoslavije, i svih onih relevantnih činilaca širom Savezne Republike Jugoslavije uključujući rukovodstvo Kosovskih Albanaca, da preduzmu odgovarajuće korake da obezbede da osoblje koja obavlja svoje funkcije na osnovu ove rezolucije i sporazuma pomenutih u paragrafu 1 gore ne bude predmet pretnji ili upotrebe sile ili bilo kakvog drugog ometanja.

9. U ovom kontekstu pozdravlja obavezu Savezne Republike Jugoslavije da garantuje bezbednost i sigurnost Verifikacionih misija, onako kako je to izneto u sporazumima pomenutim u paragrafu 1 gore, i primećuje da u tom cilju OEBS razmatra aranžmane koji će biti sprovedeni u saradnji sa drugim organizacijama, i potvrđuje da će u slučaju neke vanredne situacije, možda biti potrebno preduzeti neku akciju radi garantovanja bezbednosti i slobode kretanja onako kako je predviđeno u sporazumima pomenutim u paragrafu 1 gore;

10. Insistira da rukovodstvo Kosovskih Albanaca osudi sve terorističke akcije, zahteva da se takve akcije odmah obustave i naglašava da svi elementi u zajednici Kosovskih Albanaca mogu da se zalažu za postizanje svojih ciljeva isključivo miroljubivim sredstvima;

11. Zahteva momentalnu akciju od strane vlasti Savezne Republike Jugoslavije i rukovodstva Kosovskih Albanaca u cilju ostvarivanja saradnje sa međunarodnim naporima da se poboljša humanitarna situacija i odkloni predstojeća humanitarna katastrofa;

12. Ponovno potvrđuje pravo izbeglica i raseljenih lica da se bezbedno vrate svojim kućama, i naglašava odgovornost Savezne Republike Jugoslavije u stvaranju uslova koji će im takav povratak omogućiti;

13. Zalaže se da države članice i drugi relevantni činioци daju adekvatna sredstva za humanitarnu pomoć u regionu i da odmah i širokogrudno reaguju na Konsolidovani interagencijski apel Ujedinjenih nacija za humanitarnu pomoć u vezi Kosovske krize;

14. Poziva na momentalnu i potpunu istragu, uz međunarodno nagledanje i učešće, svih užasnih zločina koji su počinjeni protiv civila i punu saradnju sa Međunarodnim sudom za bivšu Jugoslaviju, uključujući poštovanje njegovih naređenja, zahteva za informacijama i istragama;

15. Odlučuje da se zabrane nametnute paragrafom 8 rezolucije 1160 (1998) neće odnositi na relevantnu opremu namenjenu isključivo za korišćenje od strane Verifikacionih misija u skladu sa sporazumima pomenutim u paragrafu 1 gore;

16. Zahteva od Generalnog sekretara da u konsultacijama sa stranama na koje se odnosi sporazum pomenut u paragrafu 1 gore, Savetu redovno podnose izveštaje u vezi implementacije ove rezolucije;

17. Odlučuje da se nadalje bavi ovim pitanjem.

bility for the safety and security of all diplomatic personnel accredited to the Federal Republic of Yugoslavia, including members of the OSCE Verification Mission, as well as the safety and security of all international and non-governmental humanitarian personnel in the Federal Republic of Yugoslavia, and calls upon the authorities of the Federal Republic of Yugoslavia, and all others concerned throughout the Federal Republic of Yugoslavia including the Kosovo Albanian leadership, to take all appropriate steps to ensure that personnel performing functions under this resolution and the agreements referred to in paragraph 1 above are not subject to the threat or use of force or interference of any kind;

9. Welcomes in this context the commitment of the Federal Republic of Yugoslavia to guarantee the safety and security of the Verification Missions as contained in the agreements referred to in paragraph 1 above, notes that, to this end, the OSCE is considering arrangements to be implemented in cooperation with other organizations, and affirms that, in the event of an emergency, action may be needed to ensure their safety and freedom of movement as envisaged in the agreements referred to in paragraph 1 above;

10. Insists that the Kosovo Albanian leadership condemn all terrorist actions, demands that such actions cease immediately and emphasizes that all elements in the Kosovo Albanian community should pursue their goals by peaceful means only;

11. Demands immediate action from the authorities of the Federal Republic of Yugoslavia and the Kosovo Albanian leadership to cooperate with international efforts to improve the humanitarian situation and to avert the impending humanitarian catastrophe;

12. Reaffirms the right of all refugees and displaced persons to return to their homes in safety, and underlines the responsibility of the Federal Republic of Yugoslavia for creating the conditions which allow them to do so;

13. Urges Member States and others concerned to provide adequate resources for humanitarian assistance in the region and to respond promptly and generously to the United Nations Consolidated Inter-Agency Appeal for Humanitarian Assistance Related to the Kosovo crisis;

14. Calls for prompt and complete investigation, including international supervision and participation, of all atrocities committed against civilians and full cooperation with the International Tribunal for the former Yugoslavia, including compliance with its orders, requests for information and investigations;

15. Decides that the prohibitions imposed by paragraph 8 of resolution 1160 (1998) shall not apply to relevant equipment for the sole use of the Verification Missions in accordance with the agreements referred to in paragraph 1 above;

16. Requests the Secretary-General, acting in consultation with the parties concerned with the agreements referred to in paragraph 1 above, to report regularly to the Council regarding implementation of this resolution;

17. Decides to remain seized of the matter.

SPORAZUM

RIČARD HOLBRUK-SLOBODAN MILOŠEVIĆ

OBJAVLJEN U BEOGRADU 13. OKTOBRA 1998.

SLOBODAN MILOŠEVIĆ JE PRIHVATIO DA:

- Potpuno primeni Rezoluciju 1199 Saveta bezbednosti UN; obezbedi prekid vatre, povuče (od marta) poslate snage specijalne policije i vojske, a ostatak vrati u kasarne, otvori prisupt humanitarnim radnicima Kosovu i saraduje sa istražiteljima ratnih zločina;

- Prihvati intruzivni verifikacioni režim, uključujući posmatrače OEBS na terenu i neograničene posmatračke letove NATO nad Kosovom;

- Dogovori konkretan raspored pregovora sa kosovskim Albancima koji će obezbediti samoupravu i lokalnu policiju Kosova.

Prihvatanje obaveza nije isto što i njihovo ispunjenje. NATO ostaje pripravan da deluje ako Milošević ne ispuni prihvaćene obaveze. On jasno mora da iskaže nameru da ispuni obaveze u narednih približno nedelju dana.

VERIFIKACIONA MISIJA OEBS NA KOSOVU

Misija OEBS od 2.000 ljudi ima ovlašćenje da:

- Organizuje stalno prisustvo (posmatrača) bilo gde na Kosovu;
- Da se pridruži jedinicama srpske policije i pograničnih patrola u pokretu;
- Da pomogne u koordinaciji humanitarnih napora i povratku ljudi kućama;
- Da, posle postizanja sporazuma, nadzire izbore i pomogne u formiranju institucija i lokalne policije.

Izgradnja poverenja: Misija na terenu neće samo da obezbedi međunarodni nadzor nad svim elementima srpskih snaga, nego će širokim prisustvom podstaći uverenost kosovskih Albanaca da mogu da se vrate kućama i prihvate politički dogovor.

SISTEM NATO ZA VERIFIKACIJU IZ VAZDUHA

NATO će imati ovlašćenje za neograničen nadzor iz vazduha nad Kosovom. Sistemi protivvazdušne odbrane biće uklonjeni sa Kosova ili smešteni u posebne oblasti, a tokom posmatračkih letova NATO ni jedna borbena letelica Jugoslavije neće nadletati Kosovo i okolnu "obostranu zonu bezbednosti".

Sistem NATO za verifikaciju iz vazduha obezbeđuje trenutna i dodatna sredstva za proveru stepena ispunjavanja uslova, podsećajući istovremeno Miloševića na blizinu vazdušnih snaga NATO.

RICHARD HOLBROOK-SLOBODAN MILOSEVIC AGREEMENT

ANNOUNCED IN BELGRADE ON 13 OCTOBER 1998

SLOBODAN MILOSEVIC COMMITMENTS:

- Full compliance with UNSCR 1199 - implementing a cease-fire; withdrawing deployed military and special police forces from Kosovo and returning the rest to garrison; immediate access by humanitarian relief workers to Kosovo; and cooperation with war crimes investigations.

- Acceptance of an intrusive verification regime including OSCE monitors on the ground and unrestricted NATO surveillance in the airspace over Kosovo.

- Agreement on a specific timetable for completing talks with the Kosovar Albanians that will give Kosovo self-government and its own local police.

Commitments are not compliance. NATO remains ready to act if Milosevic does not follow through on his commitments. He must clearly demonstrate his intent over the next week or so.

OSCE KOSOVO VERIFICATION MISSION

The ground presence, to be organized and led by the OSCE, will consist of roughly 2,000 personnel on the ground with the authority and expertise to report on and verify compliance in all key areas identified by UNSCR 1199. The OSCE mission will have authority:

- to establish permanent presences at any location in Kosovo,
- to accompany movements by Serbian police and military border units,
- to help coordinate relief efforts and return people to their homes,
- upon a settlement, to supervise elections and help establish institutions and local police.

Building Confidence: The ground element will not only provide an international watchdog over all elements of Serbian forces, but its extensive presence will help build confidence among Kosovars needed for them to return to their homes and embrace a political settlement.

NATO AIR VERIFICATION SYSTEM

NATO will have unrestricted aerial surveillance of Kosovo. Air defense systems will be removed from Kosovo or stored in cantonment areas, and no FRY fighter aircraft will fly within Kosovo or in a surrounding "mutual safety zone" during NATO-manned reconnaissance missions.

The NATO Air Verification Mission provides an immediate and additional means to verify FRY compliance, while also reminding Milosevic of the proximity of NATO air power.

NAPREDAK U PREGOVORIMA

Milošević je prihvatio i:

- Da osnovni sporazum sa kosovskim Albancima o privremenom rešenju postigne do 2. novembra;
- Da će kosovski Albanci imati samoupravu i da će moći da formiraju institucije lokalnih vlasti;
- Da će kosovskim Albancima dozvoliti da formiraju lokalnu policiju;
- Da se na Kosovu održe slobodni i fer izbori pod nadzorom OEBS.

KOSOVSKI ALBANCI

Kosovskim Albancima jasno smo stavili do znanja da očekujemo da ispune svoje obaveze uzdržavanjem od nasilja, učestvovanjem u pregovorima i podrškom verifikacionom režimu.

PROGRESS ON A SETTLEMENT

- Agreed to reach basic agreement with Kosovars on an interim settlement by November 2.
- Agreed that the Kosovar Albanians will have self-government and to the creation of Kosovar institutions of government.
- Agreed to allow Kosovars to establish local police.
- Agreed to free and fair elections in Kosovo under OSCE supervision.

KOSOVARs

We have made it clear that we expect the Kosovar Albanians to do their part by refraining from violence, participating in negotiations, and supporting the verification regime.

JEDANAEST TAČAKA VLADE REPUBLIKE SRBIJE

OBJAVLJENE U BEOGRADU, 13. OKTOBRA 1998.

Vlada Republike Srbije na današnjoj sednici, kojom je predsedavao Mirko Marjanović, razmotrila je informaciju predsednika Republike Srbije Milana Milutinovića o političkim razgovorima predsednika Savezne Republike Jugoslavije Slobodana Miloševića sa specijalnim američkim predstavnikom ambasadorom Ričardom Holbrukom, saopštilo je republičko ministarstvo za informacije.

Predsednik Republike Srbije Milan Milutinović obavestio je članove Vlade o višednevnim razgovorima predsednika Savezne Republike Jugoslavije Slobodana Miloševića sa ambasadorima Ričardom Holbrukom i Kristoferom Hilom i o juče postignutoj, definitivnoj, saglasnosti sa međunarodnom zajednicom da se problemi na Kosovu i Metohiji reše na miran način i političkim sredstvima.

Pri tome, predsednik Milan Milutinović podneo je detaljni izveštaj o tim razgovorima, a posebno o zainteresovanosti međunarodne zajednice za sveobuhvatno praćenje situacije na Kosovu i Metohiji.

Dogovoreno je da taj zadatak treba da preduzme misija OEBS-a jer je ocenjeno da je to najbolji način da se međunarodna zajednica uveri u pozitivna kretanja koja su u toku.

Poseban značaj ima činjenica da je izražen konstruktivan prilaz, koji predstavlja osnovu za trajno političko rešenje autonomije Kosova i Metohije u okviru Srbije, u skladu sa principima ravnopravnosti svih građana i nacionalnih zajednica koji žive na ovom području.

Pored ovoga, što je vrlo važno, dogovoren je politički okvir, odnosno dogovoreni su principi za političko rešenje sa vremenskim okvirom za njihovo ostvarenje. To su:

1. Politički pristup i mirno rešenje problema na Kosmetu ostvareni dijalogom, su jedini prihvatljivi načini za postizanje svakog trajnog, pravednog i humanog rešenja svih otvorenih pitanja;

2. Nasilje i terorizam, kao neprihvatljiva sredstva, u suprotnosti sa svim međunarodnim normama, moraju odmah da prestanu;

3. Svako rešenje za Kosmet mora da uvažava teritorijalni integritet i suverenitet i međunarodno priznate granice Savezne Republike Jugoslavije, u skladu sa osnovnim principima Povelje UN, Završnog dokumenta iz Helsinkija i Pariske povelje OEBS;

4. Rešenje mora da bude zasnovano na punom poštovanju ravnopravnosti svih građana i nacionalnih zajednica na Kosmetu. Garantovaće se puna afirmacija i ravnopravan tretman nacionalnih, verskih i kulturnih vrednosti, kao i istorijskog nasleđa;

5. Budućnost Kosmeta je u miru, ravnopravnosti, integraciji, ekonomskom prosperitetu i slobodnom i zajedničkom životu, a ne u etničkim, verskim, kulturnim ili bilo kakvim drugim podelama i izolaciji;

ELEVEN POINTS OF THE SERBIAN GOVERNMENT

ANNOUNCED IN BELGRADE ON 13 OCTOBER 1998

Belgrade, Oct 13 (Tanjug) - The Serbian government held a session Tuesday chaired by Prime Minister Mirko Marjanovic to discuss a report presented by Serbian President Milan Milutinovic on the political talks held by the President of the Federal Republic of Yugoslavia Slobodan Milosevic with the special US envoy Ambassador Richard Holbrooke, the Serbian information ministry said in a statement.

President Milutinovic informed the government of the talks held during several days by President Milosevic and Ambassadors Holbrooke and Christopher Hill and on the definite accord reached Monday on resolving the problems in Serbia's southern province of Kosovo-Metohija in a peaceful way and by political means.

President Milutinovic presented to the government a full report on the talks and especially on the interest of the international community in full-scale monitoring of the situation in Kosovo-Metohija.

It has been agreed that this task should be carried out by an OSCE mission as the best way of enabling the international community to verify the positive trends underway.

The fact that a positive approach has been adopted is very important, as it will form the basis for a lasting political solution for the autonomy of Kosovo-Metohija within Serbia, in line with the principles of equality of all citizens and ethnic communities living in this area.

In addition, a political framework has been worked out and agreement has been reached on the principles of a political solution and on a timetable framework for its realization, which is an important achievement. The principles are the following:

1. A political approach and a peaceful solution of problems in Kosovo-Metohija, to be achieved through dialogue, are the only acceptable means for finding a lasting, just and humane solution of all outstanding issues;

2. Violence and terrorism, as inadmissible means contrary to all international norms, must cease immediately;

3. Any solution for Kosovo-Metohija must take into account the territorial integrity, sovereignty and internationally recognized borders of the Federal Republic of Yugoslavia, in line with the fundamental principles of the UN Charter, the Helsinki Final Act and the OSCE Paris Charter;

4. The solution must be based on full respect of the equality of all citizens and ethnic communities in Kosovo-Metohija. Guarantees will be provided for the preservation and equal treatment of ethnic, religious and cultural values and historical heritage;

5. The future of Kosovo-Metohija lies in peace, equality, integration, economic prosperity, freedom and coexistence, not in ethnic, religious, cultural or any other divisions or isolation;

6. Pravni aranžmani za uspostavljanje samouprave na Kosmetu treba da budu u saglasnosti sa pravnim sistemima Republike Srbije i SRJ, kao i da budu u saglasnosti sa međunarodnim standardima i Završnim dokumentom iz Helsinkija;

7. Građani Kosmeta će ostvarivati demokratsku samoupravu preko skupštinskih, izvršnih i sudskih organa na Kosmetu. U roku od devet meseci, održaće se slobodni i fer izbori za organe Kosmeta, uključujući i one na opštinskom nivou. Vlada SRJ poziva Organizaciju za bezbednost i saradnju u Evropi (OEBS) da nadgleda ove izbore, kako bi se obezbedilo da budu otvoreni i pošteni;

8. Pripadnici nacionalnih zajednica uživace dodatna prava, kako bi im se omogućilo da očuvaju i izražavaju svoj nacionalni, kulturni, verski i jezički identitet u skladu sa međunarodnim standardima i Završnim dokumentom iz Helsinkija. Nacionalne zajednice će biti ravnopravne u pravnom pogledu i neće koristiti svoja dodatna prava da bi ugrožavali prava drugih nacionalnih zajednica ili druga prava građana;

9. U kontekstu političkog rešenja za Kosmet, kojim će mnoge odgovornosti biti prenete na opštinski nivo, biće uspostavljena i lokalna policija pod kontrolom opštinskih vlasti. Ovu lokalnu policiju, čiji će sastav odražavati sastav lokalnog stanovništva, koordiniraće administrativni organi Kosmeta. To rešenje mora da obezbedi punu zaštitu svim građanima i nacionalnim zajednicama;

10. Nijedno lice neće biti krivično gonjeno pred državnim sudovima za krivična dela u vezi sa sukobom na Kosmetu, osim za zločine protiv čovečnosti i međunarodnog prava, kako je predviđeno glavom 16. saveznog kviričnog zakona. U cilju obezbeđivanja pune javnosti, država će dozvoliti potpuno neometan pristup stranim stručnjacima (uključujući patologe) koji će saradivati sa državnim istražiteljima;

11. Nadležni organi će preispitati, u cilju vandrednog ublažavanja kazni, presude izrečene pripadnicima nacionalnih zajednica na Kosovu i Metohiji, koji su osuđeni za krivična dela motivisana političkim ciljevima.

Vremenski okvir: do 14. oktobra biće dogovren sveobuhvatni vremenski okvir, na osnovu sledećih elemenata:

- do 19. oktobra, postizanje sporazuma o statusu međunarodnog prisustva, uključujući verifikaciju, OEBS i druge elemente;

- do 2. novembra, postizanje sporazuma koji će sadržati osnovne elemente za političko rešenje na Kosmetu, koristeći kao osnovu dokument koji je predložila Kontakt grupa (2. oktobar 1998.);

- do 9. novembra, izrada propisa i procedura za izbore.

Vlada je u celini podržala postigune dogovore, jer je, u istim, u potpunosti, sačuvan teritorijalni integritet i suverenitet naše zemlje, izbegnut sukob i stvoreni uslovi za politički dijalog na izloženim principima koji polaze od toga da sva rešenja treba da budu u okvirima pravnih sistema Republike Srbije i Savezne Republike Jugoslavije.

Vlada je zaključila da Saveznoj vladi predloži da prihvati dogovorena rešenja, kaže se u saopštenju.

(Tanjug)

6. The legal arrangements for establishing self-rule in Kosovo-Metohija must be in line with international standards and the Helsinki Final Act;

7. The citizens of Kosovo-Metohija will exercise democratic self-rule through parliamentary, executive and judiciary institutions in the province. Free and fair elections for Kosovo-Metohija institutions, including municipal authorities, will be held within nine months. The Government of the FR of Yugoslavia invites the Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE) to monitor the elections to ensure that they will be free and fair;

8. Members of ethnic communities will enjoy additional rights enabling them to preserve and express their ethnic, cultural, religious and language identity in line with international standards and the Helsinki Final Act. Ethnic communities will be legally equal and will not use their additional rights to jeopardize the rights of other ethnic communities or other civil rights;

9. The political solution for Kosovo-Metohija, which delegates many responsibilities to municipal authorities, will include the creation of a local police force under the control of municipal authorities. The local police, whose composition will reflect the composition of the province's population, will be coordinated by Kosovo-Metohija administration bodies. This solution must ensure full protection of all citizens and ethnic communities;

10. No person will be prosecuted by state courts for criminal offences in connection with the Kosovo-Metohija conflict, except for crimes against humanity and international law, in line with the Article 16 of the federal penal law. In order to ensure full transparency, the state will allow full and unhindered access to foreign experts (including pathologists), who will cooperate with state investigators;

11. Relevant authorities will review the sentences of members of ethnic communities in Kosovo-Metohija condemned for criminal acts motivated by political reasons, with the aim of exceptional reduction of sentences.

.Time framework: an overall time framework will be set by October 14 on the basis of the following elements:

- By October 19 - an agreement will be reached on the status of international presence, including verification, OSCE and other elements;

- By November 2 - an agreement will be reached on the fundamental elements for finding a peaceful solution for Kosovo-Metohija, using the document proposed by the Contact Group on October 2, 1998, as a starting point;

- By November 9 - regulations and procedures for elections will be drawn up.

The Serbian government has fully endorsed the accords that have been reached as they fully preserve the territorial integrity and sovereignty of the country, avert a conflict and lay the conditions for a political dialogue on the basis of the principle that all solutions must be within the framework of the legal systems of the Republic of Serbia and the Federal Republic of Yugoslavia.

The Serbian government decided to propose to the Yugoslav government to accept the accords that have been reached, the statement says.

(Tanjug)

Poseta Generalnog Sekretara NATO-a Beogradu:

GLAVNE TAČKE NJEGOVOG IZLAGANJA NAVEDENE U NOVINSKIM IZVEŠTAJIMA
OD 15. OKTOBRA 1998.

"Danas sam došao sam u Beograd, u pratnji Predsednika Vojnog komiteta, Generala Naumana, i Glavnokomandujućeg NATO snaga u Evropi Generala Veslija Klarka, da prenesem jasnu i jaku poruku Predsedniku Miloševiću. On u potpunosti mora odmah da ispuni zahteve rezolucije 1199 Saveta bezbednosti.

Prošle su tri nedelje otkako je rezolucija usvojena ali mi još uvek nismo videli da se ona u potpunosti poštuje u praksi. Saopštio sam Predsedniku Miloševiću da mi imamo informacije da su mnoge vojne jedinice kao i one specijalne policije još uvek na Kosovu, mada se njihove kasarne nalaze van teritorije Kosova. Te jedinice se odmah moraju povući.

Budite sigurni da ćemo mi Kosovo držati pod najstrožijom kontrolom. NATO će vršiti pritisak sve dok se ne uverimo da su zahtevi iz rezolucije ispoštovani. Bićemo spremni da odmah delamo ako se ti uslovi ne ispune. NATO bi više voleo da se ti zahtevi ispune nego da dođe do konflikta.

Mi smo upravo potpisali sa vladom ove zemlje sporazum na osnovu kojeg se uspostavlja vazdušni verifikacioni režim NATO-a nad Kosovom, kojim će rukovoditi NATO. Zajedno sa OEBS-ovom misijom na terenu na Kosovu NATO će igrati ključnu ulogu u proveravanju da li Predsednik Milošević namerava da održi svoju reč i na taj način pomogne da se situacija na Kosovu stabilizuje.

Jasno sam predočio Predsedniku Miloševiću da očekujemo punu saradnju jugoslovenske vlade u striktnom ispunjavanju sporazuma o uspostavljanju vazdušnog verifikacionog režima nad Kosovom. Bilo koji napad na našu verifikacionu NATO letelicu ili neprijateljska namera prema njoj povući će za sobom ozbiljne posledice.

Mi isto tako očekujemo punu saradnju jugoslovenskih vlasti, uključujući i onu njenih snaga bezbednosti, kako sa NATO tako i sa OEBS verifikacionim misijama.

Želim da naglasim da sporazum koji smo potpisali danas i onaj koji će OEBS uskoro potpisati nisu kraj priče. Oni su samo prvi korak u okončanju konflikta na Kosovu i olakšavanju vanredne humanitarne situacije. Ti sporazumi predstavljaju priliku za lidere Jugoslavije da reše probleme na miroljubiv i konstruktivniji način. Ja apelujem na Predsednika Miloševića i kosovarske Albance da ne protraće ovu priliku.

I na kraju bih hteo da nekoliko reči uputim narodima Jugoslavije. Bilo je isuviše patnji, netrpeljivosti i nasilja u ovoj zemlji i u ovom regionu u poslednjih nekoliko godina. Mnogo toga su izazvali politički lideri koji su zloupotrebili svoju političku moć, a poslednji primer toga je i zabranjivanje nezavisnih listova. Pored strašne ljudske tragedije Jugoslavija je i sve izolovanija od evropske demokratske porodice nacija. Apelujem na vas da otvorite novo poglavlje u vašoj istoriji i da tragate za rešenjima kroz dijalog i pomirenje. NATO savez je spreman da vam pomogne u tom naporu, ali i vi morate prihvatiti vašu odgovornost i okrenuti se ka budućnosti".

NATO Secretary General Visit to Belgrade:

HIGHLIGHTS OF HIS PRESS CONFERENCE

HELD ON 15 OCTOBER 1998

"I have come to Belgrade today, accompanied by the Chairman of the Military Committee, General Naumann, and SACEUR, General Wesley Clark, to deliver a simple but strong message to President Milosevic. He must comply fully and immediately with the requirements of the UN Security Council Resolution 1199.

Three weeks have elapsed since the Resolution was adopted but still we are far from seeing the full compliance that the international community demands. I have told President Milosevic about the many army and special police units that, according to our information, remain in Kosovo even through their barracks are outside Kosovo territory. These units must be withdrawn immediately.

Let there be no doubt: We will keep the situation in Kosovo under the closest scrutiny. NATO will maintain its pressure until we have evidence that compliance has been fully achieved. We will remain ready and willing to act if these obligations are not met. NATO prefers compliance to conflict.

We have just signed with the government of this country and agreement to establish a NATO/Kosovo air verification regime, to be operated by NATO. We intend to begin implementation in the very near future. Along with the OSCE Organization for Security and Cooperation in Europe mission on the ground in Kosovo, NATO's role will be crucial in verifying that President Milosevic intends to keep his word and to help stabilize the situation in Kosovo.

I also made clear to President Milosevic that we expect the full cooperation of the Yugoslav government in carrying out the agreement on the air verification regime over Kosovo strictly. Any attack or hostile intent against our NATO verification aircraft will have the gravest consequences.

We also expect the full cooperation of the Yugoslav authorities, including its security forces, with both the NATO and the OSCE verification missions.

I want to emphasize that the agreement that we have signed today and the agreement that the OSCE will sign shortly are not the end of the story. They are the first step in ending the conflict in Kosovo and in relieving the urgent humanitarian situation. These agreements represent an opportunity for the leaders of Yugoslavia to solve problems in a peaceful and more constructive way. I urge President Milosevic and the Kosovar Albanians not to squander this opportunity.

Finally, I would like to address a few words to the peoples of Yugoslavia. There has been too much suffering, too much intolerance and too much violence in this country and this region over the past few years. Much of this has been caused by political leaders who have misused their political power, and the closure of independent newspapers is the latest example. Apart from the terrible human tragedy, the result is that Yugoslavia has been increasingly isolated from the European democratic family of nations. I urge you to open a new chapter in your history and to work for solutions through dialogue and reconciliation. The Alliance is there to help you in this endeavor, but you, too, must accept your responsibility and look to the future".

KLJUČNE TAČKE SPORAZUMA IZMEĐU NATO-A i JUGOSLAVIJE

POSTIGNUTOG 13. OKTOBRA 1998. GODINE U BEOGRADU

1. Povlačenje srpskih snaga i povratak izbeglica njihovim kućama

Jedan od ključnih zahteva rezolucije Ujedinjenih nacija donete 23. septembra bio je da se srpske snage povuku sa Kosova. Holbruk je izjavio da će Milošević potpisati sporazum kojim će potvrditi svoju nameru da ispoštuje ovu rezoluciju.

Ni Holbruk ni Milošević nisu hteli da daju izjave u vezi tačnog broja trupa koje će se povući sa Kosova. Po postizanju sporazuma "Vašington Post" je naveo da je jedan zvaničnik Bele Kuće izjavio da na osnovu rezolucije Ujedinjenih nacija Srbi moraju da smanje svoje vojne snage na nivo iz februara meseca, kada je konflikt i počeo. To bi značilo da bi se sadašnjih 18,000 vojnika na Kosovu svelo na 12,500, a 11,000 policajaca na njih 6,500.

Zbog rata je raseljeno oko 250,000 kosovskih Albanaca, od kojih se nekoliko desetina hiljada krije po šumama. Međunarodne humanitarne organizacije predviđaju ozbiljnu humanitarnu krizu ako se izbeglice ne vrate kućama pre početka zime.

2. Međunarodno vazdušno i kopno posmatranje

Posmatračku misiju će organizovati OEBS koji broji 55 država-članica. Ova organizacija će obrazovati višenacionalnu misiju od 2,000 posmatrača koji će obezbeđivati srpsko poštovanje rezolucije Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija. Holbruk je izjavio da će se do 19 oktobra potpisati sporazum o tome gde će inspekcioni timovi biti stacionirani i kako će oni obavljati svoj posao. Misijom će očigledno komandovati Amerikanac, a u njoj će biti i Rusa.

Milošević se isto tako saglasio da dozvoli nenaoružanim NATO avionima da lete nad Kosovom nadgledajući prekid vatre i povlačenje trupa. Jugoslavija se usaglasila da isključi svoje protivvazdušne radarske sisteme za vreme ovih nadzornih letova. Havijer Solana, Generalni Sekretar NATO-a i general Vesli Klark, Glavno-komandujući NATO snaga u Evropi će kasnije ove nedelje u Beogradu potpisati sporazum u kojem će biti izneti detalji plana vazdušnog nadzora.

3. Raspored razgovora o autonomiji

Prema Jugoslovenskoj novinskoj agenciji Tanjug, u roku od devet meseci organizovaće se "slobodni i poštenu" izbore s ciljem da se obrazuje autonomna vlada na Kosovu. Pokrajina je uživala takvu autonomiju do 1989, kada ju je Milošević ukinuo.

Gerilci Oslobođilačke vojske Kosova već su osudili sporazum zbog favorizovanja autonomije u okviru Jugoslavije umesto direktne nezavisnosti.

KEY POINTS OF NATO-YUGOSLAVIA AGREEMENT

REACHED TUESDAY OCTOBER 13, 1998 IN BELGRADE

1. Serb forces must be withdrawn and refugees allowed to return home.

The withdrawal of Serb forces from Kosovo was one of the key demands of the U.N. Security Council resolution passed on Sept. 23. Holbrooke said Milosevic will sign an agreement confirming his intention of complying with the resolution.

Neither Holbrooke nor Milosevic would discuss the actual number of troops to be withdrawn. Following the agreement, The Washington Post quoted a White House official as saying that under the terms of the U.N. resolution, the Serbs must reduce their military forces in Kosovo to the level they were in February, when the conflict began. This would mean cutting the 18,000 troops in Kosovo now to about 12,500, and the 11,000 policemen to 6,500.

The war has displaced about 250,000 ethnic Albanians, tens of thousands of whom are hiding out in the mountains. International aid groups are predicting a serious humanitarian crisis if the refugees do not return to their homes before the onset of winter.

2. International monitoring by land and air.

The inspection effort will be organized by the 55-member Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE). The group will assemble a 2000 member, multi-national mission to assure Serbian compliance with the U.N. Security Council resolution. Holbrooke has said that an agreement detailing where the inspection teams will be headquartered and how their work is to be carried out will be signed by Oct. 19. The mission will apparently be led by an American, and will include Russians.

Milosevic has also agreed to allow unarmed NATO aircraft to fly over Kosovo to verify the cease-fire and withdrawal of troops. Yugoslavia has agreed to turn off its air defense radar systems during the fly-overs. NATO Secretary General Javier Solana and Gen. Wesley Clark, the alliance's supreme commander in Europe, will sign an agreement spelling out the details of the aerial surveillance plan in Belgrade later this week.

3. Timetable for autonomy talks

According to the Yugoslav news agency Tanjug, "free and fair" elections are to take place within nine months to set up an autonomous government in Kosovo. The province had enjoyed such a relationship until 1989, when Milosevic revoked its autonomy.

Kosovo Liberation Army guerrillas have already condemned the agreement's bias toward autonomy within Yugoslavia as opposed to outright independence.

4. Izjava o nameri jugoslovenske vlade

Jugoslovenska vlada, u skladu sa sporazumom između Holbruka i Miloševića, donela je izjavu od 11 tačaka koju je ministrima pročitao Predsednik Srbije Milan Milutinović. Pojedini sporazuma, na osnovu izveštaja agencije Frans Pres, su sledeći:

1. Politički pristup i rešavanje problema kroz dijalog.
 2. Momentalna obustava nasilja i terorizma.
 3. Bilo koje rešenje mora da poštuje teritorijalni integritet, suverenitet, i priznate međunarodne granice SR Jugoslavije, u skladu sa Poveljom Ujedinjenih nacija, Završnim dokumentom Helsinške Konferencije i Pariskom poveljom organizacije za bezbednost i saradnju u Evropi (OEBS).
 4. Rešenje mora da se zasniva na punom poštovanju ravnopravnosti svih građana i nacionalnih zajednica.
 5. Budućnost Kosova je u miru, ravnopravnosti, integraciji, ekonomskom prosperitetu, slobodnom i zajedničkom životu umesto u etničkim, verskim i kulturnim podeljenostima i izolaciji.
 6. Legalni aranžmani za vaspostavljanje autonomne administracije na Kosovu moraju u potpunosti da budu usaglašeni sa zakonima Jugoslavije, međunarodnim normama i Završnim dokumentom Helsinške konferencije.
 7. Građani Kosova će vršiti demokratsku samoupravu kroz parlamentarne, izvršne i sudske organe. (Primedba: Jugoslovenska novinska agencija Tanjug izvestila je da će se pokrajinski izbori održati u roku od devet meseci.)
 8. Članovi nacionalnih (etničkih) zajednica dobiće dodatna prava koja će im omogućiti da izražavaju svoje nacionalne, kulturne, verske i jezičke identitete. Oni neće koristiti ova prava nauštrb prava drugih zajednica.
 9. Pod kontrolom lokalne vlade obrazovaće se lokalne policijske snage, a njihov sastav će odraziti onaj lokalnog stanovništva.
(Primedba: Trenutno na Kosovu postoje samo čisto srpske policijske snage, mada Srbi čine manje od 10% stanovništva regiona.)
 10. Nijedna osoba neće biti gonjena za prekršaje učinjene u vezi sa Kosovskim konfliktom, osim onih koji predstavljaju zločine protiv humanosti i međunarodnog zakona. Država će dozvoliti stranim stručnjacima, uključujući patologe, nesmetan pristup Kosovu kako bi oni mogli da saraduju sa državnim istražiteljima. (Primedba: Milošević međutim neće prihvatiti jurisdikciju Haškog suda za ratne zločine.)
- Nadležni organi će preispitati presude donete protiv članova nacionalnih zajednica za prekršaje počinjene zbog političkih motiva, s ciljem da im se smanje kazne izdržavanja zatvora.

4. Statement of intent by Yugoslav government

The Yugoslav government, as a result of the agreement between Holbrooke and Milosevic, issued an 11-point statement read to government ministers by Serbian President Milan Milutinovic. The details of the agreement, as reported by Agency France Presse, are as follows:

1. A political approach and settlement of problems through dialogue.
 2. Violence and terrorism must cease immediately.
 3. Any settlement must respect the territorial integrity, the sovereignty and the recognized international borders of the Federal Republic of Yugoslavia, in accordance with the United Nations Charter, the Helsinki Final Act and the Paris Charter of the Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE).
 4. A settlement must be based on full respect for the equality of all citizens and national communities.
 5. The future of Kosovo lies in peace, equality, integration, economic prosperity and a life of freedom and togetherness as opposed to ethnic, religious, cultural divisions and isolation.
 6. Legal dispositions to allow autonomous administration in Kosovo must conform fully to the laws of Yugoslavia, to international norms and to the Helsinki Final Act.
 7. Citizens of Kosovo will exercise democratic self-rule through parliamentary, executive and judicial organs. (CEO Note: the Yugoslav news agency Tanjug reported the elections are to be held in the province within nine months.)
 8. Members of national (ethnic) communities will benefit from additional rights enabling them to express their national cultural, religious and linguistic identities. They will not use their rights to harm those of other communities.
 9. A local police force will be set up under the control of the local government and its composition will reflect that of the local population. (CEO Note: at present the police force in Kosovo is entirely Serbian, although Serbs make up less than 10 percent of the region's population.)
 10. No person will be prosecuted for offenses committed in relation to the Kosovo conflict, with the exception of crimes against humanity and international law. The state will allow foreign experts, including pathologists, unhindered access to Kosovo so they may cooperate with state investigators. (CEO Note: Milosevic will not, however, accept the jurisdiction of the Hague-based war crimes tribunal.)
- The competent authorities will re-examine, with a view to granting exception reductions in sentences, the verdicts pronounced against members of national communities for offenses inspired by political motives.

SPORAZUM O MISIJI OEBS ZA VERIFIKACIJU NA KOSOVU

VLADE SRJ I OEBS SAČINJEN U BEOGRADU, 16. OKTOBRA 1998.

- Privrženi poštovanju principa Povelje UN kao i principa Završnog dokumenta iz Helsinkija o miru, stabilnosti i saradnji u Evropi, kao i Pariske povelje,
- Imajući u vidu naročito značaj postizanja mirnog, demokratskog i trajnog rešenja svih postojećih problema u pokrajini Kosovo i Metohija, zasnovanog na ravnopravnosti svih građana i nacionalnih i etničkih zajednica,
- Privrženi poštovanju suvereniteta i teritorijalnog integriteta svih država u regionu,
- Saglasni da poštuju i spremni da doprinesu da SRJ primenjuje rezolucije SB UN 1160 i 1199,
- Savezna vlada SR Jugoslavije, s jedne strane, i
- OEBS, s druge,
- Postigli su sledeći

SPORAZUM:

I. USPOSTAVLJANJE I OKONČANJE

1. Misiju OEBS za verifikaciju na Kosmetu uspostavlja Stalni savet OEBS u skladu sa rezolucijom SB UN kojom se OEBS poziva da uspostavi misiju.
2. Vlada SRJ je obavestila predsedavajućeg OEBS da podržava uspostavljanje misije.
3. OEBS će tražiti od zemalja članica da daju osoblje i obezbede sredstva za Misiju za verifikaciju na Kosmetu u skladu sa ustanovljenim procedurama.
4. OEBS će uspostaviti koordinaciju sa drugim organizacijama koje smatra prikladnim kako bi Misija za verifikaciju mogla da obavi sve svoje ciljeve na najefikasniji način.
5. Diplomatska posmatračka misija na Kosovu (KDOM) će delovati u ime Misije OEBS za verifikaciju dok ona ne bude uspostavljena. U trenutku kad OEBS počne da funkcioniše, Misija za verifikaciju će apsorbovati KDOM.
6. Vlada SRJ ovim garantuje bezbednost i sigurnost Misije za verifikaciju i svih njenih članova.
7. U slučaju postojanja vanredne situacije na Kosmetu, koja po proceni direktora Misije ugrožava bezbednost članova Misije za verifikaciju, SRJ će dozvoliti i saradivati u evakuisanju članova Misije za verifikaciju.
8. Vlada SRJ će prihvatiti Misiju OEBS za verifikaciju kao diplomatsko telo u smislu Bečke konvencije o diplomatskim odnosima. Misija će uživati privilegije i imunitete koji proističu iz takvog statusa, kao i njeni članovi u skladu sa Bečkom konvencijom.

AGREEMENT ON THE OSCE KOSOVO VERIFICATION MISSION

BETWEEN THE GOVERNMENT OF FRY AND OSCE,
SIGNED IN BELGRADE ON 16 OCTOBER 1998

- Devoted to the respect of the principles of the UN Charter and to the Principles of the Helsinki Final Act on peace, stability and cooperation in Europe, as well as to the Paris Charter,
- Considering in particular the importance of reaching a peaceful, democratic and lasting solution of all existing problems in the Province of Kosovo and Metohija, based on the equality of all citizens and national and ethnic communities,
- Devoted to the respect of the sovereignty and territorial integrity of all states in the region,
- Agreeing to comply with and willing to contribute to the FRY implementation of Resolutions 1160 and 1199 of the UN Security Council,
- The Federal Government of the FR of Yugoslavia, on one side,
- and, The OSCE, on the other,
- have reached the following

AGREEMENT

I. ESTABLISHMENT AND TERMINATION

1. The OSCE Kosovo Verification Mission will be established by the OSCE Permanent Council pursuant to a resolution of the United Nations Security Council calling upon the OSCE to establish the Mission.

2. The FRY government has informed the OSCE Chairman-in-Office of its endorsement of the establishment of the Mission.

3. OSCE will request member states to contribute personnel and funding for the Verification Mission in accordance with established procedures.

4. OSCE will establish coordination with other organizations it may deem appropriate to allow the Verification Mission to accomplish all its objectives most effectively.

5. KDOM will act in place of the OSCE Verification Mission pending its establishment. Once OSCE is operational, KDOM will be absorbed by the Verification Mission.

6. The FRY government hereby guarantees the safety and security of the Verification Mission and all its members.

7. In the event of an emergency situation in Kosovo which in the judgement of the Mission Director threatens the safety of members of the Verification Mission, the FRY shall permit and cooperate in the evacuation of Verification Mission members.

8. The FRY government will accept the OSCE Verification Mission as a diplomatic entity in terms of the Vienna Convention on Diplomatic Relations. The

9. Vlada SRJ i njeni organi će odrediti zvanične oficire za vezu koji će saradivati sa Misijom za verifikaciju u Beogradu, Prištini i na lokacijama na terenu. Organi SRJ, Srbije i Kosmeta se obavezuju da obezbede punu saradnju i podršku Misiji za verifikaciju. To će obuhvatiti, ali se neće ograničiti samo na, smeštaj, frekvenciju ili frekvencije, vize i dokumentaciju, carinske olakšice, registraciju vozila, gorivo, medicinsku pomoć, vazdušni pristup za pomoćne letelice kao i pristup aerodromima Beograd i Priština i drugim aerodromima u skladu sa uobičajenom procedurom.

10. OEBS i SRJ su saglasni o jednogodišnjem mandatu Misije za verifikaciju uz produženje na zahtev predsedavajućeg OEBS ili vlade SRJ.

II. OPŠTE OBAVEZE, ULOGE I MISIJE

1. Verifikovanje sprovođenja od strane svih na Kosmetu rezolucije SB UN 1199 i izveštavanje Stalnog saveta OEBS, Saveta bezbednosti i drugih organizacija o slučajevima napretka i/ili nepoštovanja. Ti izveštaji će se dostavljati i organima SRJ.

2. Uspostavljanje stalnog prisustva na onoliko mesta na Kosmetu koliko se smatra potrebnim kako bi se izvršile obaveze.

3. Održavanje bliskih kontakata sa organima vlada SRJ, Srbije i po potrebi drugim organima Kosmeta, političkim partijama i drugim organizacijama na Kosmetu kao i akreditovanim međunarodnim i nevladinim organizacijama, koje pomažu u ispunjavanju njenih obaveza.

4. Nadziranje izbora na Kosmetu u cilju obezbeđivanju otvorenosti i korektnosti izbora u skladu sa propisima i procedurom, koji treba da budu dogovoreni. Za potrebe izbora Misija se može proširiti pomoćnim osobljem za izbore.

5. Podnošenje izveštaja i davanje preporuka Stalnom savetu OEBS, Savetu bezbednosti UN i drugim organizacijama iz oblasti obuhvaćenih rezolucijom SB UN 1199.

III. SPECIFIČNI ZADACI

1. Misija za verifikaciju će putovati širom Kosmeta da bi verifikovala da se svi pridržavaju prekida vatre. Ispitivaće izveštaje o kršenju prekida vatre. Osoblje Misije će imati punu slobodu kretanja i pristupa širom Kosmeta u svako doba.

2. Misija za verifikaciju će svake nedelje primati informacije iz nadležnih štabova vojske i policije SRJ/Srbije na Kosmetu u vezi sa kretanjem snaga tokom prethodne nedelje na, iz, i u okviru Kosmeta. Na zahtev direktora Misije za verifikaciju, osoblje Misije može biti pozvano da prati policiju u okviru Kosmeta.

3. Misija za verifikaciju će tražiti barikade na putevima i izveštavati o njima i drugim objektima koji utiču na tokove saobraćaja a koji nisu postavljeni u svrhe kontrole saobraćaja ili kriminala. Direktor Misije će stupiti u kontakt sa relevantnim organima po prijemu takvih izveštaja. Ovi organi će, ili na zadovoljavajući način objasniti razloge za postavljanje objekata, ili će naložiti da objekti budu odmah uklonjeni. Misija za verifikaciju će takođe da primi obaveštenje, ukoliko vanredne okolnosti dovedu do postavljanja barikada iz razloga drugih od kontrole kriminala i saobraćaja. Direktor Misije može zahtevati uklanjanje svih barikada na putevima.

Mission will enjoy the privileges and immunities conferred by such status, as will its members, in accordance with the Vienna Convention.

9. The FRY government and its entities will designate formal liaison officers to work with the Verification Mission in Belgrade, Pristina and field locations. The FRY, Serbian and Kosovo authorities will undertake to provide full cooperation and support to the Verification Mission. This will include, but not be limited to, billets, frequency or frequencies, visas and documentation, customs facilities, vehicle registration, fuel, medical support, airspace access for support aircraft and access to Belgrade, Pristina and other airports in accordance with normal procedures.

10. The OSCE and the FRY agree on a Verification Mission for one year, with extensions upon request of either the OSCE Chairman-in-Office or the FRY government.

II. GENERAL RESPONSIBILITIES, ROLES AND MISSIONS

1. To verify compliance by all parties in Kosovo with UN Security Council Resolution 1199, and report instances of progress and/or non-compliance to the OSCE Permanent Council, the United Nations Security Council and other organizations. These reports will also be provided to the authorities of the FRY.

2. To establish permanent presences at as many locations throughout Kosovo as it deems necessary to fulfil its responsibilities;

3. To maintain close liaison with FRY, Serbian and, as appropriate, other Kosovo authorities, political parties and other organizations in Kosovo and accredited international and non-government organizations to assist in fulfilling its responsibilities;

4. To supervise elections in Kosovo to ensure their openness and fairness in accordance with regulations and procedures to be agreed. For the elections, the Mission may be augmented with election support personnel;

5. To report and make recommendations to the OSCE Permanent Council, the UN Security Council and other organizations on areas covered by UN Security Council Resolution 1199.

III. SPECIFIC TERMS OF REFERENCE

1. The Verification Mission will travel throughout Kosovo to verify the maintenance of the cease-fire by all elements. It will investigate reports of cease-fire violations. Mission personnel will have full freedom of movement and access throughout Kosovo at all times.

2. The Verification Mission will receive weekly information from relevant FRY/Serbian military/police headquarters in Kosovo regarding movements of forces during the preceding week into, out of or within Kosovo. Upon request of the Verification Mission Director, Mission personnel may be invited to accompany police within Kosovo.

3. The Verification Mission will look for and report on roadblocks and other emplacements which influence lines of communication erected for purposes other

4. Misija za verifikaciju će održavati kontakte sa organima SRJ u vezi sa aktivnostima kontrole granice i kretanja jedinica sa zadatkom da kontrolišu granicu na područjima Kosmeta koja su udaljena od granice. Misija za verifikaciju će, po pozivu organa SRJ ili na svoj zahtev, običi jedinice granične kontrole i pratiti ih dok one izvršavaju svoje uobičajene zadatke kontrole granice.

5. Misija za verifikaciju može da prati, po pozivu ili na svoj zahtev, policijske jedinice na Kosmetu u obavljanju njihovih uobičajenih zadataka.

6. Misija za verifikaciju će, u meri u kojoj je to moguće, pomoći UNHCR, MKCK i druge međunarodne organizacije u olakšavanju povratka raseljenih lica u njihove domove, pružanju humanitarne pomoći koja bi im olakšala normalizaciju života kao i humanitarne pomoći od strane vlasti SRJ, Srbije i Kosmeta kao i humanitarnih organizacija i nevladinih organizacija. Misija će verifikovati stepen saradnje i podrške koju SRJ i njeni organi pružaju humanitarnim organizacijama i akreditovanim nevladinim organizacijama na olakšavanju proceduralnih zahteva kao što su izdavanje putnih dokumenata, ubrzavanje carinskog postupka za humanitarne pošiljke i radio frekvencije. Misija će ulagati takve demarše koje smatra neophodnim za rešavanje uočenih problema.

7. Kada se postigne političko rešenje kojim se definiše samouprava na Kosmetu i počne njegova primena, direktor Misije će pružiti, kako iz sopstvenih resursa, tako i kroz povećanu podršku OEBS-a za primenu u oblastima kao što su nadgledanje izbora, pomoć pri uspostavljanju institucija na Kosmetu i razvoju policijskih snaga Kosmeta.

8. Direktor Misije će primati periodične ažurirane podatke od relevantnih organa u vezi sa eventualnim optužbama o zloupotrebama od strane pripadnika vojske ili policije i statusom disciplinskih ili zakonskih postupaka protiv lica koja su umešana u takve zloupotrebe.

9. Misija za verifikaciju će održavati veze sa organima SRJ, Srbije kao i, u meri u kojoj je potrebno, organima Kosmeta i MKCK u vezi sa pristupom MKCK licima u pritvoru.

10. Direktor Misije će, po potrebi, pozivati predstavnike nacionalnih zajednica i vlasti da razmene informacije i daju smernice za primenu sporazuma o uspostavljanju Misije za verifikaciju.

11. Direktor Misije će izveštavati OEBS i druge organizacije o slučajevima napretka i/ili nepoštovanja odnosno odsustva potpune saradnje bilo koje strane.

IV. SASTAV I OBJEKTI

1. Direktor, zajedno sa osobljem u sedištu, što će biti određeno u zavisnosti od potreba Misije za verifikaciju.

2. Biće dozvoljeno 2.000 nenaoružanih lica koja vrše verifikaciju iz država članica OEBS. Štab i dodatno osoblje su uključeni u ovaj ukupni broj. Misija se može proširiti stručnim licima koja obezbeđuje OEBS.

3. Sedište u Prištini.

4. Prisustvo na terenu na lokacijama po Kosmetu odrediće direktor Misije.

than traffic or crime control. The Mission Director will contact the relevant authorities upon receipt of such reports. These authorities will explain the reasons for the emplacements or else direct that the emplacements be removed immediately. The Verification Mission will also receive notification should emergent circumstances lead to the establishment of a roadblock for other than traffic or crime control-related reasons. The Mission Director may request the removal of any roadblocks.

4. The Verification Mission will maintain liaison with FRY authorities about border control activities and movements by units with border control responsibilities through areas of Kosovo away from the border. The Verification Mission, when invited by the FRY authorities or upon its request, will visit border control units and accompany them as they perform their normal border control roles.

5. When invited or upon request, the Verification mission will accompany police units in Kosovo as they perform their normal policing roles.

6. The Verification Mission will, to the extent possible, assist UNHCR, ICRC and other international organizations in facilitating the return of displaced persons to their homes, the provision of facilitative and humanitarian assistance to them by the FRY, Serbian and Kosovo authorities as well as the humanitarian organizations and NGOs. The Mission will verify the level of cooperation and support provided by the FRY and its entities to the humanitarian organizations and accredited NGOs in facilitating procedural requirements such as issuance of travel documentation, expedited customs clearance for humanitarian shipments and radio frequencies. The Mission will make such representations as it deems necessary to resolve problems it observes.

7. As the political settlement defining Kosovo's self-government is achieved and implementation begins, the Mission Director will assist, both with his own resources and with augmented OSCE implementation support, in areas such as election supervision, assistance in the establishment of Kosovo institutions and police force development in Kosovo.

8. The Mission Director will receive periodic updates from the relevant authorities concerning eventual allegations of abusive actions by military or police personnel and status of disciplinary or legal actions against individuals implicated in such abuses.

9. The Verification Mission will maintain liaison with FRY, Serbian and, as appropriate, Kosovo authorities and with ICRC regarding ICRC access to detained persons.

10. The Mission Director will, as required, convene representatives of national communities and authorities to exchange information and provide guidance on implementation of the agreement establishing the Verification Mission.

11. The Mission Director will report instances of progress and/or non-compliance or lack of full cooperation from any side to the OSCE and other organizations.

IV. COMPOSITION AND FACILITIES

1. A Director, together with headquarters staff to be determined by Verification Mission requirements.

5. Manja kancelarija za vezu u Beogradu.

6. Vozila, veza i druga oprema, zajedno sa lokalnim angažovanim tumačima i dodatno osoblje koje direktor smatra potrebnim za obavljanje zadataka Misije.

V. PRISUSTVO NA TERENU

1. Centri za koordinaciju će biti uspostavljeni u sedištu svake opštine Kosmeta sa posebnim oblastima nadležnosti, pod rukovodstvom direktora Misije koji se nalazi u Prištini.

2. Mnogi opštinski centri za koordinaciju će imati jednu ili više podstanica u manjim gradovima/selima u opštini. Broj i lokacija podstanica će se razlikovati od opštine do opštine, u zavisnosti od uslova verifikacije i dotadašnjeg stanja sukoba.

3. Šef svakog centra za koordinaciju će održavati vezu sa lokalnim opštinskim vlastima i lokalnim rukovodstvom etničkih Albanaca i drugih zajednica. Svaka podstanica će biti odgovorna za koordinaciju sa lokalnim vlastima, uključujući lokalno rukovodstvo glavnih etničkih grupa.

4. Broj osoblja koje će vršiti verifikaciju dodeljenog svakom centru za koordinaciju i svakoj podstanici će zavisiti od složenosti pitanja verifikacije u datoj oblasti.

5. Svaki centar za koordinaciju i podstanica bi imali vozila odgovarajuće konfiguracije koja bi bila korišćena za patroliranje oblasti u njihovoj nadležnosti.

Sačinjeno u Beogradu, 16. oktobra 1998. godine, u dva originalna primerka, na srpskom i engleskom jeziku.

Za Saveznu Republiku Jugoslaviju
Živadin Jovanović, Ministar za inostrane poslove

Za Organizaciju za evropsku bezbednost i saradnju
Bronislav Geremek, Predsedavajući

2. 2000 unarmed verifiers from OSCE member states will be permitted. Headquarters and support staff included in this total. The Mission may be augmented with technical experts provided by OSCE.

3. A headquarters in Pristina.

4. Field presence in locations around Kosovo to be determined by the Mission Director.

5. A small liaison office in Belgrade.

6. Vehicles, communications and other equipment along with locally-hired interpreters and support staff which the Director deems to be required for the performance of the responsibilities of the Mission.

V. FIELD PRESENCE

1. Coordination centers will be established in the capital of each *opstina* in Kosovo with specific areas of responsibility, under the Mission Director in Pristina.

2. Many *opstina* coordination centers will have one or more sub-stations in smaller towns/villages in the *opstina*. The number and location of sub-stations will vary from *opstina* to *opstina*, depending on the verification environment and past conflict situation.

3. The chief of each coordination center will maintain a liaison relationship with the *opstina* authorities and the local leadership of the ethnic Albanian and other communities. Each sub-station will be responsible for coordination with the local authorities, including the local leadership of main ethnic groups.

4. The number of verification personnel assigned to each coordination center and sub-station would depend on the complexity of verification issues in the particular area.

5. Each coordination center and sub-station would have appropriately configured vehicles with which to patrol its assigned area of responsibility.

Done at Belgrade on 16 October 1998 in two original copies in the English and Serbian languages.

For the Organization for Cooperation and Security in Europe
H.E. Bronislaw Geremek
Chairman-in-Office

For the Federal Republic of Yugoslavia
H.E. Zivadin Jovanovic
Minister of Foreign Affairs

ODLUKA OEBS Br. 263

USVOJENA OD STALNOG SAVETA 25. OKTOBRA 1998.

Stalni savet,

Delujući u skladu sa Odlukom br. 259 (SS.Dec/259) i sporazumom koji je potpisao Predsedavajući OEBS-a i Ministar spoljnih poslova Savezne Republike Jugoslavije (Predsedav.65/98),

i uzimajući u obzir Rezoluciju br. 1203 Saveta bezbednosti Ujedinjenih Nacija

Odlučio je da:

1. osnuje Verifikacionu misiju za Kosovo (VMK) u skladu sa njenim mandatom iznesenim u sporazumu koji je potpisao Predsedavajući (Predsedav.65/98);
2. da odmah odobri početak angažovanja VMK;
3. da se VMK osnuje na period od godinu dana, sa mogućnošću produžetka njenog mandata bilo na zahtev Predsedavajućeg OEBS-a ili Jugoslovenske vlade.
4. da se zamole zemlje članice OEBS-a da daju svoj doprinos u novcu i osoblju za VMK u skladu sa vaspostavljenim procedurama.
5. da se Generalni sekretar zaduži da vodi računa o dobrovoljnim doprinosima, i da odmah odredi budžet za VKM i podnese ga na odobrenje Savetu.

THE OSCE DECISION No. 263

ADOPTED BY PERMANENT COUNCIL ON 25 OCTOBER 1998

The Permanent Council,

Acting in accordance with its Decision No. 259 (PC.DEC/259) and the agreement signed by the Chairman-in-Office (CiO) of the OSCE and the Foreign Minister of the FRY (CIO.GAL/65/98),

Noting the United Nations Security Council Resolution No. 1203,

Decides:

1. To establish the Kosovo Verification Mission (KVM) in accordance with the mandate contained in the agreement signed by the CiO (CIO.GAL/65/98);
2. To authorize immediate start-up deployment of the KVM;
3. To establish the KVM for one year, with extensions upon the request of either the OSCE Chairman-in-Office or the FRY government;
4. To request hereby OSCE States to contribute personnel and funding for the KVM in accordance with established procedures;
5. To task the Secretary General, taking account of offers of voluntary contributions, to establish urgently the budget for the KVM for the approval of the Council.

SPORAZUM O KOSOVU – RADNI PAPIR*

I UVOD

1. Svi građani Kosova imaju jednaka prava i dužnosti predviđena ovim Sporazumom o Kosovu, i međunarodnim sporazumima predviđenim Aneksom 1. Pripadnici svake nacionalne zajednice na Kosovu imaju i dodatna prava, kao što je u daljem tekstu navedeno.

2. Organi vlasti Kosova, delujući u skladu sa ovim sporazumom, su autonomni. Strane prihvataju i pridržavaće se principa da će njihove nadležnosti i prerogativi na Kosovu, onako kako su navedeni u ovom Sporazumu, imati prednost nad kontradiktornim legalnim autoritetom bilo koje Strane. Strane će preduzeti sve legalne korake u okviru njihovih sistema da primene ovaj sporazum.

3. Organi Kosova pridržavaće se principa potpunog poštovanja ljudskih prava, demokratije i nacionalnih zajednica.

4. Građani Kosova uživaće bez ograničenja sva ljudska i demokratska prava i imaće mogućnost da budu zastupljeni u svim organima vlasti.

5. Svako lice na Kosovu imaće mogućnost da od međunarodnih institucija, uključujući i Evropski sud za ljudska prava, traži zaštitu svojih prava u skladu sa pravilima procedura tih institucija.

6. Svaka strana primenjivaće Sporazum u skladu sa svojim proceduralnim pravilima i međunarodnim standardima, uključujući helsinški Završni akt.

II VLASTI NA KOSOVU

DEO I: Opšte

1. Građani na Kosovu će učestvovati svoju vlast na demokratski način kroz zakonodavne, izvršne, sudske i druge institucije uspostavljene ovim Sporazumom. Prava i dužnosti građana na Kosovu će obuhvatati pravo na demokratsku samoupravu i učešće u slobodnim i poštenim izborima.

2. Osnovne (teritorijalne) jedinice (lokalne) uprave biće opštine. Sve odgovornosti koje nisu izričito navedene drugde u ovom Sporazumu biće u nadležnosti opština.

OPCIJA 1:

3. Vlasti Kosova snosiće odgovornost za sve oblasti osim sledećih, koje ostaju u okviru nadležnosti Savezne Republike, izuzev onih navedenih u paragrafu četiri: (a) teritorijalni integritet, (b) održavanje zajedničkog tržišta u okviru Savezne Republike Jugoslavije, i to bez diskriminacije bilo kojeg regiona ili oblasti Savezne Republike, (c) monetarna politika, (d) odbrana, (e) spoljna politika usklađena sa Ustavom

* Napomene iz ovog teksta nalaze se na 96. strani

AGREEMENT ON KOSOVO – WORKING PAPER*

I. INTRODUCTION

1. All citizens in Kosovo have equal rights and duties as set forth in this Agreement and the international agreements specified in Annex 1. In Kosovo, members of each national community have additional rights as set forth below.

2. The authorities of Kosovo, acting in accordance with this Agreement, are autonomous. The Parties accept and will abide by the principle that their powers and authorities in Kosovo are as specified by this Agreement, which shall prevail over contradictory legal authority of any Party. The Parties shall take all necessary legal steps within their respective systems to carry out this Agreement.

3. The authorities of Kosovo shall follow principles of full respect for human rights, democracy, and national communities.

4. Citizens in Kosovo shall enjoy, without limitation, human and democratic rights and shall be given the opportunity to be represented in all institutions of authority.

5. Every person in Kosovo shall have the right to apply to international institutions [, including the European Court of Human Rights,] for the protection of their rights in accordance with the procedures of such institutions.

6. Each side will implement the Agreement in accordance with its procedures and international standards, including the Helsinki Final Act.

II. GOVERNANCE IN KOSOVO

PART I: GENERAL

1. Citizens in Kosovo shall govern themselves democratically through legislative, executive, judicial and other institutions established in this Agreement. The rights and duties of citizens in Kosovo will include the right to democratic self-government and to participate in free and fair elections.

2. The basic [territorial] unit of [local] government will be the communes. All responsibilities not expressly assigned elsewhere by this Agreement will be the responsibility of the communes.

[OPTION 1:

3. The authorities of Kosovo shall have responsibility for all areas except the following, which shall be within the competence of the Federal Republic save as specified in paragraph four: (a) territorial integrity, (b) maintaining a common market within the Federal Republic of Yugoslavia, which power shall be exercised in a manner that does not discriminate against any particular region or area of the Federal

* All notes from this text are on page 97

Savezne Republike Jugoslavije, f) carinske službe, i (g) druge funkcije navedene u Ustavu Savezne Republike Jugoslavije¹. Građani na Kosovu će kroz svoje predstavnike u saveznim ustanovama i dalje učestvovati u oblastima rezervisanim za Saveznu Republiku.

4. Kosovo će zadržati sledeće nadležnosti u oblastima inače rezervisanim za Saveznu Republiku:

a) bez saglasnosti Kosovske skupštine i (Predsednika) (Predsedništva) neće moći da se menjaju granice Kosova;

b) Nikakav oružani napad neće se izvršiti sa teritorije Kosova bez prethodnog pristanka (Predsednika) (Predsedništva) Kosova. Razmeštaj i korišćenje oružanih snaga na Kosovu biće regulisano Aneksom 2 ovoga Sporazuma;

c) Kosovski funkcioneri i ustanove imaće pravo da održavaju spoljne odnose (u kulturnoj, ekonomskoj i drugim sferama) u skladu sa sadašnjim ustavom Savezne Republike Jugoslavije;

d) Građani na Kosovu koji službuju kao savezni carinski službenici učestvoaće u obavljanju carinskih aktivnosti na Kosovu. Carinske službe održavaće strukturu nacionalnih zajednica na Kosovu.

OPCIJA 2:

3. Organi Kosova na ovoj teritoriji neće biti nadležni za sledeće oblasti: (a) teritorijalni integritet, (b) održavanje zajedničkog tržišta u okviru Savezne Republike Jugoslavije, (c) monetarnu politiku, (d) odbranu, (e) spoljnu politiku, osim ako to nije u skladu sa Ustavom Savezne Republike Jugoslavije, (f) carinske službe i (g) druge funkcije određene Ustavom Savezne Republike Jugoslavije². Podrazumeva se da će savezne vlasti izvršavati ove svoje dužnosti. Građani na Kosovu kroz svoje predstavnike u saveznim institucijama i dalje će učestvovati u oblastima rezervisanim za Saveznu Republiku.

Vlasti na Kosovu neće se mešati u dodatna prava opisana u petom delu ovoga Sporazuma.

DEO II: SKUPŠTINA, (PREDESDNIK) (PREDESDNIŠTVO), MINISTARSKI SAVET I ADMINISTRATIVNA TELA

Skupština

1. Postojeće Skupština koja će biti sastavljena od () članova.

a) () članova će biti neposredno birano shodno članu X (4) i Aneksu 4.

b) ostalih () poslaničkih mesta biće (ravnopravno) raspodeljeno (prema formuli izloženoj u Aneksu 5) među nacionalnim zajednicama koje čine najmanje () odsto stanovništva Kosova, a svaka će demokratski izabrati članove shodno svojim pravilima procedure. Svaka nacionalna zajednica priznata na osnovu principa izloženih u

Republic, (c) monetary policy, (d) defense, (e) foreign policy consistent with the Constitution of the Federal Republic of Yugoslavia, (f) customs services [, and (g) other functions specified in the Constitution of the Federal Republic of Yugoslavia]¹. Citizens in Kosovo shall continue to participate in areas reserved for the Federal Republic through their representation in Federal institutions.

4. Kosovo shall retain the following powers in the areas otherwise reserved for the Federal Republic:

(a) No changes to the borders of Kosovo shall be made without the consent of the Kosovo Assembly and [President] [Presidency];

(b) No armed attacks shall be launched from the territory of Kosovo without the prior consent of the [President] [Presidency] of Kosovo. Deployment and use of force in Kosovo shall be governed by Annex 2 of this Agreement.

(c) Kosovo officers and institutions shall have the authority to conduct foreign relations [in cultural, economic, and other fields] consistent with the present Constitution of the Federal Republic Yugoslavia;

(d) Citizens in Kosovo serving as Federal customs officers shall play a role in carrying out customs activities in Kosovo. Customs officers shall be representative of the national communities of Kosovo.]

[OPTION 2:

3. The authorities of Kosovo will not have responsibility in Kosovo for the following areas: (a) territorial integrity, (b) maintaining a common market within the Federal Republic of Yugoslavia, (c) monetary policy, (d) defense, (e) foreign policy except as consistent with the Constitution of the Federal Republic of Yugoslavia, (f) customs services [, and (g) other functions specified in the Constitution of the Federal Republic of Yugoslavia]². It is understood that Federal authorities will carry out these responsibilities. Citizens in Kosovo shall continue to participate in areas reserved for the Federal Republic through their representation in Federal institutions.]

The authorities of Kosovo shall not interfere in the additional rights described in Part V of this Agreement.

PART II: ASSEMBLY, [PRESIDENT] [PRESIDENCY], COUNCIL OF MINISTERS, AND ADMINISTRATIVE BODIES

The Assembly

1. There shall be an Assembly, which shall comprise [] Members.

(a) [] Members shall be directly elected in accordance with Article X(4) and Annex 4.

(b) The remaining [] Members shall be allocated [equally] [by the formula set forth in Annex 5] among the national communities with at least [] % of the popu-

Aneksu 5 imaće bar jednog predstavnika u Skupštini.

2. Skupština će biti nadležna za donošenje (odluka) (zakona) Kosova, uključujući one koje regulišu odnose u političkoj, ekonomskoj, društvenoj i kulturnoj sferi, shodno ovom Sporazumu. Njene nadležnosti uključuju:

- usvajanje (osnovnog zakona) (ustava) Kosova u skladu sa ovim Sporazumom koji neće moći da modifikuju ili menjaju vlasti republika ili Savezne Republike Jugoslavije;

- usvajanje propisa o organizaciji, pravilima postupka i funkcionisanju administrativnih organa Kosova;

- usvajanje budžeta i godišnjeg bilansa administrativnih organa i drugih institucija Kosova, sa izuzetkom opštinskih institucija i onih koje pripadaju nacionalnim zajednicama, osim ako Sporazum ne propisuje drugačije;

- saradnju sa Saveznom skupštinom i skupštinama republika;

- obezbeđivanje slobode kretanja roba, usluga i osoba unutar Kosova i između Kosova i ostalih delova Savezne Republike Jugoslavije, u skladu sa saveznim nadležnostima;

- finansiranje delatnosti kosovskih institucija, uključujući ubiranje poreza i drugih dažbina;

- održavanje odnosa sa spoljnim entitetima u skladu sa ovim Sporazumom i (osnovnim zakonom) (Ustavom) Kosova;

- koordinacija medju opštinama ili nacionalnim zajednicama kada je to neophodno, uključujući donošenje (zakona) ili (odluka) o medjuopštinskim pitanjima;

- izradu programa regionalnog razvoja;

- zaštita životne sredine kada se radi o medjuopštinskim pitanjima; i

- imenovanje ministara i sudija Vrhovnog i Ustavnog suda.

3. (Odluke) (Zakone) Skupštine donosiće većina prisutnih poslanika sa pravom glasa, osim u slučaju predviđenom u stavu (d).

4. Kada većina poslanika predstavnika jedne nacionalne zajednice, izabranih u skladu sa paragrafom 1(b), ustvrdi da neka predložena odluka zadire u vitalne interese njene nacionalne zajednice, odluka o tome moći će da bude usvojena, ako za nju bude glasala, pored većine navedena u paragrafu 3, i većina prisutnih poslanika iz redova te nacionalne zajednice. Ako većina članova iz nacionalne zajednice, koja iznosi pomenute tvrdnje, nije prisutna na glasanju, primeniće se pravilo redovnog glasanja. Bilo koja druga nacionalna zajednica koja želi da ustvrdi da ta ista predložena odluka pogađa i njene vitalne interese, moraće da uloži pritužbu dva dana pošto je ova povlastica prvi put iskorišćena. Posle tog dvodnevnog perioda nijedna nacionalna zajednica ne može da koristi povlasticu iz ovog paragrafa, u odnosu na istu predloženu odluku.

5. Sledeća procedura će se koristiti za rešavanje sporova u vezi sa ostvarenjem povlastica nacionalne zajednice izložene u paragrafu 4:

lation of Kosovo, each of which shall elect Members democratically according to its own procedure. Each national community recognized under the principles set forth in Annex 5 shall have at least one Member in the Assembly.

2. The Assembly shall be responsible for enacting [Decisions] [laws] of Kosovo, including those regulating relations in political, economic, social, and cultural areas consistent with this Agreement. Its areas of responsibility shall include:

- The adoption of the [Basic Law] [Constitution] of Kosovo consistent with this Agreement, which shall not be subject to change or modification by authorities of the Republics or the Federal Republic of Yugoslavia;

- The adoption of regulations concerning the organization, procedures, and functioning of the administrative bodies of Kosovo;

- The adoption of budgets and annual accounts of the Administrative Bodies and other institutions of Kosovo, with the exception of communal and national community institutions unless otherwise specified by this Agreement;

- Cooperation with Federal Assemblies, and with the Assemblies of the Republics;

- Ensuring freedom of movement of goods, services, and persons inside Kosovo and between Kosovo and other parts of the Federal Republic and Yugoslavia, consistent with Federal responsibilities;

- Financing activities of Kosovo institutions, including by levying taxes or other charges;

- Conduct of relations with foreign entities consistent with this Agreement and the [Basic Law] [Constitution] of Kosovo;

- Coordination among communes or national communities when necessary, including the enactment of [Decisions] [laws] concerning inter-communal issues;

- Designing programs for regional development;

- Protection of the environment where inter-communal issues are involved; and

- Confirmation of the Ministers and Justices of the Supreme Court and the Constitutional Court.

3. [Decisions] [Laws] of the Assembly shall be taken by majority of those present and voting, except as provided in paragraph 4.

4. When a majority of the Members of a national community selected pursuant to paragraph 1(b) assert that a proposed decision affects the vital interests of their national community, that decision shall require for approval, in addition to the majority specified in paragraph 3, a majority of the Members present and voting from that national community. If a majority of Members from the asserting community is not present and voting, the regular voting rule shall apply. Any other national community wishing to assert that the same proposed decision also affects its vital interests must make its claim within two days after the privilege is first asserted. After that two day period has elapsed, no national community may assert the privilege set forth in this paragraph with respect to the same proposed decision.

5. The following procedure shall be used to resolve disputes regarding the exer-

a) nacionalna zajednica ili zajednice koje žele da koriste ovu povlasticu Skupštini će objasniti razloge svoje bojazni. Članovi Skupštine koji podržavaju predloženu odluku dobiće priliku da na nju odgovore. (Predsednik) (Predsedništva) Kosova posredovaće u sporu i pokušati da postigne rešenje prihvatljivo za sve pogođene nacionalne zajednice.

OPCIJA 1:

b) Ako posredovanje ne dovede do obostrano prihvatljivog rezultata u roku od 7 dana, doći će do glasanja u Skupštini. Predložena odluka će stupiti na snagu ako dobije podršku (4/5) članova cele Skupštine ukupnog broja poslanika.

OPCIJA 2:

b) Ako posredovanje ne dovede do obostrano prihvatljivog rešenja u roku od sedam dana, ovaj predmet će biti predat Ustavnom sudu na rešavanje. Sud će odlučiti da li se uopšte postavlja kao pravno pitanje to da predložena odluka (pogađa) (nanosi veliku štetu) vitalnim nacionalnim interesima zajednice ili zajednicama koje su koristile ovu povlasticu. Sud će saslušati sve argumente i doneti odluku u roku od deset dana.

c) Žalba na odluku Suda može se podneti (Predsedniku Evropskog suda za ljudska prava) (Specijalanom sudu predviđenom ovim Sporazumom).

6. Kvorum čini većina prisutnih poslanika. Skupština će usvojiti sopstveni poslanik o radu. Članovi skupštine uživaće imunitet u odnosu na građanske ili krivične postupke u odnosu na izražena mišljenja ili glasanje u Skupštini.

7. Skupština će iz redova svojih članova izabrati Predsednika, dva Podpredsednika i druge časnike, onako kako to bude smatrala za shodno. Svaka nacionalna zajednica navedena u paragrafu 1 (b) biće zastupljena u rukovodećim telima skupštine.

a) Predsednik Skupštine predstavljaće Skupštinu, sazivati zasedanja, predsedavati sednicama, koordinisati rad svih obrazovanih odbora, i vršiti druge zadatke predviđene Poslovníkom Skupštine.

OPCIJA 1:

8. Predsednik Skupštine ne može da bude pripadnik iste nacionalne zajednice kojoj pripada (Predsednik) (Predsedništva) Kosova.

OPCIJA 2:

Nema teksta.

cise of the national community privilege set forth in paragraph 4:

(a) The national community or communities asserting the privilege will give reasons to the Assembly explaining its concerns. Members of the Assembly supporting the proposed decision will be given an opportunity to respond. The [President] [Presidency] of Kosovo shall mediate the dispute and attempt to reach a settlement agreeable to all affected national communities.

[OPTION 1:

(b) If mediation does not produce a mutually agreeable result within seven days, there shall be a vote of the Assembly. The proposed decision shall take effect if it receives the support of [4/5] of the Members of the whole Assembly.

[OPTION 2:

(b) If mediation does not produce a mutually agreeable result within seven days, the matter will be given to the Constitutional Court for decision. The Court shall determine whether as a matter of law the vital national interests of the community or communities asserting the privilege set forth in paragraph 4 are [affected] [substantially harmed] by the proposed decision. The Court shall hear argument and rule within ten days.

(c) The decision of the Court may be appealed to the [President of the European Court of Human Rights] [Special Court provided for in this Agreement].]

6. A majority of Members present shall constitute a quorum. The Assembly will decide its own rules of procedure. Members of the Assembly shall be immune from civil or criminal proceedings on the basis of opinions presented or votes cast in the Assembly.

7. The Assembly shall elect from among its Members a President, two Vice-presidents, and other leaders as it deems proper. Each national community covered by paragraph 1(b) shall be represented in the leadership.

(a) The President of the Assembly shall represent the Assembly, call its sessions to order, chair its meetings, coordinate the work of any Committees it may establish, and perform other tasks prescribed by the rules of procedure of the Assembly.

[OPTION 1:

8. The President of the Assembly may not be from the same national community as the [President] [Chair of the Presidency] of Kosovo.]

[OPTION2:

No text.]

(Predsednik) (Predsedništvo) Kosova

OPCIJA 1:

9. Ustanovljava se funkcija Predsednika Kosova.

a) Predsednik će se birati na period od (tri) godine. Nijedna osoba ne može da bude Predsednik duže od dva mandata. Predsednika bira direktno narod Kosova.

OPCIJA 2:

9. Ustanovljava se funkcija Predsednika Kosova

a) predsednik će se birati na (tro) godišnji period. Niko ne može da bude Predsednik više od dva mandata. Predsednika bira Skupština. (Većinom glasova opštinskih vlada. Svaka opština imaće jedan glas i glasaće onako kako je odlučeno većinom glasova opštinske skupštine.)

OPCIJA 3:

9. Kosovo će imati kolektivno Predsedništvo, koje će biti sastavljeno od jednog Srbina sa Kosova, jednog Albanca sa Kosova i drugih.

a) Svaki član Predsedništva biraće se na (tro) godišnji period. Niko ne može da bude član predsedništva više od dva mandata. Imena kandidata za Predsedništvo biće stavljeni na zajedničke međuetničke liste. Narod Kosova neposredno će izabrati članove Predsedništva.

(i) Ustanovljava se funkcija predsednika Predsedništva, koji se bira iz reda članova Predsedništva većinom skupštinskih glasova.

(ii) Predsedništvo će doneti svoj sopstveni poslovnik. Ono će nastojati da radi na osnovu konsenzusa. U slučaju da se konsenzus ne može postići, odluku može doneti (Predsednik) (većinom glasova) podložno povlastici izloženoj u odeljku (a)

(iii) ovoga paragrafa.

(iii) U roku od četiri dana posle usvajanja odluke Predsedništva, član Predsedništva može da ustvrdi da odluka pogađa vitalne interese njegove ili njene nacionalne zajednice. To pitanje biće onda prosleđeno (Nacionalnom savetu) njegove ili njene nacionalne zajednice. Ako nacionalna zajednica u roku od deset dana utvrdi na osnovu odluke donete njenom sopstvenom demokratskom procedurom da su njeni vitalni interesi pogođeni, odluka će biti opozvana³. (Oni članovi Predsedništva koji se ne slažu sa njom mogu da zatraže od Ustavnog suda da se obnovi prvobitna odluka. Sud će u roku od deset dana odlučiti da li su vitalni interesi nacionalne zajednice u pravnom pogledu (bitno pogođeni). (Žalba na odluku Ustavnog suda može zatim da podnese bilo koja strana Specijalnom sudu koji je dužan da donese svoju odluku u roku od deset dana.)

[President] [Presidency] of Kosovo

[OPTION 1:

9. There shall be a President of Kosovo.

(a) The President shall be selected for a [three] year term. No person may serve more than two terms as President. The President shall be elected directly by the people of Kosovo.]

[OPTION 2:

9. There shall be a President of Kosovo.

(a) The President shall be selected for a [three] year term. No person may serve more than two terms as President. The President shall be elected [by vote of the Assembly.] [by majority vote of the communal governments. Each commune shall receive one vote, and shall cast that vote as it decides by a majority vote of the communal assembly.]

[OPTION 3:

9. Kosovo shall have a collective Presidency, which shall consist of one Serbian of Kosovo, one Albanian of Kosovo [, and others].

(a) Each member of the Presidency shall be elected for a [three] year term. No person may serve more than two terms as a member of the presidency. Candidates for the Presidency shall run for office together on interethnic slates. A slate shall be selected for the Presidency directly by the people of Kosovo.

(i) There shall be a Chair of the Presidency, who shall be selected from among the members of the Presidency by majority vote of the Assembly.

(ii) The Presidency shall decide its own rules of procedure. It shall endeavor to act by consensus. Subject to the privilege set forth in section (a) (iii) of this paragraph, decisions may be taken [by the Chair] [by majority vote] where all efforts to achieve consensus have failed.

(iii) Within four days of the adoption of a Decision of the Presidency, a Member of the Presidency may assert that the Decision affects a vital interest of his or her national community. The issue shall be promptly referred to [the National Council of] his or her national community. If the national community affirms within ten days by a decision taken under its own democratic procedures that its vital interests are affected, the Decision shall be rescinded³. [Dissenting Members of the Presidency may petition the Constitutional Court to have a Decision reinstated. The Court shall decide within ten days whether the vital interests of the national community are [substantially] affected as a matter of law.] [The decision of the Constitutional Court may be further appealed by either party to the Special Court, which shall rule within ten days.]]

b) (Predsednik) (Predsedništvo) biće nadležan da:

- predstavlja sve građane Kosova pred međunarodnim, saveznim telima ili telima republika;
- predlaže Skupštini kandidata za mesto Premijera i sudije Vrhovnog i Ustavnog suda;
- da održava redovne sastanke sa (Nacionalnim većima i ostalim) demokratski izabranim predstavnicima nacionalnih zajednica i drugim licima;
- održava spoljne odnose, shodno Ustavu Savezne Republike Jugoslavije;
- zaključuje sporazume u ime Kosova, u skladu sa ustavom SRJ, pošto ih prethodno odobri Skupština;
- bude član Zajedničke komisije i Zajedničkog veća ustanovljenih Članom VIII ovoga Sporazuma, ili da imenuje predstavnika u ta tela;
- održava redovne sastanke sa Predsednikom Savezne Republike Jugoslavije, Predsednikom Crne Gore i Predsednikom Srbije.

Ministarski savet

10. Ministarski savet vršiće izvršnu vlast.

a) Ministarski savet biće sastavljen od Premijera i () ministara, uključujući bar jednu osobu iz svake nacionalne zajednice.

b) Kandidat za premijera podneće Skupštini svoju listu ministara. Premijer i njegov ili njen predloženi ministri većinom glasova pristunih članova u Skupštini. U slučaju da premijer ne može da dobije većinu glasova za Ministarski savet (Predsednik) (Predsedništva) predložiće novog kandidata za premijera u roku od deset dana.

c) Ministarski savet biće nadležan za primenu i izvršenje (odluka) (zakona) Skupštine i akte drugih organa vlasti kada su te nadležnosti njime delegirane. Članovi Ministarskog saveta biće na čelu administrativnih tela Kosova i isto tako će imati nezavisno ovlašćenje da predlažu (zakone) (odluke) Skupštini.

d) Premijer će sazivati sednice Ministarskog saveta, predstavljajući Ministarski savet u odgovarajućim forumima i organizovaće njegov rad. Za odluke Saveta potrebna je većina glasova prisutnih članova. U slučaju nerešenog ishoda odlučuje glas Premijera. Savet će inače sam doneti svoj poslovnik.

Administrativna tela

11. Administrativna tela će biti nadležna za primenu (odluka) (zakona) Kosova kao i drugih vlasti koje su na njih prenete.

a) Struktura zaposlenih u administrativnim telima će odgovarati sastavu stanovništva Kosova.

b) Građanin Kosova koji smatra da je oštećen odlukom nekog administrativnog

(b) The [President] [Presidency] shall be responsible for:

- Representing all citizens in Kosovo before any international or Federal body, or any body of the Republics.
- Proposing to the Assembly candidates for Prime Minister and Justices of the Supreme Court and the Constitutional Court.
- Meeting regularly with [the National Councils and with other] democratically selected representatives of the national communities and other persons.
- Conducting foreign relations consistent with the Constitution of the Federal Republic of Yugoslavia.
- Concluding agreements on behalf of Kosovo, consistent with the Constitution of the Federal Republic of Yugoslavia, after they are approved by the Assembly.
- Serving or designating a representative to serve on the Joint Commission and Joint Council established by Article VIII of this Agreement.
- Meeting regularly with the president of the Federal Republic of Yugoslavia, the President of Montenegro, and the President of Serbia.

Council of Ministers

10. Executive power shall be exercised by the Council of Ministers.

(a) The Council of Ministers shall consist of a Prime Minister and [] Ministers, including at least one person from each national community.

(b) The candidate for Prime Minister shall put forward a list of Ministers to the Assembly. The Prime Minister and his or her proposed Ministers shall be approved by a majority of those Members present and voting in the Assembly. In the event that the Prime Minister is not able to obtain a majority for the Council of Ministers, the [President] [Presidency] shall propose a new candidate for Prime Minister within ten days.

(c) The Council of Ministers shall be responsible for implementing and enforcing [Decisions] [laws] of the Assembly and actions of other government authorities when such responsibilities are devolved by those authorities. Ministers of the Council shall head the Administrative Bodies of Kosovo and shall also have independent authority to propose [laws] [Decisions] to the Assembly.

(d) The Prime Minister shall call meetings of the Council of Ministers, represent the Council of Ministers in appropriate settings, and organize its work. Decisions of the Council shall require a majority of Members present and voting. The Prime Minister shall cast the deciding vote if the Ministers are equally divided. The Council shall otherwise decide its own rules of procedure.

Administrative Bodies

11. Administrative Bodies shall be responsible for implementing [Decisions] [laws] of Kosovo and, where devolved to them, of other authorities.

tela imaće pravo na sudsko preispitivanje te odluke. Skupština će doneti pravni zakon koji će regulisati ovo preispitivanje.

c) Jedno administrativno telo Kosova biće nadležno za izvršenje svih odluka na Kosovu, u skladu sa Aneksom II ovoga Sporazuma.

DEO III: SUDOVI NA KOSOVU

OPŠTE

1. Kosovo i njegove opštine osnovaće sudove za Kosovo. Postojeće Ustavni sud, Vrhovni sud i opštinski sudovi. (Isto tako će postojati Specijalan sud za nagledanje primene ovoga Sporazuma. Vrhovne sudije i druge sudije kosovskih sudova neće se smatrati krivično ili građanski odgovornim za bilo koja dela izvršena u okviru njihovog delokruga rada.

2. Sudovi Kosova biće nadležni za sva pravna pitanja koja proističu iz (osnovnog zakona) (Ustava) Kosova i (odluka) (zakona) Skupštine, i iz međunarodnog prava, koji će se primenjivati na Kosovu, uključujući, ali ne samo, pitanja koja se tiču primene i tumačenja međunarodnih sporazuma o ljudskim pravima navedenih u Aneksu 1.

3. Sudovi na Kosovu takođe će biti nadležni, kako je u ovom paragrafu navedeno, za stvari iz oblasti saveznih zakona ili pokreću pitanja iz oblasti saveznog zakona.

a) Kosovski sudovi će u prvom stepenu rešavati sve građanske predmete koji proističu iz saveznih zakona ili pokreću pitanje saveznih zakona. Ukoliko ovaj sporazum ne predviđa drugačije, kosovski sudovi takođe će rešavati i krivične predmete na Kosovu koji proističu iz saveznih zakona. Na sporove iz savezne nadležnosti može se uložiti žalba saveznim sudovima pošto bude iscrpljen sav žalbeni postupak u okviru kosovskog sistema. Kosovski sudovi će rešavati u poslednjoj instanci pitanja tumačenja kosovskih pravnih instanci.

OPCIJA 1:

b) O saveznim krivičnim pitanjima navedenim u ()⁴ odlučivaće u potpunosti sudovi SRJ. U tom cilju biće osnovani odgovarajući prvostepeni savezni sudovi. Sudovi Savezne Republike vodiće ove postupke u punoj saglasnosti sa svim međunarodnim standardima ljudskih prava.

OPCIJA 2:

b) O saveznim krivičnim pitanjima navedenim u ()⁵ odlučivaće u prvom stepenu sudovi Republike Srbije, uz mogućnost žalbe saveznim sudovima. Sudovi Republike Srbije i Savezne Republike vodiće ove postupke u punoj saglasnosti sa svim međunarodnim standardima ljudskih prava.

(a) Employees of administrative bodies shall be fairly representative of the population of Kosovo.

(b) Any citizen of Kosovo claiming to have been aggrieved by the decision of an administrative body shall have the right to judicial review of that decision. The Assembly shall enact administrative law to regulate this review.

(c) An administrative body of Kosovo shall have responsibility for all enforcement matters in Kosovo, in accordance with Annex 2 to this Agreement.

PART III: COURTS IN KOSOVO

General

1. Kosovo and its Communes shall establish courts for Kosovo. There shall be a Constitutional Court, a Supreme Court, and Communal Courts. [There shall also be a Special Court for purposes of monitoring the implementation of this Agreement.] Justices and judges of the Kosovo courts shall not be held criminally or civilly liable for any acts carried out within the scope of their duties.

2. The courts of Kosovo shall have jurisdiction over all legal matters arising under the [Basic Law] [Constitution] of Kosovo and [Decisions] [laws] of the Assembly, and international law to be applied in Kosovo including, but not limited to, matters relating to the application and interpretation of the international human rights agreements listed in Annex 1.

3. The courts of Kosovo shall also have jurisdiction as specified in this paragraph over matters arising under federal law or raising questions of federal law.

(a) Kosovo courts shall adjudicate all civil cases in Kosovo arising under Federal law or raising federal law questions in the first instance. Unless otherwise specified in this Agreement, Kosovo courts shall also adjudicate criminal cases in Kosovo arising under federal law. Disputes presenting federal questions may be appealed to the Federal courts after all appeals available under the Kosovo system have been exhausted. Kosovo courts shall be the final authority as to the meaning of Kosovo legal authorities.

[OPTION 1:

(b) Those federal criminal matters specified in []⁴ shall be adjudicated entirely by the courts of the Federal republic of Yugoslavia. Appropriate Federal courts of first instance shall be established in Kosovo for this purpose. The courts of the Federal Republic shall conduct these proceedings in a manner fully in keeping with all international human rights standards.]

[OPTION 2:

(b) Those federal criminal matters specified in []⁵ shall be adjudicated in the first instance by the courts of the Republic of Serbia, with appeal to the Federal

Ustavni sud i Vrhovni sud

4. *Sastav* Ustavni sud sastojće se od (pet) sudija. Vrhovni sud sastojće se od (9) sudija.

a) Sudije Ustavnog i Vrhovnog suda biće istaknuti pravnici, najviših moralnih kvaliteta. Sastav dva tribunala će u velikoj meri odraziti nacionalni sastav Kosova. (Svaka nacionalna zajednica koja ima bar ()% stanovništva Kosova imaće bar jednog Vrhovnog sudiju i jednog sudiju u svakom od tribunala.

(Druga procedura za raspodelu sudijskih mesta)

b) Sudije Ustavnog i Vrhovnog suda će se birati na pet godina bez mogućnosti ponovnog imenovanja. Oni će po sili zakona morati da se penzionišu u 70 godini, a ostavku mogu da podnesu kada to žele. Sudije Ustavnog i Vrhovnog suda mogu da budu smenjene samo iz ozbiljnog razloga, a za takvo smenjivanje potreban je konsenzus ostalih sudija datog suda.

5. Jurisdikcija Ustavnog suda

Ustavni sud će imati isključivu nadležnost da rešava sporove koji se vode u vezi (osnovnog zakona) (Ustava) Kosova.

Ova nadležnost obuhvata, ali ne samo, odlučivanje o tome da li su na, određivanje koje odluke ili mere (Predsednika) (predsedništva), Skupštine, Ministarskog saveta, Opština, i nacionalnih zajednica kompatibilne sa (osnovnim zakonom) (Ustavom) Kosova.

Sud će imati i nadležnost da odlučuje da li su akcije nekog zvaničnika ili institucije saglasne sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i njenim Protokolima, sa drugim sporazumima o ljudskim pravima navedenim u Aneksu 1., kao i sa ljudskim pravima i osnovnim slobodama i pravima nacionalnih zajednica izloženih u ovom Sporazumu.

a) Sudu se mogu obraćati sa zahtevima (Predsednik) (Predsedništvo) Kosova, Predsednik ili Podpredsednici Skupštine, Premijer, Ombudsman, opštinske skupštine i saveti, i bilo koja nacionalna zajednica koja dela u skladu sa svojom demokratskom procedurom.

b) Sudovi na Kosovu, koji prilikom rešavanja nekog predmeta zakluče da spor zavisi od odgovora na pitanje koje je u nadležnosti Ustavnog suda, mogu ga podneti Ustavnom sudu na preliminarno odlučivanje.

c) Sud je nadležan za žalbe u predmetima, u kojima se pokreću pitanja iz njegove nadležnosti pošto su svi drugi putevi žalbenog postupka iscrpljeni, uključujući Vrhovni sud.

d) (Nakon ovoga, žalbe povodom pitanja koja se odnose na saglasnost zvaničnih akata sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i njenim protokolima, mogu se podneti Evropskom sudu za ljudska prava. U tim slučajevima, odluke Evropskog suda biće konačne.) (Tamo gde predmet spada u nadležnost Specijalnog suda, žalba

courts. The courts of the Republic of Serbia and the Federal Republic shall conduct these proceedings in a manner fully in keeping with all international human rights standards.]

Constitutional Court and Supreme Court

1. *Composition.* The Constitutional Court shall consist of [five] Justices. The Supreme Court shall consist of [nine] Judges.

(a) The Justices and Judges shall be distinguished jurists of the highest moral character. The two tribunals shall be broadly representative of the national communities of Kosovo. [Each national community representing at least [] % of the population of Kosovo shall have at least one Justice and one Judge on each of the two tribunals.] [Another procedure to allocate seats.]

(b) The Justices and Judges shall each be selected for a term of five years, and may not be reappointed. They shall be required to retire at age 70, and may resign at any time. Justices and Judges may otherwise be removed only for cause. Removal for cause shall require the consensus of the other Justices or Judges of the tribunal.

5. Jurisdiction of the Constitutional Court.

The Constitutional Court shall have sole authority to resolve disputes relating to the [Basic Law] [Constitution] of Kosovo. That authority shall include, but is not limited to, determining whether decisions or actions of the [President] [Presidency], the Assembly, the Council of Ministers, the Communes, and the National Communities are compatible with the [Basic Law] [Constitution] of Kosovo.

The Court shall also have jurisdiction to decide whether the actions of any official or institution are compatible with the European Convention for Human Rights and its Protocols, and with the other human rights agreements listed in Annex 1, and with the Human Rights and Fundamental Freedoms and rights of national Communities set forth in this Agreement.

(a) Matters may be referred to the court by the [President] [Presidency] of Kosovo, the President or Vice-Presidents of the Assembly, the Prime Minister, the Ombudsman, the communal assemblies and councils, and any national community acting according to its democratic procedures.

(b) Any Kosovo court, which finds in the course of adjudicating a matter that the dispute depends on the answer to a question within the Court's jurisdiction, may refer the issue to the Court for a preliminary decision.

(c) The Court shall have appellate jurisdiction over cases raising matters within its authority after all other avenues for appeal have been exhausted, including the Supreme Court.

(d) [Questions relating to the compatibility of official actions with the European Convention for Human Rights and its Protocols may be further appealed to the European Court of Human Rights. In such matters, the decisions of the European

se može podneti tom sudu u skladu sa ovim Sporazumom.) Žalbe na pitanja iz Saveznog zakona mogu se podneti sudovima SRJ.

6. Nadležnost Vrhovnog suda. Vrhovni sud će rešavati o žalbama na odluke opštinskih sudova. On je poslednja žalbena instanca Kosova za sva pitanja kosovskih zakona, koja ne potpadaju pod nadležnost Ustavnog suda (i Specijalnog suda). Žalbe na pitanja iz saveznog zakona mogu se podneti sudovima Savezne Republike Jugoslavije.

7. Funkcionisanje. Oba suda će donositi odluke većinom glasova sudija. Njihovi postupci će biti javni. Sudovi će objavljivati obrazloženja svojih odluka, kao i sva izdvojena mišljenja.

Opštinski sudovi

8. Opštine će osnivati takve prvostepene sudove za predmete koji po njihovom mišljenju spadaju pod nadležnost kosovskih sudova. Sudije će biti nepristrasne a svaka nacionalna zajednica u opštini biće srazmerno zastupljena, nakon konsultacija sa nacionalnim zajednicama.

Mehanizam za razrešavanje sporova između nacionalnih zajednica

9. Svaka nacionalna zajednica može da uspostavi postupak za rešavanje sporova u vezi sa nasledjivanjem, porodičnim pravom, bračnim odnosima, starateljstvom, građanskim parnicama shodno odluci Skupštine Kosova, kao i za krivične predmete za koje se sadašnji krivični zakon predviđa kaznu zatvora do jedne godine.

a) U ovim postupcima praksa mora biti usklađena sa međunarodno priznatim ljudskim pravima. Oni će se primenjivati jedino ako na to pristanu sve stranke u sporu.

b) Odluke mehanizma za razrešavanje sporova nacionalnih zajednica poštovaće ostali sudovi na Kosovu i Savezna Republika Jugoslavija u skladu sa odgovarajućim pravilima.

Specijalni sud

10. Opšte. Specijalni sud će se uspostaviti da bi se obezbedilo poštovanje ovoga Sporazuma. Tri sudije ovoga Specijalnoga suda izabraće Veće građana Savezne Republike Jugoslavije, a tri će izabrati Skupština Kosova. U periodu od (dvadeset) godina po stupanju ovoga Sporazuma na snagu, članovi ovog suda biće tri sudije imenovane od strane Evropskog suda za ljudska prava posle konsultacija sa vladom Savezne Republike Jugoslavije i Ministarskim savetom Kosova. Ove tri sudije neće biti državljani Savezne Republike Jugoslavije ili neke susedne države. Specijalni sud će doneti svoj Poslovnik o radu.

11. Nadležnost i ovlašćenja. Specijalni sud biće nadležan da odlučuje o pitanji-

Court shall be final.] [Where a matter falls within the jurisdiction of the Special Court, appeals may also be taken to that tribunal consistent with this Agreement.] Questions of Federal law may be appealed to the courts of the Federal Republic of Yugoslavia.

6. *Jurisdiction of the Supreme Court.* The Supreme Court shall hear appeals from the Communal Courts. It shall be the final appellate tribunal of Kosovo for all matters of Kosovo law falling outside the jurisdiction of the Constitutional Court [and the Special Court]. Questions of Federal law may be appealed to the courts of the Federal Republic of Yugoslavia.

7. *Functioning.* The two tribunals shall adopt decisions by majority vote of all the Justices or Judges. They shall hold public proceedings, and issue published opinions setting forth the reasons for their decisions along with any dissenting views.

Communal Courts

8. The Communes shall establish such tribunals of first instance as they deem proper to address matters falling within the jurisdiction of the Kosovo courts. Judges shall be unbiased and a representative percentage shall be selected from each national community in the Commune after consultation with the national communities.

National Community Dispute Settlement Mechanism

9. Each community may establish procedures for resolving conflicts concerning inheritance, family law, matrimonial relations, tutorship, adoption, civil lawsuits as decided by the Assembly of Kosovo, and criminal cases for which imprisonment of up to one year is prescribed in the currently applicable penal code.

(a) These procedures must ensure that practices are consistent with internationally recognized human rights. They shall have jurisdiction only when all parties to a dispute agree.

(b) Decisions of the national community dispute resolution mechanism shall be honored by other courts in Kosovo and the Federal Republic of Yugoslavia in accordance with applicable rules.

[Special Court

10. *General.* A Special Court shall be established to ensure compliance with this Agreement. Three judges of the Special Court shall be elected by the Chamber of Citizens of the Federal Republic of Yugoslavia and three by the Assembly of Kosovo. During a period of [twenty] years from the entry into force of the Agreement, three judges appointed by the European Court of Human Rights following consultations with the Government of the Federal Republic of Yugoslavia and Kosovo Council of Ministers shall sit on the Court. These judges shall not be citizens of the Federal Republic of Yugoslavia or of any neighboring state. The Special Court shall establish its own rules of procedure.

ma iz ovoga Sporazuma i njegovih Aneksa. On će se posebno baviti predmetima u sledećim slučajevima:

a) na zahtev Predsednika, vlade, Veća republika, ili Veća građana Savezne Republike Jugoslavije; Predsednika, vlade, ili Narodne skupštine Republike Srbije; (Predsednika) (Predsedavajućeg Predsedništva), Ministarskog saveta, Skupštine ili Ombudsmana Kosova; ili Predsedavajućeg Zajedničke komisije:

(i) U slučaju neslaganja oko saglasnosti saveznog, republičkog ili kosovskog zakonodavstva ili saveznog Ustava, Ustava Republike Srbije ili (Osnovnog zakona) (Ustava) Kosova sa ovim Sporazumom; ili

(ii) U slučaju neslaganja oko prava i obaveza Federacije, Republike Srbije ili Kosova, koji su predviđeni ovim Sporazumom.

b) na zahtev (Predsednika) (Predsedavajućeg Predsedništva), Ministarskog saveta, Skupštine, Ombudsmana, Nacionalne zajednice, opštine, ili predsedavajućeg Zajedničke komisije u slučaju neslaganja oko prava i obaveza koje podnosilac zahteva ima na osnovu ovog Sporazuma.

(c) na osnovu žalbe na odluku Ustavnog suda o tome da li predložena odluka (zakon) Skupštine bitno pogađa vitalne interese nacionalne zajednice.

(d) pošto su iscrpljeni ostali pravni lekovi, na zahtev fizičkog ili pravnog lica ili udruženja, prijavama da je neki javni organ prekršio neko od prava iz ovog Sporazuma, uključujući i u njega ugrađene odredbe međunarodnih sporazuma.

12. Ako sud na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije smatra da zakon, od čije valjanosti zavisi njegova odluka u predmetu koji rešava, nije u skladu sa ovim Sporazumom, on će obustaviti postupak i zatražiti odluku Specijalnog suda u pogledu saglasnosti tog zakona sa ovim Sporazumom.

13. Ako Ustavni sud Savezne Republike Jugoslavije smatra da odredba Ustava Savezne Republike Jugoslavije, od čije valjanosti zavisi njegova odluka u predmetu koji rešava, nije u skladu sa ovim Sporazumom, ili ako Ustavni sud Republike Srbije smatra da odredba Ustava, od čije valjanosti zavisi njegova odluka u predmetu koji rešava, nije u skladu sa ovim Sporazumom, on će obustaviti postupak i zatražiti odluku Specijalnog suda.

14. Odluke Specijalnog suda biće konačne i obavezujuće i svi javni organi na teritoriji Savezne Republike Jugoslavije biće dužni da ih izvrše.

DEO IV OMBUDSMAN

OPŠTE

1. Uspostavlja se Ombudsman za Kosovo koji će na osnovu ovog Sporazuma nadzirati zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i zaštitu prava nacionalnih zajednica.

(a) Ombudsman će biti istaknuta ličnost, visokog moralnog ugleda, sa

11. *Jurisdiction and Powers.* The Special Court shall have jurisdiction to decide matters arising under this Agreement and its Annexes. In particular, it shall hear cases under the following circumstances:

(a) At the request of the President, the Government, the Chamber of the Republics, of the Chamber of Citizens of the Federal Republic of Yugoslavia; of the President, the Government, or the National Assembly of the Republic of Serbia; of the [President] [Chairman of the Presidency], the Council of Ministers, the Assembly, or the Ombudsman of Kosovo; or the Chair of the Joint Commission:

(i) In case of disagreement as to the compatibility of Federal, Republic of Serbia, or Kosovo legislation or of the Federal or Republic of Serbia Constitution or the [Basic Law] [Constitution] of Kosovo with this Agreement; or

(ii) In case of disagreement as to the rights and obligations of the Federations, the Republic of Serbia, or Kosovo under this Agreement.

(b) At the request of the [President] [Chair of the Presidency], the Council of Ministers, the Assembly, the Ombudsman, a National Community, a Commune, or the Chair of the Joint Commission in the case of a disagreement as to the rights or obligations of the requesting body under the Agreement.

(c) Upon appeal from a ruling of the Constitutional Court as to whether a proposed Decision [or law] of the Assembly [substantially] affects the vital interest of a national community.

(d) Following the exhaustion of other legal remedies, at the request of any natural or legal person or association on a complaint that any rights granted by this Agreement, including by the provisions of international treaties incorporated herein, have been violated by a public authority.

12. If a court on the territory of the Federal Republic of Yugoslavia considers that a law, on whose validity its ruling in a case before it depends, may be inconsistent with this Agreement, it shall stay the proceedings and seek a ruling from the Special Court as to the compatibility of the law with this Agreement.

13. If the Constitutional Court of the Federal Republic of Yugoslavia considers that a provision of the Federal Republic of Yugoslavia Constitution, on whose validity its ruling in a case before it depends, may be inconsistent with this Agreement, or if the Constitutional Court of the Republic of Serbia considers that a provision of the Constitution of the Republic of Serbia, on whose validity its ruling in the case before it depends, may be inconsistent with this Agreement, it shall stay the proceedings and ask for a ruling by the Special Court.

14. Decisions of the Special Court shall be final and binding, and shall be executed by all public authorities on the territory of the Federal Republic of Yugoslavia.

PART IV. THE OMBUDSMAN

General

1. There shall be an Ombudsman of Kosovo, who shall monitor the protection of

dokazanom predanošću ljudskim pravima. On ili ona će biti imenovan/a na (četiri) godine bez prava ponovnog imenovanja. On ili ona će samostalno i odgovorno birati svoje osoblje. Ombudsman će imati dva zamenika, koji će se birati iz dve nacionalne zajednice koje predstavljaju najveći procenat stanovništva Kosova.

(b) Prvog Ombudsmana će imenovati Savezna Republika Jugoslavija sa liste kandidata, koju je pripremio (Predsedavajući OEBS-a) (Predsednik Evropskog suda za ljudska prava.) Savezne vlasti će se prilikom odabira konsultovati sa drugim potpisnicima ovoga Sporazuma i nacionalnim zajednicama Kosova. Prvi imenovani Ombudsman ne može da bude državljanin Savezne Republike Jugoslavije ili neke susedne države.

(c) Naredni ombudsmeni će se birati na osnovu saglasnosti između (Predsednika) (Predsedništva) Kosova i Predsednika Savezne Republike Jugoslavije, nakon konsultacija sa nacionalnim zajednicama Kosova.

2. Ured Ombudsmana biće nezavisno telo Kosova. Nijedna osoba, institucija ili entitet neće smeti da se meša u njegove funkcije.

3. Plate i troškovi Ombudsmana i njegovog ili njenog osoblja zajednički će odrediti Savezna Republika Jugoslavija i Kosovo. Plate i troškovi omogućavaće u potpunosti vršenje ombudsmanovog mandata.

4. Ombudsman i članovi njegovog ili njenog osoblja neće biti krivično ili građanski odgovorni za ono što čine u okviru svojih dužnosti. Kada Ombudsman i članovi njegovog ili njenog osoblja nisu državljani Savezne Republike Jugoslavije, oni i njihove porodice dobiće iste privilegije i imunitete koje uživaju diplomate i njihove porodice na osnovu Bečke konvencije o diplomatskim odnosima.

Nadležnost

5. Ombudsman će razmatrati:

(a) navodna ili očigledna kršenja ljudskih prava i osnovnih sloboda na Kosovu, predviđenih Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenim Protokolima, međunarodnim sporazumima iz Aneksu 1 ovoga Sporazuma i Članom IV ovoga Sporazuma; i

(b) navodne ili očigledne diskriminacije po bilo kom osnovu kao što su pol, rasa, boja kože, jezik, vera, politička i druga ubedjenja, nacionalno i socijalno poreklo, pripadnost nacionalnoj manjini, vlasništvo, rođenje ili neki drugi status, u ostvarivanju ovih prava i sloboda, onako kako je to predviđeno međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu 1 ovoga Sporazuma, kada se navodi ili se čini da su takvo kršenje počinile strane, uključujući njihove zvaničnike, institucije, entitete ili neki pojedinac koji je delovao po naređenju takvog zvaničnika, institucije ili entiteta, i

(c) kršenja prava nacionalnih zajednica navedena u ovom Sporazumu.

6. Svi građani Kosova imaju pravo da podnesu pritužbe Ombudsmanu. Strane su saglasne da ne preduzimaju bilo kakve mere radi kažnjavanja osoba koje namerava-

human rights and fundamental freedoms and the protection of the rights of national communities under this Agreement.

(a) The Ombudsman shall be an eminent person of high moral standing who possesses a demonstrated commitment to human rights. He or she shall be appointed for a non-renewable [four] year term. The Ombudsman shall be independently responsible for choosing his or her own staff. He shall have two Deputies, one drawn from each of the two national communities representing the largest percentage of the population of Kosovo.

(b) The first Ombudsman shall be appointed by the Federal Republic of Yugoslavia from a list of candidates prepared by [the Chairman-in-Office of the Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE).] [the President of the European Court of Human Rights.] Federal authorities shall consult with the other parties to this Agreement and the National Communities of Kosovo to guide their selection. The initial appointee may not be a citizen of the Federal republic of Yugoslavia or of any neighboring state.

(c) Subsequent appointees shall be selected on the basis of consensus between the [President] [Presidency] of Kosovo and the President of the Federal Republic of Yugoslavia, after consultation with the national communities of Kosovo.

2. The Office of Ombudsman shall be an independent agency of Kosovo. In carrying out its mandate, no person, institution, or entity of the Parties may interfere with its functions.

3. The salaries and expenses of the Ombudsman and his or her staff shall be determined jointly by the Federal Republic of Yugoslavia and Kosovo. The salaries and expenses shall be fully adequate to implement the Ombudsman's mandate.

4. The Ombudsman and members of his or her staff shall not be held criminally or civilly liable for any acts carried out within the scope of their duties. When the Ombudsman and members of the staff are not citizens of the Federal Republic of Yugoslavia, they and their families shall be accorded the same privileges and immunities as are enjoyed by diplomatic agents and their families under the Vienna Convention on Diplomatic Relations.

Jurisdiction

5. The Ombudsman shall consider:

(a) alleged or apparent violations of human rights and fundamental freedoms in Kosovo, as provided in the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and the Protocols thereto, the international agreements listed in Annex 1 of this Agreement, and Article IV of this Agreement, and

(b) alleged or apparent discrimination on any ground such as sex, race, color, language, religion, political or other opinion, national or social origin, association with a national minority, property, birth or other status arising in the enjoyment of any of the rights and freedoms provided for in the international agreements listed in

ju da podnesu ili su podnele takve prijave, ili da na bilo koji drugi način sprečavaju ostvarivanje ovoga prava.

Prava i ovlašćenja

7. Ombudsman će istraživati prijave o povredama iz njegove nadležnosti, navedene u petom paragrafu. On može da dela ili samoinicijativno ili na osnovu prijave jedne od strana ili pojedinca, nevladine organizacije ili grupe pojedinaca, koji tvrde da su žrtve povrede ili to čine u ime navodnih žrtava, koje su preminule ili nestale. Ombudsman neće naplaćivati svoje usluge.

8. Ombudsman će odlučiti koje prijave iziskuju istragu i po kojem prioritetu, a davaće posebnu prednost prijavama o naročito teškim ili sistematskim povredama.

9. Ombudsman će imati potpun, nesmetan i trenutni pristup bilo kojoj osobi, mestu i informaciji na njegov (njen) zahtev.

(a) imaće pristup i moći će da ispituje sva zvanična dokumenta, uključujući poverljiva dokumenta, te može da traži od bilo koje osobe, uključujući zvaničnike Kosova, republika i Savezne Republike Jugoslavije da sarađuju u pružanju relevantnih informacija, dokumenata i spisa.

(b) Ombudsman može da prisustvuje saslušanjima u upravnom postupku, sastancima drugih kosovskih institucija i sastancima i postupcima republika i Savezne Republike Jugoslavije u cilju prikupljanja informacija.

(c) On/ona može da ispituje ustanove i mesta u kojima su lica lišena slobode pritvorena, gde rade ili su tu smeštena po drugom osnovu.

(d) Ombudsman i njegovo osoblje će čuvati tajnost svih poverljivih informacija do kojih su došli, osim ako on/ona ne odluči da su takve informacije dokaz povrede prava koja spadaju pod njegovu/njenu naležnost, te se u tom slučaju te informacije mogu obelodaniti u javnim izveštajima ili odgovarajućem pravnom postupku.

(e) Kada neki zvaničnik sprečava istragu odbijajući da pruži potrebnu informaciju, Ombudsman će kontaktirati nadređenog tom zvaničniku ili javnog tužioca radi preduzimanja odgovarajuće krivičnog gonjenja u skladu sa zakonom. Tamo gde nadležno telo ne preduzme akciju, Ombudsman može umesto njega, da pokrene disciplinski postupak protiv odgovornog zvaničnika ili, u slučajevima kada je to potrebno, pred krivičnim sudom.

10. Ombudsman će objavljivati svoje nalaze i zaključke u obliku izveštaja odmah po završetku istrage.

(a) Strana, institucija ili zvaničnik na Kosovu koje Ombudsman identifikuje kao prekršioca, će u periodu koji Ombudsman navede, objasniti pismenim putem kako će se pridržavati svega onoga što Ombudsman može da predloži kao popravne mere.

(b) Ukoliko ta osoba ili entitet ne poštuju zaključke i preporuke Ombudsmana, biće poslat izveštaj o preduzimanju daljih mera Zajedničkoj komisiji navedenoj u Članu VIII ovoga Sporazuma, Predsedništvu odgovarajuće Strane potpisnice i svim

Annex 1 of this Agreement, where such violation is alleged or appears to have been committed by the Parties, including by any official, institution, or entity of the Parties, or any individual acting under the authority of such an official, institution, or entity, and

(c) violations of the rights of National Communities specified in this Agreement.

6. All citizens in Kosovo shall have the right to submit complaints to the Ombudsman. The Parties agree not to take any measures to punish persons who intend to submit or who have submitted such allegations, or in any other way to deter the exercise of this right.

Powers and Authority

7. The Ombudsman shall investigate alleged violations falling within the jurisdiction set forth in paragraph five. He may act either on his own initiative or in response to an allegation presented by any Party or person, non-governmental organization, or group of individuals claiming to be the victim of a violation or acting on behalf of alleged victims who are deceased or missing. The work of the Ombudsman shall be free of charge to the person concerned.

8. The Ombudsman shall determine which allegations warrant investigation and in what priority, giving particular priority to allegations of especially severe or systematic violations.

9. The Ombudsman shall have complete, unimpeded and immediate access to any person, place, or information upon his or her request.

(a) He shall have access to and may examine all official documents, including classified documents, and he can require any person, including officials of Kosovo, the Republics, and the Federal Republic of Yugoslavia to cooperate by providing relevant information, documents, and files.

(b) The Ombudsman may attend administrative hearings, meetings of other Kosovo institutions, and meetings and proceedings of the Republics and the Federal Republic of Yugoslavia in order to gather information.

(c) He may examine facilities and places where persons deprived of their liberty are detained, work or are otherwise located.

(d) The Ombudsman and staff shall maintain the confidentiality of all confidential information obtained by them, unless the Ombudsman determines that such information is evidence of a violation of rights falling within his or her jurisdiction, in which case that information may be revealed in public reports or appropriate legal proceedings.

(e) Where an official impedes an investigation by refusing to provide necessary information, the Ombudsman may contact that official's superior or the public prosecutor for appropriate penal action to be taken in accordance with the law. Where the competent authority fails to take action, the Ombudsman may, in substitution for that authority, institute disciplinary proceedings against the official responsible or, where appropriate, before a criminal court.

drugim zvaničnicima ili institucijama za koje Ombudsman bude smatrao da im treba poslati taj izveštaj.

11. Ombudsman će imati pravo da se na sopstveni zahtev pojavi i interveniše pred bilo kojim saveznim, domaćim ili (u skladu sa pravilima takvih tela) međunarodnim telom (uključujući Specijalni sud).

(a) Pravo intervencije uključivaće njegovo ovlašćenje da se pojavi u svojstvu lica koje podržava prijavu bilo kog lica koje tvrdi da su mu povredjena prava izložena u paragrafu pet, pred bilo kojim sudom ili postupkom na Kosovu, u Republici Srbiji ili Saveznoj Republici Jugoslaviji.

(b) Ombudsman može da podrži odgovarajuće prijave podnete (Evropskom sudu za ljudska prava i drugim) međunarodnim telima.

(c) Ombudsman će odmah izvestiti Međunarodni krivični tribunal za bivšu Jugoslaviju o dokazima o ratnim zločinima, zločinima protiv čovečnosti i drugim osnovnim povredama međunarodnog humanitarnog prava, koji bi mogli da spadaju pod nadležnost tog Tribunala.

DEO V: OPŠTINE

OPCIJA 1:

1. Kosovo će imati postojeće opštine.

OPCIJA 2:

2. Kosovo će imati () opštine čije će granice biti utvrđene Aneksom 6 ovoga Sporazuma.)

OPCIJA 1:

2. Opštine mogu da sporazumno formiraju samoupravne oblasti sačinjene od više opština. Takve oblasti imaće ovlašćenja opština, osim ako sporazum na osnovu kojeg se osnivaju, izričito ne odredi drugačije.)

OPCIJA 2:

2. Opštine mogu da radi obostranog dobra razvijaju međusobne odnose.)

3. Svaka opština imaće skupštinu, savet i izvršna tela koja svaka opština vlasna da ustanovi. Svaka nacionalna zajednica sa najmanje (...) odsto stanovništva opštine biće zastupljena u Savetu proporcionalno svojoj zastupljenosti u oblasnom stanovništvu ili će imati jednog predstavnika, zavisno od toga šta je za nacionalnu zajednicu povoljnije.

4. Opštine će snositi isključivu odgovornost za:

10. The Ombudsman shall issue findings and conclusions in the form of a published report promptly after concluding an investigation.

(a) A Party, institution, or official in Kosovo identified by the Ombudsman as a violator shall, within a period specified by the Ombudsman, explain in writing how it will comply with any prescriptions the Ombudsman may put forth for remedial measures.

(b) In the event that a person or entity does not comply with the conclusions and recommendations of the Ombudsman, the report shall be forwarded for further action to the Joint Commission set forth in Article VIII of this Agreement, to the Presidency of the appropriate Party, and to any other officials or institution that the Ombudsman deems appropriate.

11. The Ombudsman shall have the right to appear and intervene before any Federal, domestic, or (consistent with the rules of such bodies) international authority upon his or her request [including the Special Court.]

(a) The right of intervention shall include the power to appear in support of the application of any person claiming a violation of the rights set forth in paragraph five before any tribunal or proceeding of Kosovo, the Republic, or the Federal Republic of Yugoslavia.

(b) The Ombudsman may support appropriate applications to [the European Court of Human Rights and other] international bodies.

(c) The Ombudsman shall promptly report to the International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia evidence of war crimes, crimes against humanity, and other fundamental violations of international humanitarian law that may fall within the jurisdiction of that tribunal.

PART V: COMMUNES

[OPTION 1:

1. Kosovo shall have the existing communes.]

[OPTION 2:

2. Kosovo shall have [] communes within the boundaries specified in Annex 6 of this Agreement.]

[OPTION 1:

2. Communes may by mutual agreement form self-administering regions comprising multiple communes. These regions shall have the authorities of communes, unless the agreement establishing them expressly determines otherwise.]

- sprovođenje zakona, kao što je određeno Aneksom 2 ovoga Sporazuma;
- uređivanje i, kad god je potrebno, obezbeđivanje dečje zaštite;
- uspostavljanje i uređivanje rada medicinskih institucija i bolnica. Napraviće se posebni sporazumi za institucije koje su vlasništvo vlade;
- obezbeđivanje i uređivanje obrazovanja, u skladu sa pravima i dužnostima nacionalnih zajednica.
- zaštitu životne sredine;
- regulisanje rada trgovina i privatnih radnji;
- uređivanje lova i ribolova;
- planiranje i izvođenje javnih radova od opštinskog, uključujući puteve i vodosnabdevanje i učešće u planiranju i izvođenju projekata javnih radova na celoj teritoriji Kosova u saradnji sa drugim opštinama i kosovskim vlastima;
- regulisanje korišćenja zemljišta, urbanizma, građevinske regulative i izgradnje stanova;
- projektovanje i primena programa za ekonomski, naučni tehnološki, demografski i socijalni razvoj, kao i programa za razvoj poljoprivrede i seoskih područja;
- razvoj programa za turizam, ugostiteljstvo, snabdevanje i sport;
- organizovanje sajмова i lokalnih tržišta;
- organizovanje javnih službi od opštinskog značaja, uključujući vatrogasnu službu, hitnu pomoć i policiju u skladu sa Aneksom 2 ovoga Sporazuma;
- finansiranje rada opštinskih ustanova, uključujući prikupljanje sredstava, poreza i pripremu budžeta.

5. Rad svake opštine biće javan, a ona javnosti mora da pruži na uvid zapisnike o raspravi i odlukama.

6. Pripadnici nacionalnih zajednica mogu da koriste usluge saveznih ustanova i ustanova Republika u skladu sa pravilnicima ovih ustanova i ukoliko to nije na uštrb sposobnosti opštine da obavlja svoje nadležnosti.

IV LJUDSKA PRAVA I OSNOVNE SLOBODE

1. Strane Potpisnice će obezbediti da se narodu Kosova garantuje najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda. Strane Potpisnice će preduzeti sve mere da se obezbedi zaštita i očuvanje ovih prava.

(a) Odgovarajuća prava i slobode će obuhvatati ona koja su određena Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenim protokolima, i drugim međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu 1 ovoga Sporazuma, uključujući, ali ne samo ona, u kojima je Savezna Republika Jugoslavija već Strana Ugovornica.

(b) svi nadležni organi će saradivati sa nadzornim telima formiranim na osnovu međunarodnih sporazuma navedenih u Aneksu 1 ovoga Sporazuma i Međunarodnim krivičnim tribunalu za bivšu Jugoslaviju i omogućavati im neometan pristup.

[OPTION 2:

2. Communes may develop relationships among themselves for their mutual benefit.]

3. Each commune shall have an Assembly, a Council, and such executive bodies as the commune may establish. Each national community with at least [] % of the population of the commune shall be represented on the Council in proportion to its share of the regional population or by one member, whichever is greater.

4. The communes shall have exclusive responsibility for:

- Law enforcement, as specified in Annex 2 of this Agreement.
- Regulating and, when appropriate, providing childcare.
- Establishing and regulating the work of medical institutions and hospitals. Special arrangements will be made for institutions owned by government entities.
- Providing and regulating education, consistent with the rights and duties of national communities.
- Protecting the communal environment.
- Regulating commerce and privately owned stores.
- Regulating hunting and fishing.
- Planning and carrying out public works of communal importance, including roads and water supplies, and participating in the planning and carrying out Kosovo-wide public works projects in coordination with other communes and Kosovo authorities.
- Regulating land use, town planning, building regulations and housing construction.
- Designing and implementing programs of economic, scientific, technological, demographic, and social development, and programs for the development of agriculture and of rural areas.
- Developing programs for tourism, the hotel industry, catering, and sport.
- Organizing fairs and local markets.
- Organizing public services of communal importance, including fire, emergency response, and police consistent with Annex 2 of this Agreement.
- Financing the work of communal organs, including raising revenues, taxes, and preparing budgets.

5. Each commune shall conduct its business in public and shall maintain publicly available records of its deliberations and decisions.

6. Members of national communities may avail themselves of Federal institutions and institutions of the Republics, in accordance with the procedures of those institutions and without prejudice to the ability of communes to carry out their responsibilities.

IV. HUMAN RIGHTS AND FUNDAMENTAL FREEDOMS

1. The Parties shall ensure that the highest level of internationally recognized

2. Prava navedena u paragrafu 1, neposredno će se primenjivati na Kosovu i u svakoj stvari koja se tiče nekog lica sa Kosova, i imaće prednost u odnosu na sve druge zakone Strana Potpisnica. Svi sudovi, ustanove, vladine institucije i službe Strana Potpisnica i svi njihovi zvaničnici i službenici će se usaglasiti sa ovim ljudskim pravima i osnovnim slobodama. Ova prava uključuju:

- (a) pravo na život
- (b) pravo da se ne bude podvrgnut mučenju ili nečovečnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju.
- (c) pravo da se ne bude držan u ropstvu ili služi kao rob, ili da se prisiljava na na prinudni rad.
- (d) pravo na mirno okupljanje i udruživanje.
- (e) pravo na slobodu i bezbednost ličnosti.
- (f) sloboda misli, savesti i religije.
- (g) sloboda izražavanja i sloboda da se slobodno primaju informacije i ideje bez mešanja i pretnji.
- (h) pravo na pravično sudjenje u građanskim i krivičnim premetima i druga prava u vezi sa krivičnim postupcima.
- (i) pravo na slobodu i bezbednost ličnosti.
- (j) pravo na sklapanje braka i osnivanje porodice.
- (k) Pravo na imovinu.
- (l) Pravo na obrazovanje.
- (m) Pravo na slobodu kretanja i stanovanja.

3. Prava i slobode, navedeni u ovom Članu i detaljno razradjeni u međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu 1, uživaće svi bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su rasa, boja kože, jezik, religija, političko ili drugo ubedjenje, nacionalno ili socijalno poreklo ili pripadništvo nekoj nacionalnoj zajednici, imovina, rođenje ili drugi status.

V. PRAVA I DUŽNOSTI PRIPADNIKA NACIONALNIH ZAJEDNICA

1. Pripadnici nacionalnih zajednica imaće dodatna prava utvrđena ovim Sporazumom, kako bi mogli očuvati i izražavati svoje nacionalne, kulturne, verske i jezičke identitete, u skladu sa međunarodnim standardima i helsinškim Završnim aktom.

2. Nacionalne zajednice će biti jednake pred pravom i neće koristiti svoja dodatna prava da bi ugrozili prava drugih nacionalnih zajednica ili prava građana.

OPCIJA 1:

3. Svaka nacionalna zajednica će demokratskim putem, u skladu sa procedurom koju sama ustanovi, odabrati institucije koje će upravljati njenim poslovima na Kosovu.

human rights and fundamental freedoms is secured for the people of Kosovo. The Parties shall take every measure to ensure the protection and preservation of these rights.

(a) Applicable rights and freedoms shall include those specified in the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and its Protocols, and the other international agreements listed in Annex 1 of this Agreement including, but not limited to, those which the Federal Republic of Yugoslavia is already a party.

(b) All competent authorities shall cooperate with and provide unrestricted access to the supervisory bodies established by any of the international agreements listed in Annex 1 of this Agreement and the International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia.

2. The rights referred to in paragraph 1 shall be directly applicable in Kosovo and in any matter involving a person of Kosovo and shall take precedence over all other law of the Parties. All courts, agencies, government institutions, and instrumentalities of the Parties and all of their officials and employees shall conform to these human rights and fundamental freedoms. Applicable rights include:

- (a) The right to life.
- (b) The right not to be subjected to torture or to inhuman or degrading treatment or punishment.
- (c) The right not to be held in slavery or servitude or to perform forced or compulsory labor.
- (d) The right to peacefully assemble and freely associate with others.
- (e) The right to liberty and security of person.
- (f) Freedom of thought, conscience, and religion.
- (g) Freedom of expression, and the right to freely receive information and ideas without interference or threats.
- (h) The right to a fair hearing in civil and criminal matters, and other rights relating to criminal proceedings.
- (i) The right to liberty and security of person.
- (j) The right to marry and found a family.
- (k) The right to property.
- (l) The right to education.
- (m) The right to liberty of movement and residence.

3. The rights and freedoms provided for in this Article and detailed in the international agreements listed in Annex 1 shall be enjoyed without discrimination on any ground such as race, color, language, religion, political or other opinion, national or social origin or membership in a particular national community, property, birth, or other status.

OPCIJA 2:

3. Svaka nacionalna zajednica će, demokratskim putem, u skladu sa procedurom koju sama ustanovi, izabrati Nacionalno veće koje će upravljati poslovima te zajednice na Kosovu. Svako Veće ustanoviće sopstvene izvršne organe i procedure./

4. Nacionalne zajednice podležu /Odlukama/ /zakonima/ Skupštine Kosova, pri čemu nijedan postupak u vezi sa nacionalnim zajednicama ne sme biti diskriminatorski. Skupština će utvrditi proceduru za rešavanje sporova između nacionalnih zajednica.

5. Nacionalne zajednice imaju dodatna prava da:

(a) neguju i štite svoje nacionalne kulture, uključujući:

- upotrebu svojih jezika i pisama.
- natpise lokalnih imena gradova i sela, trgova i ulica i drugih topografskih naziva na jeziku i pismu nacionalne zajednice (pored oznaka na srpskom), u skladu sa odlukama opštinskih ustanova o njihovom izgledu.
- informisanje na jeziku i pismu nacionalne zajednice.
- osnivanje obrazovnih, kulturnih i verskih udruženja, za koje će nadležne vlasti obezbediti finansijsku pomoć.
- ostvarivanje nesmetanih kontakata sa svojim nacionalnim zajednicama van Savezne Republike Jugoslavije.
- upotrebu i isticanje nacionalnih simbola (kao i simbola Savezne Republike Jugoslavije i Srbije).
- obezbedjenje obrazovanja, posebno školovanja na vlastitom jeziku i pismu i u oblasti nacionalne kulture i istorije
- zaštitu nacionalne prakse u porodičnom pravu, time što će se, ukoliko zajednica tako odluči, uspostaviti pravila o nasleđivanju, porodici i bračnim odnosima, starateljstvu i usvajanju dece.
- očuvanje objekata od verskog, istorijskog i kulturnog značaja.
- ostvarivanje zdravstvene i socijalne zaštite
- delovanje verskih ustanova u saradnji sa verskim vlastima.

(b) usvoje procedure za rešavanje sporova, kako je predviđeno u Članu II, Deo III (9) ovog Sporazuma;

(c) na najmanje jednu zagaranovanu radio i televizijsku frekvenciju, koja će se dodeliti na osnovu nediskriminatornih, tehničkih standarda.

(d) finansiraju aktivnosti nacionalnih zajednica iz dažbina koje /Nacionalno veće/ /nacionalna zajednica/ odluči da ubira od pripadnika svoje zajednice.

6. Svaka nacionalna zajednica može uživati ova dodatna prava preko saveznih ustanova ili preko ustanova Republika.

7. Pripadnicima nacionalnih zajednica takođe će se garantovati:

V. RIGHTS AND DUTIES OF MEMBERS OF NATIONAL COMMUNITIES

1. Members of the national communities shall have additional rights determined by this Agreement in order to preserve and express their national, cultural, religious, and linguistic identities in accordance with international standards and the Helsinki Final Act.

2. The national communities shall be legally equal and shall not use their additional rights so as to endanger the rights of other national communities or the rights of citizens.

[OPTION 1:

3. Each national community shall select through democratic means, in accordance with procedures it shall decide, institutions to administer its affairs in Kosovo.]

[OPTION 2:

3. Each national community shall select through democratic means, in accordance with procedures it shall decide, a National Council to administer the affairs of the community in Kosovo. Each Council will establish its own executive institutions and procedures.]

4. The national communities shall be subject to [Decisions] [laws] of the Assembly of Kosovo, provided that any action concerning national communities must be nondiscriminatory. The Assembly shall decide upon a procedure for resolving disputes between national communities.

5. The additional rights of the national communities are to:

- (a) preserve and protect their national cultures, including by:
 - using their languages and alphabets.
 - inscribing local names of towns and villages, of squares and streets, and of other topographic names in the language and alphabet of the national community [in addition to signs in Serbian,], consistent with decisions about style made by the communal institutions.
 - providing information in the language and alphabet of the national community.
 - establishing educational, cultural and religious associations, for which relevant authorities will provide financial assistance.
 - enjoying unhindered contacts with their respective national communities outside of the Federal Republic of Yugoslavia.
 - using and displaying national symbols [as well as the symbols of the Federal Republic of Yugoslavia and Serbia].
 - providing for education, in particular for schooling in their own language and alphabet and in national culture and history.
 - protecting national practices on family law by, if the community decides,

- pravo da učestvuju u regionalnim i međunarodnim nevladinim organizacijama u skladu sa pravilima tih organizacija; i
- jednak pristup zaposlenju u javnim službama.

VI. PREDSTAVLJANJE KOSOVA U SAVEZNIM USTANOVAMA

1. O učešću Kosova u saveznim ustanovama raspravljaje se u skladu sa Članom XI (3).

2. Ovo što sledi ne ide na uštrb prava građana Kosova da odluče li će prihvatiti ponudu i preispitivanja Sporazuma, opisanog u Odeljku XI (3):

- Kosovu će se ponuditi najmanje /trideset/ poslanika u Veću građana Savezne skupštine.
- Svakoј nacionalnoj zajednici ponudiće se najmanje jedno mesto u saveznoj vladi.
- Svakoј nacionalnoj zajednici ponudiće se najmanje jedno mesto sudije u Saveznom sudu.
- /Predsednik/ /Predsedništvo/ Kosova će biti punopravan član Vrhovnog saveta odbrane Savezne Republike Jugoslavije.

VII. FINANSIJE I DRUGA EKONOMSKA PITANJA

Finansije

1. Organi zaduženi za poreze i ostale dažbine predviđaju se ovim Sporazumom. Ukoliko izričito nije drugačije navedeno u ovom Sporazumu, ovi organi imaju pravo da zadrže sve prihode od sopstvenih poreza ili drugih dažbina.

2. S obzirom da ovaj Sporazum daje nove ovlašćenja vlastima Kosova, /republički i/ savezni organi će ispitati kako da obezbede sredstva potrebna za ostvarivanje ovih novih ovlašćenja. Ova će sredstva uključivati finansijska sredstva (uključujući oslobađanje od poreza), opremu i obuku.

3. Vlasti Kosova imaće deo prihoda koji se inače prikupljaju na Kosovu (uključujući prihode od carine i raznih dažbina). Vlasti koje prikupljaju takve prihode odslikavaće strukturu stanovništva na Kosovu. Savezni porezi i prikupljanje prihoda na Kosovu, te propisi koji uređuju bilo kakve dodatne doprinose Saveznoj Republici Jugoslaviji koji su korisni za Kosovo, urediće se prema pravilima i uslovima preciziranim u Aneksu 3. ovog Sporazuma.

4. Savezne i druge vlasti takođe će olakšavati, u skladu sa svojim ovlašćenjima, isporuku pomoći koja se iz međunarodnih izvora upućuje Kosovu.

Ostala ekonomska pitanja

5. Aneks 3. ovog Sporazuma preciziraće, u skladu sa ovim Sporazumom, aranžmane za raspolaganje državnom imovinom na Kosovu, za rešavanje sporova

arranging rules in the field of inheritance, family, and matrimonial relations; tutorship and adoption.

- the preservation of sites of religious, historical, or cultural importance.
- implementing public health and social services.
- operating religious institutions in cooperation with religious authorities.

(b) adopt procedures for dispute resolution, as provided in Article II, Part III (9) of this Agreement;

(c) be guaranteed at least one radio and TV frequency, which it shall administer subject to non-discriminatory, technical standards;

(d) finance activities of the national communities by collecting charges [a National Council] [the national community] decides to levy on members of its own community.

6. Each national community may exercise these additional rights through Federal institutions, or the institutions of the Republics.

7. Members of national communities will also be guaranteed:

- the right to participate in regional and international non-governmental organizations in accordance with procedures of these organizations; and
- equal access to employment in public services.

VI. REPRESENTATION OF KOSOVO IN FEDERAL AND REPUBLIC BODIES.

1. The participation of Kosovo in Federal institutions shall be discussed, in accordance with Article XI (3).

2. The following is without prejudice to the rights of persons in Kosovo to decide whether to accept the offer and to the review described in section XI (3):

- Kosovo shall be offered at least [thirty] deputies in the House of Citizens of the Federal Assembly.

- Each national community in Kosovo shall be offered at least one place in the Federal Government.

- Each national community in Kosovo shall be offered at least one judge on the Federal Court of the Federal Republic.

- The [President] [Presidency] of Kosovo shall be a full member of the Supreme Defense Council of the Federal Republic of Yugoslavia.

VII. FINANCING AND OTHER ECONOMIC ISSUES

Financing

1. The authorities established to levy and collect taxes and other charges are set forth in this Agreement. Except if otherwise expressly provided in this Agreement,

oko penzija i socijalnog osiguranja i za rešavanje drugih pitanja u vezi sa ekonomskim odnosima između Strana Potpisnica⁶.

VIII. ZAJEDNIČKA KOMISIJA I ZAJEDNIČKO VEĆE

Zajednička komisija

1. Zajednička komisija predstavljaće glavni mehanizam za nadgledanje i koordinaciju primene ovog Sporazuma. Ona će se sastojati od saveznih /i republičkih/ predstavnika, predstavnika nacionalnih zajednica na Kosovu, predstavnika kosovskih političkih ustanova, uključujući /Predsednika/ /Predsedništvo/ Kosova i Ombudsmana, te od međunarodnih predstavnika (uključujući predstavnike Kosovske misije za verifikaciju, Kontakt grupe i druge, prema dogovoru).

OPCIJA 1:

2. Članovi Zajedničke komisije izabraće Predsedavajućeg koji će organizovati njen rad./

OPCIJA 2:

2. Osoba visokog moralnog ugleda biće izabrana za Predsedavajućeg Zajedničke komisije. Predsedavajući će koordinirati rad Zajedničke komisije i imaće druga ovlašćenja, kako je predviđeno ovim Sporazumom.

(a) Tokom /deset/ godina po stupanju na snagu ovog Sporazuma, Predsedavajući će biti osoba koju, posle konsultacija sa Stranama Potpisnicama, bude izabrao Predsedavajući OEBS-a. Tokom ovog početnog perioda, Predsedavajući Zajedničke komisije neće biti državljanin Savezne Republike Jugoslavije ili neke susedne države. Predsedavajući će organizovati rad Zajedničke komisije i nadgledati ukupnu primenu ovog Sporazuma.

(b) Posle ovog početnog perioda, Predsedavajući će biti izabran saglasnošću Predsednika Savezne Republike Jugoslavije, i /Predsednika/ /Predsedništva/ Kosova./

3. Strane će u potpunosti saradivati sa Komisijom i njenim Predsedavajućim. Cela Zajednička komisija i njen Predsedavajući kao pojedinac na sopstvenu će inicijativu imati bezbedan, potpun i nesmetan pristup svim mestima, osobama i informacijama (uključujući dokumente i druge spise) kako na Kosovu tako i u okviru cele Savezne Republike Jugoslavije, gde god Zajednička komisija ili njen Predsedavajući procene da je potrebno.

those bodies have the right to keep all revenues from their own taxes or other charges.

2. In recognition of the fact that this Agreement confers new responsibilities upon authorities in Kosovo, [Republic and] Federal authorities shall examine how to provide resources necessary for the conduct of the new responsibilities. These resources shall include funds (including tax remission), equipment, and training.

3. The authorities of Kosovo shall have a part of revenue otherwise derived in Kosovo (including duties or fees). Authorities collecting such revenue shall be representative of the population in Kosovo. Federal taxation and revenue collection in Kosovo, and the rules governing any additional contribution to Federal Republic of Yugoslavia institutions from which Kosovo benefits, shall be governed by the terms and conditions specified in Annex 3 of this Agreement.

4. Federal and other authorities shall also facilitate, to the extent of their respective authorities, the delivery of resources from international sources to Kosovo.

Other Economic Issues

5. Annex 3 of this Agreement shall specify, in terms consistent with this Agreement, arrangements for the disposition of government owned assets in Kosovo, the resolution of disputes over pension and social insurance contributions, and the resolution of other matters relating to economic relations between the parties⁶.

VIII. JOINT COMMISSION AND JOINT COUNCIL

Joint Commission

1. A Joint Commission will serve as the central mechanism for monitoring and coordinating the implementation of this Agreement. It will be comprised of Federal [and Republic] representatives, representatives of the national communities in Kosovo, representatives of Kosovo political institutions including the [President] [Presidency] of Kosovo and the Ombudsman, and international representatives (including the Kosovo Verification Mission, the Contact Group, and others as agreed).

[OPTION 1:

1. The members of the Joint Commission shall select a Chair to organize its work]

[OPTION 2:

2. A person of high moral character will be selected to serve as Chair of the Joint Commission. The Chair will coordinate the work of the Joint Commission, and shall have other powers and authorities as set forth in this Agreement.

Zajedničko veće

4. Nacionalne zajednice će osnovati Zajedničko veće koje će koordinisati njihove aktivnosti prema ovom Sporazumu i koje će biti neformalan mehanizam za rešavanje sporova. Zajedničko veće biće sastavljeno od po jednog člana iz svake nacionalne zajednice. Sastajace se najmanje jedanput svakog meseca. Zajedničko veće podstiace stvaranje sličnih mehanizama na opštinskom nivou, ugledajući se na lokalne komisije ustanovljene prema Članu IX (5) ovog Sporazuma.

IX. MERE ZA IZGRADNJU POVERENJA

1. Nasilje na Kosovu će prestati. Povrede primirja biće prijavljene međunarodnim posmatračima i neće se koristiti kao opravdanje da se uzvrati nasiljem. Sva lica koja nisu optužena a koja strane drže, biće oslobođena.

2. /Dogovor o statusu snaga bezbednosti na Kosovu, koji će se dodati posle stručnih konsultacija./

3. /Dogovor o statusu policijskih snaga na Kosovu, koji će se dodati posle stručnih konsultacija./

4. Svaka strana podstiace sva lica raseljena tokom sukoba da se vrata svojim domovima, zavisno od bezbednosne situacije. Neće se ometati normalan dotok roba na Kosovo. Međunarodnim humanitarnim organizacijama biće dozvoljeno da slobodno snabdevaju građevinskim materijalom i i pružaju drugu pomoć licima koja se vraćaju svojim domovima na Kosovu.

5. U svakoj zajednici jedna lokalna komisija, koja odslikava tamošnji nacionalni sastav, pomogace međunarodnim humanitarnim organizacijama u isporuci i distribuciji hrane, lekova, odeće, građevinskog materijala, popravci električnih i vodovodnih instalacija, i u posticanju povratka.

6. Međunarodnom osoblju, uključujući Kosovsku verifikacijsku misiju i članove nevladinih organizacija, biće dozvoljen neometan pristup celoj teritoriji Kosova, u svako doba. Očekuje se da će međunarodno osoblje biti u svako doba prisutno na odabranim lokacijama.

7. Svaka strana će poštovati svoju obavezu da saraduje u istrazi i gonjenju ratnih zločina, zločina protiv čovečnosti i drugih povreda međunarodnog humanitarnog prava. Imajući u vidu da se navodi o zločinima ne mogu razrešiti na zadovoljstvo druge strane, svaka strana će dozvoliti potpun, neometan i slobodan pristup međunarodnim stručnjacima, uključujući sudskim patolozima, koji su ovlašćeni da ispituju takve navode. Svaka strana obezbedice punu podršku i saradnju aktivnostima Međunarodnog krivičnog tribunala za bivšu Jugoslaviju.

OPCLIA 1:

8. Republičke i savezne vlasti preispitace sve presude izrečene pripadnicima nacionalnih zajednica sa Kosova za dela motivisana političkim ciljevima, u cilju vanrednog ublažavanja kazni./

(a) For [ten] years following the entry into force of this Agreement, the Chair shall be a person chosen by the Chair in Office of the OSCE after consultation with the Parties. During this initial period, the Chair of the Joint Commission shall not be citizen of the Federal Republic of Yugoslavia or of surrounding state. The Chair shall organize the work of the Joint Commission, and supervise the overall implementation of this Agreement.

(b) After the initial period, the Chair shall be selected by consensus between the President of the Federal Republic of Yugoslavia, and the [President] [Presidency] of Kosovo.]

3. The sides shall cooperate completely with the Commission and its Chair. The Joint Commission as a whole and the Chair individually on his or her own initiative shall have safe, complete, and unimpeded access to all places, persons, and information, (including documents and other records) both within Kosovo and, where the Joint Commission or the Chair deem it relevant, within the Federal Republic.

Joint Council

4. The national communities shall establish a Joint Council to coordinate their activities under this Agreement, and to provide an informal mechanism for the resolution of disputes. The Joint Council shall consist of one member from each of the national communities. It shall meet no less than once each month. The Joint Council shall encourage the creation of similar mechanisms at the communal level, building on the example of local commissions established pursuant to Article IX (5) of this Agreement.

IX. CONFIDENCE-BUILDING MEASURES

1. Violence in Kosovo shall cease. Alleged violations of the cease-fire shall be reported to international observers and will not be used to justify violence in response. All persons held by the Parties without charge shall be released.

2. [An agreement on the status of security forces in Kosovo, to be added after expert consultations.]

3. [An agreement on the status of police forces in Kosovo, to be added after expert consultations.]

4. Each side will encourage all persons displaced during the conflict to return to their homes as the security situation permits. There will be no impediments to the normal flow of goods into Kosovo. International humanitarian organizations will be freely permitted to provide building materials and other assistance to persons returning to their homes in Kosovo.

5. In each community a local commission, representative of all national communities there, will assist international humanitarian agencies in the delivery and distribution of food, medicine, clothes, construction materials, the restoration of electricity and water supply, and in encouraging returns.

6. International personnel, including the Kosovo Verification Mission and mem-

OPCIJA 2:

8. Proglasiće se opšta amnestija za sve osobe na Kosovu koje su optužene ili osuđene za politički motivisana krivična dela. Ova se amnestija neće odnositi na one koji su optuženi ili osuđeni za ratne zločine, zločine protiv čovečnosti ili druge fundamentalne povrede međunarodnog humanitarnog prava./

X. PERIOD ZA PRIMENU

1. Ovaj će se Sporazum primeniti što je brže moguće. Potpisnici ovog Sporazuma preuzimaju obavezu da dozvole, koliko je to moguće, njegovu adekvatnu primenu i pre usvajanja i preduzimanja svih akata i mera, utvrđenih ovim Sporazumom.

2. Strane će bez odlaganja početi sa nekim ili svim pravnim promenama neophodnim za primenu ovog Sporazuma. One priznaju da će potpuna primena zahtevati usvajanje neophodnih državnih propisa i drugih opštih akata, /Osnovnog zakona/ /Ustava/ Kosova, političkih akata i mera, te izbor i konstituisanje ustanova i organa predviđenih ovim Sporazumom. Ovaj Sporazum imaće prednost nad svim postojećim legalnim vlastima Strana Potpisnica.

3. Svaka nacionalna zajednica na Kosovu ovlašćena je da počne sa korišćenjem svojih dodatnih prava određenih ovim Sporazumom, koliko je to moguće, odmah po potpisivanju Sporazuma.

4. U roku od /devet/ meseci, održaće se izbori u skladu sa Aneksom 4 ovog Sporazuma za sve organe vlasti koje se ustanovljavaju ovim Sporazumom, u skladu sa biračkim spiskom pripremljenim prema međunarodnim standardima. Vlada Savezne Republike Jugoslavije ovim poziva Organizaciju za bezbednost i saradnju u Evropi (OEBS) da nadgleda ove izbore kako bi oni bili otvoreni i poštteni.

5. Pod nadzorom OEBS-a i uz učešće kosovskih vlasti, savezne vlasti sprovedeće objektivni i slobodan popis stanovništva na Kosovu, koji će se sprovesti kada OEBS ustanovi da uslovi dozvoljavaju tačan popis.

(a) Prvi popis ograničiće se na ime, mesto rođenja, adresu, pol, državljanstvo, nacionalnu i versku pripadnost.

(b) Ustanove i vlasti Strana Potpisnica staviće na raspolaganje ustanovama na Kosovu svu dokumentaciju potrebnu za popis, uključujući podatke o mestu prebivališta, državljanstvu, biračkim spiskovima i druge informacije.

6. Potpisnici ovog Sporazuma obezbediće svoju aktivnu podršku, saradnju i učešće, kako bi se ovaj Sporazum uspešno primenio.

7. Zakoni i ustanove koji sada postoje na Kosovu, ostaće na snazi dok ne budu zamenjeni odlukom nadležnog organa, osnovanog prema ovom Sporazumu. Prvi izbori koji su predviđeni u paragrafu 4 ovog Člana, biće održani prema proceduri utvrđenoj u Aneksu 4.

bers of non-governmental organizations, shall be allowed unfettered access, at any time, throughout Kosovo. It is expected that international personnel will be present at all times in selected communities.

7. Each side shall respect its obligation to cooperate in the investigation and prosecution of war crimes, crimes against humanity, and other violations of international humanitarian law. In acknowledgement that allegations of atrocities cannot be resolved to the satisfaction of the other, each side will allow complete, unimpeded, and unfettered access to international experts—including forensics experts—authorized to investigate such allegations. Each side will provide fully support and cooperation to the activities of the International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia.

[OPTION 1:

8. Republic and Federal authorities shall reexamine, for extraordinary mitigation of punishments, all sentences pronounced on members of national communities from Kosovo for acts motivated by political goals.]

[OPTION 2:

8. There shall be a general amnesty for all persons in Kosovo accused or convicted of committing politically motivated crimes. This amnesty shall not apply to those accused or convicted of committing war crimes, crimes against humanity, or other fundamental violations of international humanitarian law.]

X. IMPLEMENTAION PERIOD

1. This Agreement shall be implemented as quickly as possible. The signatories of this Agreement take the obligation to allow, insofar as possible, its adequate implementation even before the adoption and undertaking of all acts and measures fixed in the Agreement.

2. The sides will start without delay an any and all legal changes necessary for the full implementation of this Agreement. They acknowledge that complete implementation will require the adoption of necessary state regulations and other general acts of the [Basic Law] [Constitution] of Kosovo, political acts and measures, and the election and establishment of institutions and bodies set forth in this Agreement. This Agreement shall take precedence over all existing legal authorities of the parties.

3. Each national community in Kosovo is authorized to start exercising the additional rights determined by this Agreement, to the extent possible, immediately upon signature.

4. Within [nine] months, there shall be elections in accordance with Annex 4 of this Agreement for all authorities established by this Agreement, according to an electoral list prepared to international standards. The Government of the Federal Republic of Yugoslavia hereby invites the Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE) to supervise those elections to ensure openness and fairness.

XI. AMANDMANI

1. Amandmani na Sporazum biće usvojeni potpisom svih strana.
2. Svaka Strana Potpisnica može u svako doba predložiti amandmane i predložene amandmane će razmatrati i o njima se konsultovati sa drugom stranom.
3. Posle tri godine strane će obaviti sveobuhvatnu ocenu Sporazuma da bi se poboljšala njegova primena i razmotrili predlozi svake strane o dodatnim koracima, za čije usvajanje je neophodan obostrani dogovor.

XII. ZAKLJUČNE ODREDBE

1. Ovaj Sporazum sastavljen je na // jezika.
2. Ovaj Sporazum stupiće na snagu po završetku pošto svaka strana obavi unutrašnji postupak.

ZA
Saveznu Republiku Jugoslaviju
Republiku Srbiju
Kosovo

5. Under the supervision of the OSCE and with the participation of Kosovo authorities, Federal authorities shall conduct an objective and free census of the population in Kosovo, which shall be carried out when the OSCE determines that conditions allow an accurate census.

(a) The first census shall be limited to name, place of birth, address, gender, age, citizenship, nationality, and religion.

(b) The institutions and authorities of the parties shall provide the institutions of Kosovo with all records necessary to conduct the census, including data about places of residence, citizenship, voters' lists, and other information.

6. The signatories of this Agreement shall provide active support, cooperation, and participation for the successful implementation of the Agreement.

7. Laws and institutions currently in place in Kosovo shall remain until replaced by a decision of a competent body established by this Agreement. The initial elections called for in paragraph four of this Article will be conducted pursuant to the procedures specified in Annex 4.

XI. AMENDMENTS

1. Amendments to the Agreement shall be adopted by signature of all the parties.

2. Each signatory may propose amendments at any time and will consider and consult with the other with regard to proposed amendments.

3. In three years, the sides will undertake a comprehensive assessment of the Agreement, with the aim of improving its implementation and considering proposals by either side for additional steps, which will require mutual agreement for adoption.

XII FINAL PROVISIONS

1. This Agreement is concluded in the [] languages.

2. This Agreement shall enter into force upon the completion of the internal process of each side.

FOR
Federal Republic of Yugoslavia
Republic of Serbia
Kosovo

ANEKS 1: LJUDSKA PRAVA I OSNOVNE SLOBODE

Sporazumi o ljudskim pravima

- Konvencija o prevenciji i kažnjavanju zločina genocida (1948)
- Ženevske konvencije I–IV o zaštiti žrtava rata (1949), i Ženevski protokoli I–II (1977)
- Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (1950), i Protokoli
- Konvencija o statusu izbeglica (1951) i Protokol (1966)
- Konvencija o državljanstvu udatih žena (1957)
- Konvencija o smanjenju broja apatrida (1961)
- Međunarodna konvencija o eliminaciji svih oblika rasne diskriminacije (1965)
- Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima (1966) i Opcioni protokoli (1966. i 1989)
- Pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima (1966)
- Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije protiv žena (1979)
- Konvencija protiv torture i drugog okrutnog, nehumanog ili ponižavajućeg tretmana ili kažnjavanja (1987)
- Evropska konvencija o prevenciji torture i nehumanog ili ponižavajućeg tretmana ili kažnjavanja (1987)
- Konvencija o pravima deteta (1989)
- Konvencija o zaštiti prava svih radnika-migranata i članova njihovih porodica (1990)
- Evropska povelja o regionalnim ili manjinskim jezicima (1992)
- Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina (1994)

Drugi aneksi

Sledeći dodatni aneksi biće deo Sporazuma:

- Aneks 2: Policija i bezbednosna pitanja
- Aneks 3: Financije i druga ekonomska pitanja
- Aneks 4: Održavanje i supervizija izbora
- Aneks 5: Nacionalne zajednice
- Aneks 6: Opštinske granice/

ANNEX 1: HUMAN RIGHTS AND FUNDAMENTAL FREEDOMS

Human Rights Agreements

- 1943 Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide
- 1949 Geneva Conventions I-IV on the Protection of the Victims of War, and the 1977 Geneva Protocols I-II thereto
- 1950 European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, and the Protocols thereto
- 1951 Convention relating to the Status of Refugees and the 1966 Protocol thereto
- 1957 Convention on the Nationality of Married Women
- 1961 Convention on the Reduction of Statelessness
- 1965 International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination
- 1966 Covenant on Civil and Political Rights and the 1966 and 1995 Optional Protocols thereto
- 1966 Covenant on Economic, Social, and Cultural Rights
- 1979 Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women
- 1984 Convention Against Torture and Other Cruel, Inhuman, or Degrading Treatment or Punishment
- 1987 European Convention on the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment
- 1989 Convention on the Rights of the Child
- 1990 Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families
- 1992 European Charter for Regional or Minority Languages
- 1994 Framework Convention for the Protection of National Minorities

Other Annexes

The following additional annexes will be a part of the completed Agreement.

- Annex 2: Police and Security Matters
- Annex 3: Financing and Other Economic Issues
- Annex 4: Conduct and Supervision of Elections
- Annex 5: National Communities
- [Annex 6: Communal Boundaries]

NAPOMENE:

1 Primedba: Možda će se dati predlog o proširenje spiska saveznih odgovornosti.

2 Videti gore, beleška 1.

3 Primedba: Povlastica da se blokira odluka Predsedništva zato što ona pogađa vitalni interes može se ograničiti na izvesne kategorije važnih odluka. Ovo će biti predmet dalje diskusije.

4 Ovaj odeljak Sporazuma sadržiće spisak teških krivičnih dela koji imaju prekogranične implikacije, kao što je štampanje lažnog novca i trgovina drogom. Ovaj spisak biće predmet pregovora između strana.

5 Id.

6 Strane Potpisnice se podstiču da sazovu stručne radne grupe koje bi detaljno ispitale ova tehnička pitanja.

NOTES:

1 Note: A proposal may be made to expand the list of Federal responsibilities.

2 See supra. n.1.

3 Note: The privilege to block a Decision of the Presidency as affecting a vital interest could be limited to certain categories of important Decisions. This will be a subject for further discussion.

4 This section of the Agreement will set forth a list of serious crimes with cross-border implications, such as counterfeiting of money and narcotics trafficking. The list will be a subject for negotiation between the parties.

5 Id.

6 Note: The parties are encouraged to convene expert working groups forthwith to examine these technical issues in detail.